

AGENDA VERGADERING VAN PS VAN 4 EN 11 JULI 2005

1. Opening en mededelingen (blz. 2).
2. Vaststelling agenda en regeling van werkzaamheden (blz. 2).
3. Vaststelling lange termijnagenda (blz. 2-3)
4. Vaststelling notulen van de vergadering van 30 mei 2005 (blz. 3).
5. Geagendeerde ingekomen stukken van derden; ingekomen stukken in het kader van de actieve informatieplicht van gedeputeerde staten aan provinciale staten en overige ingekomen post (3, 86-92).
6. Voortganglijst van aangenomen moties en aangehouden moties en toezeggingen (blz. 3).
7. Vragenuur (blz. 3-19).
8. Hamerstukken: (blz. 19-20,77)
  - deelverordening actieplan cultuurbereik NH 2005-2008;
  - wijziging deelverordening subsidies duurzame energiepakket NH;
  - landschapsverordening;
  - wijziging beheersregeling Amstel;
  - derde wijziging programmabegroting 2005.
9. Vergaderschema provinciale staten en statencommissies 2006 (blz. 20).
10. Initiatiefvoorstel fractie SP over het invoeren van een prohefsysteem (blz. 51-52).
11. Initiatiefvoorstel fractie PvdA inzake loverboys (blz. 52-74).
12. Gebiedsprogramma Stelling van Amsterdam (blz. 74-77).
13. Deelprojecten UNA-project programma sociale en culturele infrastructuur 2005; Singer Museum Laren, volksuniversiteit/openbare bibliotheek Naarden-Bussum en restauratie van vijf Rijksmonumenten (blz. 78-80).
14. Stadsschouwburg Haarlem (blz. 20-21).
15. Wijziging deelverordening sociaal beleid (blz. 80-83, 84).
16. Afronding project "verantwoord aanbesteden" (blz. 21-23).
17. Streekplanuitwerking Noord-Holland-zuid; bedrijventerrein Amstelveen (blz.23-37;84-85).
18. Uitkomsten pilot Ronde Hoep (blz. 37-45) .
19. Ontwerpnota natuurbeleid 2005: "Noord-Holland Natuurlijk" (blz. 45-49).
20. Actualisatie UNA-projectenprogramma "Water als economische drager" (blz. 49-51).
21. Sluiting (blz. 85).

Voorzitter: H.C.J.L. Borghouts
Griffier: mw. C.A. Peters

1. **Opening en mededelingen.**

In de vergadering zijn tegenwoordig de volgende leden, te weten:

mw. M. Agema, mw. S. Akkas,
mw. S. Akkaya, mw. P.D.A.M. Baks,
J.N.J.J. Beemsterboer, G.J.M.A. Le Belle,
J. Bezemer, H.A. Binnema,
mw. G. Blokker, mw. C. Boelhauer,
C.F.H. van Boltaringen, J.H.M. Bond,
E.G. Bouma, A.P. Bouwens,
mw. C. Braam, mw. S. van den Brakel-
Baggerman, K.W.C. Breunissen,
C. Broekhoven, J.P.H. Bruins Slot,
P.J. Bruystens, D.J. Butter, I.S. de Bijl-
Baerselman, L.M. Cornelissen,
H.A. van Dam, mw. M.G. Dekker,
C.P.J. van Diest, mw. P.J. Dijksteel,
mw. R.F. Diktas-Noorderveen,
L.M. Driessen-Jansen,
mw. E.P. van Gaalen-Haanstra,
mw. J. Geldhof, D. Graatsma, W. de Haan,
B. Heller, M.H.J. van der Heijde,
W.J.M. Holthuizen, E.T. van den Hout,
mw. A.C.J. Humalda-Blok, mw. C. Jankie,
M.A. de Jong, S. van Keulen, J. Korver,
F.H.J. Koster, J.D. Kramer,
C. van der Linden, A.P. van der Meché,
R. Meerhof, C.A.G.M. van Montfort,
mw. A.M. Nagel, W. Opmeer,
W. van Oudheusden,
W.F.H. van der Paard, H.W.J. Peperkamp,
J. Post, R. Post, P.A. Prins, H. Putters,
J.R.A. Raasveld, mw. P.J.D. Remak,
H.M.M. Rotgans, A.P. Rijpkema,
M. Schraal, C.C.L.M. Stevens,
G.C. Talens, Tj.P.J. Talsma,
mw. I.R. Tjon-Fo, mw. E.A. Veenis-Kaak,
R.E. Vis, P.S. Visser, A.A. de Vries,
G.W.J. de Vries, H. de Vries, H.J. Walch,
mw. H.J. Weeda, mw. M. Weel-van Ham,
F.K. Weima, mw. L.P. de Wit-de Rooij,
mw. A. Zeeman en H.M. Zijlstra.

Van de leden H.W. Berkhout, J. Kastje,
A.F. Kraak en C.D. Roele is bericht
ontvangen, dat zij op 4 en 11 juli niet
aanwezig kunnen zijn.

Van de leden R. Post en
H.M.M. Rotgans is bericht ontvangen, dat
zij op 4 juli niet aanwezig kunnen zijn.

Van der leden mw. S. Akkas,
G.J.M.A. Le Belle, E.G. Bouma,

A.P. Bouwens, mw. S. van den Brakel-
Baggerman, P.J. Bruystens, D.J. Butter,
L.M. Cornelissen, mw. M.G. Dekker,
C.P.J. van Diest, J. Korver, F.H.J. Koster,
C. van der Linden, C.A.G.M. van Montfort,
W. Opmeer, W. van Oudheusden,
J.R.A. Raasveld, mw. E.A. Veenis-Kaak,
A.A. de Vries en mw. L.P. de Wit-de Rooij
is bericht ontvangen, dat zij op 11 juli niet
aanwezig kunnen zijn.

2. Aan de orde is **de regeling van werkzaamheden, de vaststelling van de primus bij hoofdelijke stemming en de vaststelling van de agenda.**

De **voorzitter**: Op grond van artikel 18 van het Reglement van orde wordt door het lot bepaald met welk statenlid een hoofdelijke stemming dient aan te vangen, waarna deze stemming verder plaatsvindt op volgorde van binnenkomst. De primus voor de huidige vergadering is nr. 28, mevrouw Remak.

Na het vragenuur wordt een motie vreemd aan de orde van de dag behandeld over een motorcrossterrein. Er zijn nogal wat gasten speciaal voor dit onderwerp hier naartoe gekomen. Het lijkt mij minder zinvol als zij tot de avond moeten wachten.

Direct na het behandelen van de motie wordt agendapunt 11 behandeld omdat gedeputeerde Kruisinga de vergadering om 15.00 uur wegens dringende verplichtingen elders moet verlaten. Zijn de agendapunten waar zij bij aanwezig moet zijn nog niet behandeld, dan zal haar plaatsvervanger de beantwoording op zich nemen of dan komen deze punten na de avondpauze aan de orde.

De agenda wordt aldus gewijzigd **vastgesteld.**

3. Aan de orde is **de vaststelling van de lange termijnagenda.**

De **voorzitter**: Er wordt een punt aan toegevoegd. Op 28 november zal het ontwerpuitswerkingsplan Waterland Wonen worden behandeld.

Met inachtneming van deze toevoeging wordt de langetermijnagenda **vastgesteld**.

4. Aan de orde is de vaststelling van **de notulen van de vergadering van 30 mei 2005**.

Mevrouw **Geldhof** (D66): Op bladzijde 91 is een woordje weggefallen. Er staat nu: wij zeggen dat met de voorbereidingen van de projecten gestopt moet worden, maar dat moet zijn: wij zeggen niet dat met de voorbereidingen van de projecten gestopt moet worden.

Deze notulen worden, met inachtneming van deze wijziging, **vastgesteld**.

5. Aan de orde zijn **de ingekomen stukken** (zie bijlage I).

Wat betreft de afdoening van de brieven wordt conform het voorstel van het Presidium **besloten**.

6. Aan de orde is **de voortgangslijst van moties en toezeggingen**.

Deze lijst wordt voor kennisgeving **aangenomen**.

7. **Het vragenuur**.

Aan orde zijn de vragen van **het lid Bond** over **Schiphol**.

De heer **Bond** (CDA): Voorzitter. Schiphol is de afgelopen dagen weer behoorlijk in het nieuws gekomen naar aanleiding van het rapport "Vluchten kan niet meer" van de Raad voor Verkeer en Waterstaat. Wil Schiphol bestaansrecht hebben, dan moet het groeien tot 700.000 vluchten per jaar. Dat is noodzakelijk om de mainportfunctie van Schiphol veilig te stellen. Het CDA heeft altijd oog gehad voor het economisch belang van Schiphol. Wij zijn van mening dat degenen die in de omgeving van de luchthaven wonen, dat begrip ook hebben. Nu komt echter de vraag naar de grenzen van Schiphol aan de orde, gelet op de gevolgen voor de inwoners van Noord-Holland. De provincie is verantwoordelijk voor de veiligheid en de leefbaarheid op haar grondgebied.

Bovendien heeft de provincie te maken met een nagenoeg niet uit te voeren woningbouwopgave en zijn er problemen met het wegnemen van de knelpunten voor de bereikbaarheid vanwege de luchtkwaliteit, met name in de directe omgeving van Schiphol. Het CDA was van mening dat deze kwestie niet tot na het reces kon wachten. Een aantal zaken kan al tijdens het reces aangepakt worden. Daarop hebben onze vragen dan ook betrekking.

1. Heeft het college kennisgenomen van de inhoud van dit rapport? Zo ja, wat is de eerste reactie daarop?

2. In het rapport staat dat ook de provincie Noord-Holland medewerking heeft verleend. Heeft die medewerking zich beperkt tot feitelijke informatie over bijvoorbeeld de effecten voor de streekplannen of heeft de provincie ook opiniërende informatie gegeven over de wijze waarop in de toekomst gevlogen moet worden? Wat is hierbij de insteek van GS geweest?

3. Hoe ziet het college de rol van de provincie in het verdere proces?

4. Hoe wil het college verder opereren in dit proces? Wie vertegenwoordigt de burgers van Noord-Holland hierin? Welke gedeputeerde is het aanspreekpunt? Heeft Amsterdam, Haarlemmermeer of de provincie het voortouw?

5. Hebben GS zich al een mening over het rapport kunnen vormen? Mocht dit niet het geval zijn, dan krijgen wij graag voor 1 oktober een reactie van het college op het rapport.

6. Het CDA heeft in zijn huidige verkiezingsprogramma - mede op basis van het vorige collegeprogramma - gepleit voor een onderzoek naar het uitplaatsen van het banenstelsel van Schiphol in zee. Willen GS zich inzetten voor een onderzoek naar de haalbaarheid hiervan, ook financieel?

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. GS hebben kort kennis kunnen nemen van het rapport, want het is pas afgelopen vrijdag uitgekomen. In een persbericht hebben GS hun eerste reactie gegeven. Daarin

worden vooral die passages onderstreept waarin steun voor compensatiemaatregelen wordt gevraagd. GS leggen daarbij de nadruk op de leefbaarheid. Dit persbericht moet mede gezien worden in het licht van de eerder door GS uitgebrachte verbetervoorstellen.

Het klopt dat de provincie medewerking aan het rapport heeft verleend. In het overzicht van geraadpleegde deskundigen wordt de programmamanager Luchtvaartontwikkeling van de provincie genoemd. Hem is naar de formele stand van zaken gevraagd. Door mij is als gedeputeerde Luchtvaartzaken informatie verstrekt aan de voorzitter en de vicevoorzitter van de werkgroep van de raad die belast was met het opstellen van een advies. In aansluiting daarop is door de programmamanager het provinciale beleid verduidelijkt, zoals neergelegd in het streekplan, het collegeprogramma, het uitvoeringsprogramma en het mainportprogramma op korte termijn. Wat zich in de publiciteit wreekt is dat de vier voorstellen ten aanzien van Schiphol door elkaar lopen. Dat zorgt voor de nodige verwarring. De langetermijndiscussie die later dit jaar aan de orde komt, wordt er voortdurend bij betrokken, terwijl wij het op dit moment alleen maar over de korte termijn hebben. Daarnaast speelt de evaluatie van de Luchtvaartwet.

Het college onderkent dat binnen de huidige wetgeving groei van de mainport op middellange termijn niet langer mogelijk is. In het persbericht heb ik nog eens op laten nemen dat het van groot belang is dat alle belanghebbende partijen op korte termijn een principiële keuze ten aanzien van de toekomst van Schiphol maken. Niemand heeft zich daarover uitgelaten. Men draait om de hete brij heen. GS zullen zich in samenwerking met BRS en met de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat in de loop van het najaar 2005 en begin 2006 beraden op de vraag of en, zo ja, op welke wijze de langetermijnvisie op Schiphol gestalte moet krijgen. Ik neem aan dat eerst GS en vervolgens PS hierbij hun inzet zullen aangeven.

De heer Bond heeft het antwoord op de vierde vraag zelf al gegeven bij de

opstelling van het collegeprogramma. De gedeputeerde Luchtvaartzaken is verantwoordelijk en aanspreekpunt voor burgers, gemeentebesturen en de staten.

GS hebben zich een voorlopige mening over het rapport gevormd. Daar is kond van gedaan via het persbericht. Dat is een voorlopige reactie omdat wij ons niet graag in onderdelen van de discussie willen mengen. Het rapport is een advies aan de staatssecretaris en aan de Tweede Kamer. Het lijkt mij lastig als iedereen vervolgens weer advies geeft op een advies aan een ander. Dat leidt tot een warrig beeld. GS en PS kunnen zich een mening vormen als alle adviezen op tafel liggen. Overigens stel ik vast dat het vooral een herhaling van zetten is. Als men er een zin uitlicht en groot op de voorpagina zet, lijkt het wel schokkend, maar er is weinig nieuws onder de zon.

De staten en ook GS hebben indertijd aangegeven niet tegen een onderzoek naar de uitplaatsing van het banenstelsel van Schiphol te zijn. De staatssecretaris heeft echter het toegezegde onderzoek afgebroken. Het is niet onze verantwoordelijkheid om dit onderzoek opnieuw op te starten. Bovendien is het onverstandig om ons in deze discussie te mengen, waarbij het ook gaat om de vraag wie dat allemaal moet betalen. In de uiteindelijke keuze voor de lange termijn moet deze vraag overigens wel beantwoord worden. Ik schat dat de staatssecretaris ons voor het jaar om is met een mening op dat terrein zal verblijden.

De heer **Bond** (CDA): De staatssecretaris was voor het uitkomen van dit rapport van mening dat het onderzoek niet nodig was. Er is wel iets veranderd met het voorstel voor 700.000 vluchten op jaarbasis. Dit is een nieuw feit, waardoor het onderzoek weer actueel wordt.

U zegt dat de luchtvaartdeskundige van de provincie Noord-Holland als aanspreekpunt heeft gefungeerd. Wij zien graag dat Amsterdam, Haarlemmermeer en de provincie - de grote spelers op dit terrein - een gezamenlijke woordvoerder aanwijzen. Ik hoor ook van Schiphol dat men niet weet wie men moet benaderen

voor overleg. Kunnen de staten het persbericht zo snel mogelijk krijgen?

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Dat laatste zal gebeuren. De staten krijgen altijd alle persberichten.

Er is een stuurgroep waarin de betrokken partijen vertegenwoordigd zijn. Wij kennen de BRS-klein en de BRS-groot. Ik ben voorzitter van beide organisaties, maar ik heb geen doorzettingsmacht ten opzichte van gemeenten, al zou ik dat soms graag willen. Ik heb getracht om ervoor te zorgen dat de verschillende partijen met één mening naar buiten komen. Ten aanzien van de verbetervoorstellen is dat ook gelukt. Alle colleges hebben daarmee ingestemd. Naarmate er echter meer adviezen komen, wordt de verleiding voor individuele gemeenten om erop te reageren steeds groter. Dat recht heeft men, al is intern eigenlijk afgesproken om dat niet te doen. Amstelveen, Haarlemmermeer en Zaanstad hebben een persbericht uitgebracht. Overigens is het persbericht van Zaanstad herroepen, want dit bleek afkomstig van een ambtenaar en niet van het college.

Ik ben benieuwd welke medewerker van Schiphol u heeft gesproken. Afgelopen donderdag heb ik de heer Cerfontaine nog gesproken. Sinds januari is er bij hem geen enkele twijfel over wie de voorzitter van die twee organisaties is.

Ik raad af om op dit moment te pleiten voor een onderzoek naar de haalbaarheid van uitplaatsing van het banenstelsel. Er komen nog veel meer adviezen. Begin volgend jaar zal de discussie over de lange termijn starten. Het is onverstandig om nu allerlei zaken naar ons toe trekken. Wij weten wat het voorlopige standpunt van de Tweede Kamer en het ministerie is. Er is trouwens ook niet zo erg veel veranderd. De vice-voorzitter van de raad is overigens directeur van een concern dat zelf indertijd het onderzoek heeft gepromoot. Ik weet niet of er een oorzakelijk verband is.

De heer **Bond** (CDA): Als GS erin slagen om voor 1 oktober een standpunt hierover

uit te brengen, willen wij dat snel in de commissie behandelen zodat het in de novembervergadering van de staten aan de orde kan komen. Dit is mede van belang met het oog op de evaluatie van de Luchtvaartwet. Ook ten aanzien daarvan moeten de staten een standpunt bepalen.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): U mag van ons op ieder moment hierover discussiëren, maar het heeft pas echt zin als er voorstellen aan de orde zijn die de huidige grenzen overschrijden. Voorlopig gaat het alleen om verbetervoorstellen binnen de huidige wet- en regelgeving. Ik kan mij niet voorstellen dat ook maar een lid van de staten daartegen is.

De **voorzitter**: Ik neem aan dat dit nog terugkomt in het Presidium.

De heer **Breunissen** (GroenLinks): Ik hoor graag van zowel de gedeputeerde als van de heer Bond of zij het aandringen op een onderzoek naar de verplaatsing van Schiphol naar zee niet in strijd achten met het collegeprogramma. Daarin staat namelijk dat Schiphol op de huidige locatie blijft. GS kunnen het rijk pas een verzoek daartoe doen als de vier collegepartijen het daarover eens zijn.

De heer **Visser** (PvdA): Wil de heer Bond proberen om de echte volksvertegenwoordiging ook die rol te geven? Waarom zouden GS een vervolgonderzoek moeten doen? De staten kunnen dit zelf oppakken. Schiphol is behalve luchthaven ook een organisatie in onroerend goed. Daar verdient het zijn geld mee. Willen wij dit wel op die plek en op die schaal met de bijbehorende milieukosten en overlast? Ik nodig de heer Bond uit om voor te stellen dat de staten dat onderzoek doen. Hierin kan alle input van GS worden meegenomen.

De heer **Graatsma** (SP): Voorzitter. Wij hadden ons aangemeld voor het stellen van een mondelinge vraag, maar gelet op het verloop van deze discussie kan ik haar beter nu stellen, zonder een aparte inleiding. Iedereen kan zich voorstellen dat de SP-fractie geschrokken is van dit

advies van de Raad voor Verkeer en Waterstaat. Wij hebben waardering voor de vragen van het CDA, maar wij vragen ons af of het veel zin heeft om alleen naar anderen te kijken alsof men zelf geen deel uitmaakt van het college. Aansluitend op de inbreng van de heer Visser stellen wij voor dat de staten zich daar zelf een mening over vormen. Wij willen echter geen onderzoek, maar een spoeddebat. Er is inmiddels zoveel over Schiphol bekend geworden dat wij het overzicht kwijtraken. Juist dit onderwerp is zeer geschikt om een debat over te houden waarin de standpunten van de verschillende fracties duidelijk kunnen worden. Wij willen dit debat snel houden, het liefst nog deze maand. Er spelen namelijk allerlei dingen doorheen waar de luchtvaartlobby achter zit. De privatisering van de luchthaven is in dit verband van zeer groot belang. Het lijkt mij zinnig dat de gekozen volksvertegenwoordigers, los van GS, tot een debat komen.

De **voorzitter**: Het is niet aan mij om te bepalen wanneer PS hierover komen te spreken. Ik geef slechts technische informatie. De uitloopdatum van deze vergadering is 11 juli. Op die dag begint om 13.00 uur de dualiseringsconferentie. Een dergelijk debat zou om 11.00 uur kunnen beginnen.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Ik ben nooit tegen een debat, laat staan een debat over Schiphol. Ik raad de staten echter aan om dit te voeren op het moment dat het onderwerp ook echt aan de orde is. Ik heb al gezegd dat een aantal zaken door elkaar lopen. De langetermijndiscussie over Schiphol begint pas volgend jaar en niet eerder. Daarnaast spelen nog drie programma's een rol. Ik noem de verbetervoorstellen in algemene zin. De Kamer heeft afgesproken dat mogelijke verbeteringen binnen de huidige wet- en regelgeving besproken moeten worden. Daarnaast zijn er de zogenaamde MEIS-voorstellen. Op dit moment heeft men de mogelijkheid om verbetervoorstellen in te dienen met betrekking tot de Luchtvaartwet. Ook daarbij kan het alleen gaan om aanscherping binnen de huidige

wet- en regelgeving. Verder wordt in het kader van het mainportprogramma invulling gegeven aan de afspraken die met Schiphol op dat terrein zijn gemaakt. Dit betreft het invullen van kaders die eerder al zijn goedgekeurd. Alleen als de provincie meer wil dan dit, heeft een debat zin. De noodzaak daartoe zie ik echter niet. Ik raad de staten sterk aan om met het debat te wachten tot de langetermijnvisie aan de orde is. Tot en met november/december van dit jaar zullen er nog adviezen worden uitgebracht. Volgende week brengt bijvoorbeeld de CROS een advies uit over geluidshinder. Als alle adviezen op tafel liggen, zal het college zijn mening daarover bepalen. Vervolgens kunnen de staten daar uitgebreid over discussiëren. Een voortijdig debat is zonde van de tijd. Degenen die al wat langer meelopen, weten dat zij niet de illusie moeten hebben dat een dergelijke discussie richtinggevend kan zijn.

De staten kunnen natuurlijk altijd aandringen op een onderzoek. Ik wijs er alleen op dat de Kamer en het ministerie zich daarover al een oordeel hebben gevormd. Vandaar dat ik heb geantwoord zoals ik heb gedaan. Met mijn antwoord schaad ik niet de inhoud van het collegeakkoord. Ik ben er min of meer langs gevlogen. Overigens denk ik dat de collegepartijen heel goed in staat zijn om daar samen uit te komen.

De heer **Bond** (CDA): Ik zeg tegen de heer Breunissen dat wij niet om een onderzoek naar uitplaatsing van Schiphol naar zee vragen. Wij vragen om een onderzoek naar de mogelijkheden en de haalbaarheid daarvan. Dat is heel wat anders.

De heer **Breunissen** (GroenLinks): Als je om zo'n onderzoek vraagt, betekent dit dat je daar wel wat in ziet. Wij hadden nu juist afgesproken dat de provincie daar de komende vier jaar niets in ziet.

De heer **Bond** (CDA): De collegeperiode duurt nog twee jaar. Er staat niet in ons verkiezingsprogramma dat wij er niets in zien.

De heer **Breunissen** (GroenLinks): Maar wel in het collegeakkoord.

De heer **Bond** (CDA): Dat klopt. Ik heb het over een onderzoek naar de haalbaarheid. Wij zien daar wel mogelijkheden, zeker als er een haventerminal tegenaan geplakt wordt. De kennis is in Nederland aanwezig. Ballast-Nedam en Bos-Kalis doen niets anders in het buitenland. Wij vragen om een onderzoek naar de financiële haalbaarheid. Dat is wat anders dan in het collegeprogramma staat. Schiphol blijft voorlopig waar het nu ligt. Wij willen graag inzicht in de alternatieven op lange termijn. Nu loopt het daar vast, zeker met 700.000 vluchten per jaar.

De heer **Breunissen** (GroenLinks): Daar moeten wij het nog maar eens over hebben. Volgens ons is aandringen op een onderzoek volstrekt in strijd met de tekst van het collegeprogramma.

De heer **Bond** (CDA): Daar moeten wij dan maar eens over praten.

Ik moet ook nog reageren op het gecombineerde verzoek van de heren Visser en Graatsma. Wij zullen dit punt in oktober in de commissie inbrengen en daarna kan het in de staten aan de orde komen. Op dat moment kunnen wij nagaan of er een werkgroep of iets dergelijks ingesteld moet worden.

De heer **Graatsma** (SP): Het antwoord van het college is duidelijk. Ik ben teleurgesteld dat van de statenleden alleen de heer Bond op mijn voorstel heeft gereageerd. Als er verder geen reactie komt, moet ik concluderen dat de staten niet bereid zijn om over dit advies een discussie te voeren. Een dergelijke discussie kan heel nuttig zijn. De heer Hooijmaijers gooit echt alles op een hoop, waardoor het overzicht verloren gaat. Iedereen zit op dit ogenblik naar iedereen te kijken. Het kan geen kwaad als deze volksvertegenwoordigers zich op dit punt een mening vormen en zich uitspreken. Dat mogen de kiezers ook van ons verwachten. Het zou mij zeer teleurstellen als dit debat hier niet loskomt. Dat betekent dat wij het zelf moeten doen.

De heer **Visser** (PvdA): Dat moet u sowieso doen. Elke partij is daar zelf ook mee bezig. Ik ga morgen bijvoorbeeld naar Den Haag voor overleg met de Tweede-Kamerfractie. Partijen moeten zich een oordeel vormen. Ik vind echter wel dat wij moeten discussiëren over het totaalpakket. Met alle respect, maar dit is alleen maar het advies van de Raad voor Verkeer en Waterstaat. Dat is niet zaligmakend.

De heer **Graatsma** (SP): Zeker niet, maar er komen veel elementen in terug die eerder een rol hebben gespeeld. Deze raad geeft niet zo maar advies. Het heeft terecht veel reacties opgeroepen en het kan ook door ons becommentarieerd worden. Dat geeft de mensen in Noord-Holland tevens een idee van wat zij van de statenleden kunnen verwachten. Als je maar blijft wachten en alleen naar anderen kijkt, schiet het niet op. Het nadeel is bovendien dat je door de bomen van alle stapels adviezen, onderzoeken, rapporten, meningen van de luchtvaartlobby, van godfather Cerfontaine en van leden van de Raad van Verkeer en Waterstaat met een bepaalde achtergrond, het bos van de vliegtuigen niet meer ziet. Dat wil ik voorkomen.

De **voorzitter**: Dat laatste is een opmerkelijke uitspraak. De heer Graatsma hoeft niet teleurgesteld te zijn dat niet veel fracties op zijn voorstel hebben gereageerd. In de enquête over dualisering is gevraagd of er voldoende in de staten wordt gedebatteerd, waarbij op elkaars mening wordt ingegaan. De overgrote meerderheid vond dat dit niet het geval was. Dat is dus in lijn met wat er nu gebeurt.

Aan de orde is **een motie vreemd aan de orde van de dag**.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Visser voor een toelichting.

De heer **Visser** (PvdA): Voorzitter. Deze motie wordt ingediend namens de fracties van CDA, D66 en PvdA. Bij de vaststelling van het ontwikkelingsbeeld Noord-Holland-noord in het najaar van vorig jaar

ontstond een beetje rare discussie over de twee locaties voor een durfsportcentrum. Tijdens de gedachtewisseling hebben wij alleen maar tegenstanders van een durfsportcentrum gesproken. Dat is ook wel logisch, als zoiets bij je in de buurt wordt gepland en je bent daar toevallig geen groot liefhebber van. Degenen die er wel gebruik van zouden maken, zagen wij niet. Die hadden een afspraak met de gedeputeerde dat er een permanente locatie zou komen, op z'n minst voor motorcross. Deze discussie loopt al zeer lang. Volgens Marinus de Jong, het langst zittende statenlid in onze fractie, wordt al zeker veertien jaar gezegd: sluit illegale motorcrossterreinen want er komt een legale, blijvende oplossing. Dit had geëffectueerd moeten worden met de vaststelling van het ontwikkelingsbeeld Noord-Holland-noord eind vorig jaar.

Toen is er een discussie ontstaan waar de coalitiefracties niet uitkwamen. Wij vonden het niet onze taak om als oppositiepartij de lastige klussen van de coalitie op te lossen. D66 had grote moeite met het durfsportcentrum omdat dit veel belastender is voor de omgeving dan alleen een motorcrossterrein. De heer Binnema heeft namens GroenLinks een amendement ingediend waarmee het durfsportcentrum helemaal van de kaart verdween. Daar zullen ongetwijfeld groene redenen aan ten grondslag hebben gelegen, maar dat staat mij niet meer helder voor de geest. Het amendement was duidelijk genoeg om een deel van de VVD-fractie daarin mee te krijgen. De toenmalige gedeputeerde, de heer Meijdam, wilde niet in antwoord op een vraag van mijn fractiegenoot de heer Weima aangeven dat er afspraken met de motorcrossers waren gemaakt. Toen werd de onduidelijkheid alleen maar groter. Uiteindelijk hebben wij het amendement ook gesteund en daarmee is een permanent motorcrossterrein van de kaart verdwenen. Om het maar heel helder te zeggen: de motorcrossers die konden rekenen op een permanente oplossing zijn het slachtoffer geworden van een politiek spel. Dat is geen mooie manoeuvre geweest.

Er komt ook geen tijdelijke oplossing. Er zijn wel afspraken dat er in

de Wieringermeer, in Niedorp, vier keer per jaar gecrost kan worden. Daarmee is er echter nog geen gelegenheid om te oefenen. Op die manier kunnen mensen deze sport niet bedrijven. In het gewest is gezegd dat alle gemeenten tijdelijke oplossingen zouden moeten bieden, maar de meeste gemeenten passen daarvoor. Daarop heeft Niedorp aangegeven er niet alleen voor op te willen draaien. Deze gemeente dreigt zich volgend jaar ook terug te trekken.

Op deze manier komt er geen oplossing. Het gezond verstand moet nu de boventoon voeren. Wij hebben vragen hierover gesteld en, naar ik heb begrepen, de fractie van GroenLinks ook. Ik meende dat ook zij een oplossing wilde bieden in de richting van een permanente locatie, maar wellicht heb ik het verkeerd. De beantwoording van die vragen heeft mij overigens wel geholpen bij het formuleren van de motie. Samen met de fracties van CDA en D66 zijn wij van mening dat er een permanente oplossing moet komen. Toevallig weten GS heel goed hoe zo iets uitgevoerd moet worden. Het zal ons worst wezen of zij dit doen op grond van artikel 19, artikel 17 of artikel 22bis. Als er een streekplanwijziging nodig is, dan heeft het college daarvoor onze steun. Wij hebben een sterke voorkeur voor de twee locaties die al in beeld waren. Wij moeten niet vergeten dat er jaren van onderzoek aan ten grondslag liggen. Er zijn niet zo maar geschikte plekken daarvoor te vinden. Ik dicht het college op dit vlak alle wijsheid toe, want dat lijkt mij de meest pragmatische oplossing. Ik roep de andere fracties op om deze motie te steunen, ook de fractie van de VVD. Laten wij proberen om dit najaar hiervoor een echte oplossing voor te vinden. Wij weten dat tijdelijk lapwerk geen soelaas biedt.

Motie 2-1

Door de leden Visser, Bond en Geldhof wordt de volgende motie ingediend:

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 4 juli 2005;

overwegende dat:

- er sinds de vaststelling van het ontwikkelingsbeeld Noord-Holland-noord van een blijvende oplossing voor een motorcrossterrein in dit streekplangebied buiten Texel geen sprake is, door het aannemen van amendement 8-11 betreffende het schrappen van de locatie voor een durfsportcentrum;
- het durfsportcentrum veel meer uren per week zou worden benut dan een motorcrossterrein;
- er ook geen substantiële tijdelijke oplossingen gekomen zijn die ruimte bieden aan de motorcrossers om hun sport te bedrijven;
- er wel door jarenlang overleg op zijn minst de verwachting gewekt is bij de motorcrossers dat er van een permanente oplossing sprake zou zijn;

spreken daarom uit dat:

- een permanente locatie voor sec een motorcrossterrein in de Kop van Noord-Holland, buiten Texel, gewenst is;
- hierbij een keuze tussen de eerder in beeld geweest zijnde twee locaties in Wieringermeer sterk de voorkeur heeft;
- over de precieze locatie van een motorcrossterrein nog dit najaar besluitvorming mogelijk moet zijn;

en dragen gedeputeerde staten op, alles in het werk te stellen om de realisering van een permanente locatie voor een motorcrossterrein in het streekplangebied Noord-Holland-noord buiten Texel te bewerkstelligen, inclusief - zo nodig - een streekplanwijziging,

en gaan over tot de orde van de dag.

De heer **Butter** (VVD): De VVD-fractie gaat uit van het principe van de betrouwbare overheid. In die zin stoort het ons behoorlijk dat de staten binnen een jaar terugkomen op een besluit inzake het schrappen van de reservering voor een durfsportcentrum. Het is heel tragisch dat een van de fractiegenoten van de heer Visser hier al veertien jaar mee bezig is. Dat is niet echt slagvaardig. Is de heer Visser overigens met de VVD-fractie van mening dat dit onderwerp duidelijk een zaak is van de lokale overheden, met name in planologische zin? Zo nee, dan

verneem ik graag van hem op welke wijze hij dit voor GS planologisch mogelijk wil maken. De heer Visser sprak over een streekplanherziening. Minder dan een jaar geleden hebben de staten in dat kader gesproken over herziening van reserveringen. Ik kan mij niet voorstellen dat zij op zo korte termijn een ander standpunt innemen.

De heer **Bond** (CDA): Als mede-indiener van de motie moet ik reageren op de verwijzing naar de betrouwbare overheid. De CDA-fractie heeft dit namelijk gezegd toen de reservering uit het streekplan werd geschrapt. Onze opstelling ten opzichte van een crossterrein is consistent. Wij vinden die locaties geschikt. Er is toentertijd gedegen onderzoek naar gedaan. Het is prima dat de locaties die er in eerste instantie voor bestemd waren, weer in beeld komen.

De heer **Graatsma** (SP): Wat voegt deze motie toe aan het werk dat nu al door de gemeente Wieringermeer verricht wordt?

De heer **Binnema** (GroenLinks): Voorzitter. Ik wist niet hoe wij dit onderwerp zouden behandelen. Ik had een eerste termijn voorbereid, maar ik kan mij ook bij interruptie in de discussie mengen.

Wat nu gebeurt, verbaast mij heel erg. Vorig jaar hebben wij bij ons volle verstand een streekplan vastgesteld. Twee maanden later is een uitgebreide discussie gevoerd over de vraag of de twee locaties bij Graft-De Rijk niet alsnog omgewisseld moesten worden. Toen heeft de PvdA uitgebreid betoogd dat het niet de bedoeling is dat de staten bij de vaststelling van een streekplan moties en amendementen aannemen om daar vervolgens na korte tijd, zonder dat er inhoudelijk iets veranderd is, weer op terug te komen. Dat is volgens mij precies wat er nu aan de hand is. De argumenten die vorig najaar golden, gelden nog steeds. Ik constateer dat de PvdA geen nieuwe informatie heeft toegevoegd. Sinds de vaststelling van het streekplan is er inhoudelijk niets veranderd, behalve dat een aantal mensen op ondemocratische manier heeft geprotesteerd tegen

democratische besluitvorming. Het kan nooit de bedoeling zijn dat wij vandaag het signaal geven dat dit loont. Als dat wel gebeurt, kan ik met des te meer nadruk zeggen dat ik niet wens in te stemmen met dit soort procedures. Het lijkt mij eerder een politiek spel dan een discussie op grond van inhoudelijke argumenten.

Mevrouw **Geldhof** (D66): Er is wel degelijk verschil tussen het vorig jaar aangenomen amendement en hetgeen nu aan de orde is. Er was een locatie gereserveerd voor een durfsportcentrum. Dat leidt tot een aanzienlijk hogere belasting van de omgeving dan sec een motorcrossterrein, zoals oorspronkelijk de bedoeling was.

De heer **Binnema** (GroenLinks): Kunnen mevrouw Geldhof en de heer Visser mij uitleggen wat qua overlast het essentiële verschil is tussen een durfsportcentrum en een motorcrosslocatie?

Mevrouw **Geldhof** (D66): Het verschil zit in het aantal uren dat er gebruik van wordt gemaakt. Alleen motorcrossen zal in de tijd minder beslag op de omgeving leggen dan wanneer er ook allerlei ander vormen van durfsport worden toegelaten. Dat is precies de reden dat wij het amendement om het durfsportcentrum te schrappen, hebben gesteund. Nu gaat het sec om motorcrossen.

De heer **Butter** (VVD): Een jaar geleden ging het over de planologische reservering voor een durfsportcentrum. In de motie lees ik dat er weer gestreefd wordt naar reservering voor een durfsportcentrum. Ik zie geen enkel verschil.

Mevrouw **Geldhof** (D66): Dat bestrijd ik. Er staat heel duidelijk dat het alleen om een motorcrossterrein gaat. Evenementen met enorme tractoren zijn echt van een andere orde.

De heer **Heller** (GroenLinks): Begrijp ik nu goed dat D66 bij de behandeling van het ontwikkelingsbeeld het verkeerde amendement heeft gesteund? Had het niet zelf een amendement moeten indienen waarin werd voorgesteld om het woord "durfsportcentrum" te vervangen door

"motorcrossterrein"? U kunt nu wel zeggen dat er eigenlijk een ander besluit genomen had moeten worden, maar met alle respect, dat had u moeten doen op het moment dat het aan de orde was.

Mevrouw **Geldhof** (D66): Dat had wellicht gekund. Er is ons altijd gezegd dat het ging om het zoeken van een motorcrosslocatie. Opeens werden wij geconfronteerd met een durfsportcentrum. Wij hebben het amendement om dat centrum te schrappen, gesteund omdat daarmee de omgeving te zwaar belast zou worden. Dat hebben wij ook duidelijk gezegd.

De heer **Visser** (PvdA): Ten aanzien van de betrouwbare overheid was de vraag aan de gedeputeerde essentieel of er nu wel of geen afspraken waren gemaakt. Tijdens de vaststelling van het streekplan moeten de staten het met die informatie doen. De heer Meijdam heeft zeer expliciet - zelfs bijna op het felle af - gereageerd op vragen van mijn fractiegenoot Weima, dat er absoluut geen afspraak met of toezegging aan de motorcrossers lag. Nader onderzoek leerde ons dat dit overleg wel was gevoerd. Dat kon ook, want dat was een opdracht van de staten. De illegale motorcrossterreinen moesten worden gesloten, omdat er een legaal terrein zou komen. Dat is ook logisch. Je kunt die terreinen niet sluiten zonder een alternatief te bieden.

De heer **Heller** (GroenLinks): Begrijp ik goed dat de PvdA stelt dat de toenmalige gedeputeerde van Ruimtelijke Ordening de staten pertinent verkeerd, onjuist heeft geïnformeerd?

De heer **Visser** (PvdA): Dat is uw interpretatie. Ik heb niets toe te voegen aan wat ik gezegd heb.

De heer **Heller** (GroenLinks): Wij zijn het er dus over eens dat u stelt dat het college heeft gezegd dat er geen toezeggingen waren gedaan, terwijl uw conclusie is dat die er wel waren.

De heer **Visser** (PvdA): Ik voeg geen woord toe aan wat ik net heb gezegd.

De heer Butter zegt dat het niet goed is als een streekplan binnen een jaar wordt gewijzigd. Wij hebben op 23 december een streekplanwijziging voor de Boskerpolder in gang gezet. Dat komt voor. Bij de vaststelling van een streekplan worden soms fouten gemaakt.

De heer **Butter** (VVD): Om het corrigeren van een streekplan binnen een jaar aan te duiden als een fout, vind ik kwalijk ten opzichte van provinciale staten. U weet hoelang wij hebben stilgestaan bij het schrappen van deze planologische reservering. U maakt nu een draai van 180°, waarbij u zich baseert op eventuele bestuurlijke uitspraken. U weet ook dat die uitspraken toen niet hard waren. Wij hebben gezegd dat wij dit overlaten aan de lokale overheden. In die tijd ging het vooral om de gemeente Wieringermeer en onlangs is ook de gemeente Niedorp in beeld gekomen. Beide gemeenten hebben eerst getracht, een tijdelijke oplossing te zoeken op grond van artikel 17 van de WRO. Zij zullen nu bezig zijn om een structurele oplossing te zoeken. Ik vind het kwalijk dat u de gang van zaken als een "fout" bestempelt.

De heer **Visser** (PvdA): Bij de Boskerpolder hebben wij geconstateerd dat er met een amendement een fout is gemaakt. Daarom zet je een streekplanwijziging in gang.

Bij de discussie van vorig jaar heeft de heer Butter naar voren gebracht dat de lokale overheden meer ruimte moesten krijgen om het te regelen. Als wij het gevoel hadden dat dit tot succes zou leiden, hadden wij de motie niet ingediend. De indieners hebben dat gevoel echter helemaal niet, en met reden. Niedorp heeft ons gevraagd om dit te regelen, omdat deze gemeente er niets voor voelt om de kastanjes uit het vuur te halen.

Ik heb gezegd dat de PvdA voor een planologische reservering voor een durfsportcentrum had gekozen als de collegepartijen die mening unaniem waren toegedaan. Ik ben heel open geweest over onze politiek-strategische argumenten, ook al zit de pers erbij. Een oppositiepartij

is er niet voor om de moeilijke besluiten van een college over te nemen. Dat willen wij met alle plezier doen, maar dan moeten wij er wel bijgevraagd worden. Ik heb steeds gezegd dat de motorcrossers hiervan de dupe worden. Dat blijkt in nog sterkere mate het geval dan wij toen dachten. Wij constateren dat er geen bevredigende tijdelijke oplossing komt en zeker geen blijvende. Dus moeten wij het gezond verstand weer de boventoon laten voeren.

De heer **Bond** (CDA): De heer Butter noemt een extra argument om voor de motie te stemmen. De gemeenten plakken alleen maar pleisters. Zij geven een vergunning af voor crossen tot 19.59 uur om binnen de milieuwetgeving te blijven. Er wordt nu gekeken naar een locatie op de grens van Medemblik en daar zijn wij niet voor. Een voordeel van een goede oplossing via een streekplanwijziging is dat het terrein adequaat ingericht kan worden met geluidswallen en dergelijke. De provincie moet het voortouw nemen om het op een goede manier te regelen met zo min mogelijk overlast.

De heer **Binnema** (GroenLinks): Ik constateer dat de fractie van de PvdA niet op mijn vragen is ingegaan. Dat laat ik voor haar rekening. Het probleem is dat zij destijds zonder inhoudelijke argumenten - de heer Visser weet niet eens meer wat er in het amendement stond - voor het amendement heeft gestemd. Zonder inhoudelijke argumenten wil de PvdA-fractie hierop terugkomen. De heer Visser is daar eerlijk over, maar volgens mij wordt hier een politiek spel gespeeld waar niemand bij gebaat is.

De heer **Visser** (PvdA): Zal ik de draai van GroenLinks inzake de Jaagweg nog even memoreren? Toen gaf u eerlijk aan dat er geen inhoudelijke argumenten voor waren, maar alleen coalitiebelangen. Laten wij reëel blijven, mijnheer Binnema.

De heer **Heller** (GroenLinks): Daar lagen wel inhoudelijke argumenten aan ten grondslag.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. Het college verbaast zich hierover in behoorlijke mate. Of een aantal statenleden wil een fout rechtzetten of er is sprake van voortschrijdend inzicht. De staten zijn gekke gerritje niet. Zij hebben dondersgoed geweten wat zij in november/december vorig jaar hebben besloten. Ik zou het prettig vinden als de heer Visser, als fractievoorzitter van de grootste oppositiepartij, de suggestie die hij zo-even deed, terugneemt, namelijk dat mijn voorganger afspraken met sporters zou hebben gemaakt. De heer Visser weet als geen ander dat een college nooit afspraken met individuele partijen maakt, maar altijd met gemeentebesturen.

Het college had twee locaties voorgesteld omdat was aangetoond dat er maatschappelijke behoefte was aan een durfsportterrein. De overlast van een dergelijk terrein voor omwonenden is aanzienlijk, maar als er niets wordt gedaan, kan dit tot nog meer overlast leiden. Bovendien bevonden zich ten noorden en zuiden van de locaties natuur- en recreatiegebieden die gebaat zijn bij rust en stilte. Dit alles overwegende, heeft het college de staten voorgesteld om twee locaties aan te wijzen. De staten kunnen daar uiteraard afstand van nemen. De mogelijkheid om ooit tot een dergelijke locatie te komen, is overigens niet geschrapt. Voorlopig is de zaak eigenlijk opgeschort. De streekplannen zijn beide verbindend verklaard, maar zonder een locatie hiervoor te benoemen. Daarmee hebben GS geen mogelijkheid meer om planologisch hierin te voorzien.

Als gedeputeerde Ruimtelijke Ordening heb ik er oog voor dat het om een koninklijke sport gaat die door zeer veel mensen beoefend wordt. Je kunt wel zeggen dat je iets niet wilt, maar daarmee is de zaak niet van de baan. Het college heeft met het voorstel van collega Moens de mogelijkheid gecreëerd van het verlenen van ontheffing inzake de bepaling voor geluidshinder. Per week kunnen tot 19.59 uur wedstrijden georganiseerd worden. Sinds die mogelijkheid is geboden, heeft men nooit om meer tijd gevraagd.

Op grond van voortschrijdend inzicht, dan wel oprukkende bebouwing kan men tot de conclusie komen dat er een definitieve oplossing moet komen. Dat was overigens al de mening van het college. Als de zaak op dit moment moet worden aangepast, kost dat de staten geld. Dan moet er inderdaad worden overgegaan tot een streekplanwijziging om dit punt voor de langere termijn te regelen. Voor de korte termijn is dit niet zozeer nodig.

Bij de instanties die hierover gaan, heb ik namens het college mijn zorgen geuit. Tegen de voorzitter van de sportbonden, mevrouw Terpstra, heb ik gezegd dat het mij verbaast dat er maar één locatie voor deze koninklijke sport in Noord-Holland is, namelijk op Texel. Ik heb gevraagd of zij behulpzaam kan zijn bij het vinden van een oplossing. Ik heb ook de Tweede-Kamercommissie ingelicht dat de staten in hun wijsheid een besluit hebben genomen waardoor een oplossing op lange termijn voorlopig niet aan de orde is. In februari ben ik een gesprek aangegaan met een afvaardiging van de bond waarbij ik ideeën aan de hand heb gedaan voor het bereiken van een goede oplossing op lange termijn. Daarover zijn schriftelijke vragen gesteld. In de beantwoording daarvan heb ik heel duidelijk gemaakt dat ik mij daarbij houd aan hetgeen de staten het college hebben opgelegd.

Ik adviseer de staten de motie zoals zij nu is geformuleerd, niet aan te nemen. Overigens heb ik al aangegeven dat dit echt niet nodig is, omdat de zaak in eerste instantie bij de desbetreffende gemeentebesturen ligt. Overleg met het geweest twee weken geleden heeft mij geleerd dat het stellig van mening is dat men er onderling uit kan komen. Ik weet niet wat dit waard is, maar voorlopig heb ik geen reden, daaraan te twijfelen. In tegenstelling tot hetgeen mevrouw Geldhof heeft gezegd, adviseer ik de indieners om het niet te beperken tot een motorcrossterrein. Het is namelijk heel goed mogelijk dat dit financieel niet haalbaar is. De staten hebben dan feitelijk iets voorgesteld wat later materieel niet gerealiseerd kan worden. De combinatie

van al die sporten in een durfsportcentrum had een materiële achtergrond.

De heer **Bond** (CDA): Als de gemeenten de inhoud van de motie kennen, is niet uitgesloten dat hun voorkeur uitgaat naar een gebied dat in een streekplan wordt aangewezen. Ik heb een aantal argumenten genoemd waarom het beter is om het op die manier te regelen en het niet aan de gemeenten over te laten. Ik heb gewezen op het belang van de bescherming van het milieu en de beperking van geluidshinder.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Twee weken geleden was ik aanwezig bij de viering van het zoveeljarig bestaan van het gewest. Tijdens de vergadering werd mij voorgelegd dat een tweetal gemeenten speelde met het idee om toch een oplossing voor het crossen te vinden om illegaal crossen tegen te gaan en vanuit de overtuiging dat er voor de lange termijn iets geregeld moet worden. In antwoord op de vraag of GS daaraan wilden meewerken, heb ik gezegd dat dit niet gold voor een streekplanherziening. Ik had namelijk geen opdracht van de staten in die zin. Sterker nog, ik had een tegengestelde opdracht, want de locaties waren geschrapt. De teksten die sommige statenleden tijdens de behandeling van het streekplan hebben geuit, staan haaks op de woorden die zij nu hebben gesproken. Een paar maanden denkwerk kan natuurlijk zuiverend werken. Dat moet men allemaal zelf weten. Dat is ook politiek. Als er sprake is van een spelletje, vind ik dat eigenlijk niet zo erg. Ik wijs er met nadruk op dat de gemeenten hebben gesteld, er onderling uit te kunnen komen. Voor de langere termijn zou ik het toejuichen dat de staten een duidelijke afspraak doen.

De heer **Graatsma** (SP): Mijn vraag aan de heer Visser wat deze motie toevoegt aan het werk van de gemeenten is beantwoord door gedeputeerde Hooijmaijers. Het is mij nu duidelijk.

Een aantal jaren geleden is een motorcrossterrein in het westelijke havengebied van Amsterdam gesloten.

Dat was een goed ingericht en veel gebruikt terrein, waar geen bebouwing in de buurt was. Is de gedeputeerde bereid om na te gaan of het mogelijk is om dat terrein te heropenen? Dan heeft het vasteland van Noord-Holland in ieder geval een motorcrossterrein.

De heer **Visser** (PvdA): De heer Graatsma en gedeputeerde Hooijmaijers maken volgens mij een denkfout. De bepaling dat er tot acht uur gecrost kan worden, is bedoeld om wedstrijden te kunnen rijden. Om een sport te kunnen beoefenen, moet je echter ook kunnen trainen. Daar biedt de motie een oplossing voor.

Ik heb nog steeds niet gehoord waarom de gedeputeerde de motie ontraadt. Zijn positie ten opzichte van de gemeenten en het gewest voor het vinden van een langetermijnoplossing wordt er alleen maar sterker door. Er staat dat het streekplan zo nodig gewijzigd kan worden. Er wordt niet opgeroepen om daarmee te beginnen.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Ik ben in maart op bezoek geweest op de locatie die de heer Graatsma aangeeft. Ook ik dacht dat dit wellicht op een andere wijze geregeld kon worden. De locatie bevindt zich bij Sloterdijk, waar ook een andere voormalige durfsportlocatie gevestigd was. Eerst had je de kartbaan en daarachter lag de club waar de heer Schaeffer nota bene beschermheer van was. De gemeente heeft die locatie gesloten. Ik meen dat hieraan financiële overwegingen ten grondslag lagen. Ik heb indertijd de raadscommissie meegemaakt. Iedereen was vol begrip, maar het probleem is dat de locatie een andere bestemming heeft. Het is een industrieterrein en die functie levert ook meer op. Aan die locatie hebben wij niets meer. Zelfs de kartbaan moet nu weg. Ook het voortbestaan van die sport in deze regio wordt bedreigd.

Eerlijk gezegd staat er niets in de motie dat mij ertoe brengt om te zeggen: dat moet je niet doen. Er staat echter ook niets in dat mij tot een positief oordeel leidt. Ik verzet mij tegen het mogelijk maken van een streekplanherziening. Dat

is een verkeerd signaal aan de gemeenten. Zij zullen daardoor minder druk voelen om deze zaak te regelen, want dan geeft de provincie een aanwijzing. Het spijt me, maar ik vind dat gemeenten ook zelf een verantwoordelijkheid in dezen hebben. Die verantwoordelijkheid krijgen zij ook bij de woningbouw in het kader van de regionale woonvisies. Pas als gemeenten er onderling niet uitkomen, grijpen wij in. Dat gebeurt op alle terreinen, dus is er geen reden om nu van die lijn af te wijken. Verder wijs ik erop dat het geld kost. De staten vinden over het algemeen snel dat GS iets moeten regelen, maar als het op betalen aankomt, wordt het enthousiasme meestal minder.

Mijnheer Visser, ik heb graag dat u de suggestie terugneemt dat mijn voorganger, in casu dit college, iets heeft toegezegd, want dat is niet gedaan.

De heer **Visser** (PvdA): Die suggestie is sterk gematerialiseerd door de woorden van de heer Heller. Daar voel ik mij niet verantwoordelijk voor. Ik heb gezegd wat ik heb gezegd. Dat kunt u nalezen in de notulen. Daar neem ik geen woord van terug.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Dat houdt dan ook in dat de suggestie zoals die bij mij is overgekomen niet door u wordt gedeeld. U vindt niet dat het college een toezegging heeft gedaan.

De heer **Visser** (PvdA): In de motie staat dat op z'n minst de verwachting is gewekt. Dat is mijn mening.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Die verwachting is niet gewekt door dit college, want dan had u dat vorig jaar zeker naar voren gebracht. Dat heeft u toen niet gedaan. Ik blijf erop hameren dat dit college toen geen verwachtingen heeft gewekt en ook nu niet.

De heer **Visser** (PvdA): Dit college heeft dat gedaan, het vorige college ook en het college daarvoor ook. De staten hebben uitgesproken dat de illegale terreinen

moeten worden gesloten omdat er een legale oplossing komt. De tekst van een conceptstreekplan wekt ook verwachtingen.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Dat zijn legale verwachtingen. Dat is wat anders dan individuele afspraken met deze of gene.

De heer **Visser** (PvdA): U loopt niet snel weg voor overleg, maar u zou ook niet tien, twaalf jaar met een overheid in overleg blijven als u niet denkt dat dit tot resultaat leidt. U gaf het voorbeeld van de woonvisies, maar in dat kader neemt u veel actiever het voortouw. Dat lijkt mij juist een ondersteuning van de motie. Ik wil het niet gelijk over een aanwijzing hebben, want dan lopen wij te hard van stapel. Kortom, in uw woorden hoor ik alleen maar een ondersteuning van de motie. U bent daarbij van mening dat zij niets toevoegt aan de handige manier waarop u met gemeenten hierover in overleg bent. Dat wil ik wel geloven, maar die actievere rol van de provincie achten wij gewenst.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Sommigen weten nog heel goed hoe ik zelf in deze discussie stond toen ik nog lid van de staten was. Je kunt niet alleen maar "nee" zeggen als iets je niet zint. Je moet ook een oplossing bieden. Ik ben zelfs zover gegaan dat ik als lid van dit college zelf op een motor ben gaan zitten met alle gevolgen van dien.

De **voorzitter**: En in de sloot bent beland.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Ik verwisselde de koppeling met het gas en dan kom je heel ver, zo is gebleken.

De **voorzitter**: Voelt u zich nog wel deskundig genoeg om hierover te praten?

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Iedereen keek mij vol bewondering na, want zij dachten dat ik een wheelie maakte. Dat gebeurde echter volstrekt toevallig.

Ik vind nog steeds dat hier een oplossing voor moet worden gevonden. Diverse gemeenten is duidelijk gemaakt dat wij wensen dat zij die oplossing zoeken. Het gewest heeft dit twee weken geleden ook aangekaart. Ik ben zover gegaan dat ik heb gezegd dat het college bereid is om de mogelijkheid te onderzoeken om de door ons aangekochte locaties in Wieringen tijdelijk daarvoor te gebruiken. Op een zeker moment komen die terreinen onder water te staan, dus kan er geen discussie ontstaan over een eventueel permanent gebruik. Er wordt naar tijdelijke oplossingen gezocht, maar ook naar een oplossing op lange termijn. Ik zou het verkeerd vinden als ik vandaag de opdracht krijg om over te gaan tot een streekplanherziening omdat dit geld kost, terwijl nu de gemeenten aan zet zijn. Ik voer de motie naar de geest uit, maar daar was ik al mee bezig, omdat wij erkennen dat het een probleem is.

De heer **Graatsma** (SP): Is het een idee om de indieners te vragen, de motie aan te houden? De gedeputeerde wijst erop dat eerst de gemeenten hun werk moeten doen. Wij kunnen over een maand of twee bezien of die motie nog de moeite waard is.

De heer **Visser** (PvdA): Met alle respect, maar dit bureaucratisch-bestuurlijk voorstel van de heer Graatsma verrast mij. Daar ga ik maar niet op in.

De heer **Bruins Slot** (CDA): Ik begrijp het niet goed. In antwoord op vragen van de PvdA geeft de gedeputeerde aan dat de gemeenten de zaak op basis van het bestemmingsplan kunnen regelen, ongeacht of het om een durfsportcentrum of een motorcrossterrein gaat. In de motie staat alleen maar dat het streekplan zonnig gewijzigd moet worden. Als de gedeputeerde doorgaat op de manier zoals hij schetst, kost het geen geld want dan hoeft het streekplan niet gewijzigd te worden. Trouwens, op grond van amendement 8-11 heeft hij niet de bevoegdheid om met de motorbond een gesprek aan te gaan over een durfsportcentrum. Ik adviseer hem dan

ook hetgeen nu op tafel ligt met beide handen aan te grijpen en aan de betrokken partijen over te brengen. Later vernemen wij dan wel op welke wijze de zaak verder ontwikkeld moet worden. Ik denk dat de gedeputeerde hier niet op de juiste manier mee omgaat. Het CDA vindt dat hij de geboden mogelijkheid moet pakken. Wij waren hierover al bij de behandeling van het streekplan duidelijk en dat zijn wij nu ook.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Ik moet toegeven dat de opvatting van het CDA op dit punt niet gewijzigd is.

De heer **Bruins Slot** (CDA): Ik vraag niet om erkenning. Ik wil een reactie op mijn suggestie.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Ik ga over mijn eigen antwoord. Ik heb ook niet beweerd dat het CDA niet consequent zou zijn. De methode verschilt echter vergeleken met de aanpak van vorig jaar. In het ontwikkelingsbeeld hadden de staten dit kunnen vastleggen. De meerderheid van de staten heeft dat toen willens en wetens niet gedaan. Vandaag wordt bij motie gevraagd om op dat besluit terug te komen. Ik heb daar twee opmerkingen over gemaakt. In de eerste plaats moet men zich niet beperken tot een motorcrossterrein. Als dat vorig jaar financieel niet haalbaar was, dan zal dat ook nu het geval zijn. Ik weet niet wat er in de tussentijd kan zijn veranderd. In de tweede plaats heb ik gezegd dat ik niet geholpen ben met deze motie, maar dat het proces erdoor wordt bemoeilijkt. In tegenstelling tot hetgeen de heer Bruins Slot heeft opgemerkt, laat ik mij niet weerhouden om een begrijpend oor te lenen aan degenen die met een probleem te maken hebben, al heb ik niet meer planologisch instrumentarium. Er is een locatie afgewezen. Die afwijzing gold niet de motorsport. Als mij dat wordt gevraagd, moet ik proberen om een oplossing te vinden.

De heer **Bruins Slot** (CDA): Heeft de gedeputeerde de partijen die om een

durfsportcentrum vragen duidelijk gemaakt dat de staten dat per se niet willen?

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Helemaal niet. Ik heb gezegd dat de staten op die twee locaties geen durfsportcentrum wilden. Zo luidde het amendement. Ik vind het voorstel van de SP goed, want daarmee blijft de druk op ketel. Ik hoop dan wel dat men niet weer binnen korte tijd van mening verandert. Als de motie wordt aangehouden, kan het gewest zijn rol spelen. Er hoeft niet gekozen te worden tussen een durfsportcentrum of een motorcrossterrein; een keuze die blijkbaar lastig is voor D66. De staten laten zien van mening te zijn dat die sport moet kunnen worden beoefend. Zij geven mij meer dan in het verleden de gelegenheid om wat extra druk op het proces te zetten. Als de staten mij tot 1 november geven, heb ik genoeg tijd gehad.

De heer **Beemsterboer** (CDA): Ik was nog geen 20 jaar toen ik voorzitter was van de lokale sportraad in Harenkarspel.

De **voorzitter**: Hoe lang is dat geleden?

De heer **Beemsterboer** (CDA): Ruim 30 jaar! Toen spraken wij al over het zoeken naar een motorcrossterrein. Zo lang zoekt het gewest al. Ik denk dat de gedeputeerde te gemakkelijk veronderstelt dat het wel even zal gebeuren. De geschiedenis wijst anders uit.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Pardon, maar 30 jaar geleden bestond het gewest nog niet.

De heer **Beemsterboer** (CDA): Officieel bestaat het nog steeds niet. Het is niets anders dan een samenwerkingsverband.

De **voorzitter**: Ik constateer dat er geen nieuwe argumenten naar voren worden gebracht. Ondanks het Reglement van orde hebben wij deze motie vroeg behandeld omdat er mensen speciaal hiervoor naar Haarlem zijn gekomen. Ik stel voor om aansluitend over de motie te stemmen.

De heer **Graatsma** (SP): Mag ik een ordevoorstel doen?

De **voorzitter**: Dat mag altijd.

De heer **Graatsma** (SP): In alle haast heb ik een nieuwe motie gemaakt. Mag ik die indienen?

De **voorzitter**: Het is dus geen ordevoorstel, maar een nieuwe motie.

De heer **Graatsma** (SP): Mijn ordevoorstel is, gelegenheid te krijgen die motie in te dienen.

De **voorzitter**: Tijdens het debat mag u een motie indienen.

Motie 2-2

Door het lid Graatsma wordt de volgende motie ingediend:

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 4 juli 2005;

overwegende dat (zie motie PvdA);

spreken daarom uit dat

- een permanente locatie voor sec een motorcrossterrein in Noord-Holland gewenst is;
- hierbij een eerder in gebruik geweest zijnde locatie in Amsterdam mogelijk moet worden gemaakt;

en dragen gedeputeerde staten op, alles in het werk te stellen voor de realisering van een permanente locatie voor een motorcrossterrein in een streekplangebied Noord-Holland, inclusief - zo nodig - een streekplanwijziging,

en gaan over tot de orde van de dag.

De heer **Bond** (CDA): Wil de SP twee locaties bestemmen voor motorcrossen?

De heer **Graatsma** (SP): Ik ben geen politicus, dat weten jullie. Ik rommel ook maar wat aan. Ik probeer de boel een beetje bij elkaar te houden. Het doet mij deugd dat er een duidelijke scheur in de coalitie zichtbaar wordt, maar daar zijn de

betrokkenen op zich niet mee gediend. Dat is een politiek spelletje. Ik vond het heel verstandig van de gedeputeerde om ons voorstel om de motie aan te houden, te steunen. Daar heb ik echter van u en van mevrouw Geldhof geen reactie op gehoord. Dit ligt heel moeilijk in onze provincie en daarom wil ik nagaan of er in ieder geval in Amsterdam nog iets gedaan kan worden.

De **voorzitter**: Mijn voorstel was dat nu gestemd wordt over deze moties.

De heer **Rijkema** (VVD): Ik kan mij goed voorstellen dat wij direct over deze moties stemmen. De andere stemmingen moeten aan het eind van de vergadering plaatsvinden.

De **voorzitter**: Het gaat alleen om deze moties.

De heer **Rijkema** (VVD): Akkoord. Wij vragen een korte schorsing voor fractieberaad.

De **voorzitter**: Ik zie dat de staten algemeen met mijn voorstel instemmen.

De vergadering wordt van 14.28 uur tot 14.58 uur geschorst.

De **voorzitter**: Voor het standpunt van het college over motie 2-2 geef ik het woord aan de heer Hooijmaijers.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Is de motie gewijzigd?

De heer **Visser** (PvdA): De motie is niet gewijzigd.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Als zij nog wordt gewijzigd, kan ik daarover adviseren.

De heer **Visser** (PvdA): De motie wordt niet gewijzigd.

De **voorzitter**: Als u dat eerder had gezegd, was het niet nodig geweest om zo lang te schorsen.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Ik had begrepen dat de datum in de motie gewijzigd zou worden in 1 november.

De heer **Visser** (PvdA): Ik heb dat voorgesteld aan de VVD-fractie en gevraagd of de wijziging haar stemgedrag zou veranderen. Mij is gezegd dat dit geen verschil maakt. Wij vonden die wijziging zelf niet zo belangrijk.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Het maakt voor mijn advies wel uit.

De heer **Visser** (PvdA): Ik bied niet u maar een fractie in PS aan om de motie te wijzigen, maar waarom zou ik dat doen als dat niet uitmaakt voor het stemgedrag van die fractie? U vindt dat wel belangrijk, maar dat moet dan worden teruggekoppeld naar de VVD-fractie. Misschien kan de voorzitter van die fractie de reactie van zijn fractie uitleggen.

De heer **Rijkema** (VVD): De beantwoording van de gedeputeerde vonden wij goed. Het college wordt aangespoord om een praktische oplossing te vinden. Het voorstel van GS is om daarvoor de tijd te krijgen tot 1 november. Dat is een verbetering van de motie, maar als ons wordt gevraagd of wij dan unaniem voor de gewijzigde motie zijn, dan is het antwoord daarop "nee". Wij zullen daarover verdeeld stemmen.

De heer **Visser** (PvdA): U hebt gezegd dat er ook verdeeld gestemd zal worden over de huidige motie. Wij kunnen ook tellen. Een lichte meerderheid van de staten is voor de motie. Een aantal leden van de VVD-fractie is ook voor, waarom moeten wij haar dan wijzigen? Dat doe je om tot elkaar te komen en om meer steun te krijgen. Als het niet uitmaakt, doen wij dat niet.

De heer **Rijkema** (VVD): Ik neem aan dat GS ruimte en tijd wordt gegeven voor overleg over realisatie van een locatie. Invoeging van de datum van 1 november wijzigt de motie niet substantieel en is voor

ons niet het verschil tussen unaniem voor of tegen stemmen.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Als in de motie een termijn wordt opgenomen, wordt daarmee de druk op de gemeenten verhoogd, waardoor zij doen wat zij moeten doen, namelijk een locatie aanwijzen. Als in de motie geen termijn wordt opgenomen, adviseer ik daarover negatief, omdat daarmee de motorsportlocatie niet wordt gerealiseerd. De situatie is in dat geval hetzelfde als nu, namelijk dat de gemeenten er niet toe gedwongen zijn en niets doen, in afwachting van een besluit van GS. Daar kunnen zij dan weer bezwaar tegen aantekenen en dan is er over tien jaar nog geen locatie. Ik geef ernstig in overweging om niet voor de huidige motie te stemmen, want daarmee wordt het tegenovergestelde bereikt. Ik roep op om te kiezen voor de zaak en niet voor de politiek, al weet ik dat dit raar klinkt.

De heer **Bond** (CDA): De indieners zijn bereid om de datum van 1 november in de motie op te nemen.

De **voorzitter**: De motie wordt in die zin **gewijzigd** dat het dictum thans luidt: "en dragen gedeputeerde staten per 1 november aanstaande op ...".

De heer **Visser** (PvdA): Wij gaan er daarbij van uit dat er tijdig voor 1 november wordt teruggerapporteerd aan de staten.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid voor het afleggen van stemverklaringen.

De heer **Binnema** (GroenLinks): Wij zijn absoluut niet tegen motorcrossen, al wordt die indruk door de betrokkenen wel gewekt. Wij zijn voor een oplossing, maar een andere dan nu wordt voorgesteld. Onze argumenten om in oktober vorig jaar een amendement in te dienen waarin de twee genoemde locaties vervallen, staan nog recht overeind. In het debat is niets naar voren gebracht dat iets verandert aan de omvang en aan de impact op de omgeving. Wij hebben dan ook geen

reden om af te wijken van ons standpunt in oktober vorig jaar. Als in de motie expliciet wordt opgenomen dat de voorkeur uitgaat naar de betreffende locaties in de Wieringermeer, heeft dat absoluut niet onze voorkeur. Vandaar dat wij onze steun niet kunnen geven aan de motie.

Ik houd aan dit debat een vervelende nasmaak over omdat het blijkbaar loont om, nadat de staten democratisch een besluit hebben genomen, daartegen illegaal actie te ondernemen. Voor sommige partijen is dit kennelijk reden om van mening te veranderen.

De heer **Butter** (VVD): Voorzitter. Een deel van mijn fractie zal tegen de motie stemmen, omdat men van mening is dat gedeputeerde staten hierin geen rol hebben. De juiste gang van zaken is dat een streekplanwijziging door de desbetreffende gemeente ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de provincie.

De heer **Bruystens** (Ouderenpartij NH/VSP): Voorzitter. Ik was tegen de motie, maar nu zij is gewijzigd, kan ik mij er wel in vinden omdat gemeenten nu eerst hom of kuit moeten geven en uitstel krijgen tot 1 november.

Mevrouw **Geldhof** (D66): Mijn fractie heeft geen enkel respect voor de ondemocratische wijze waarop partijen soms een beslissing proberen af te dwingen. Dat neemt niet weg dat het probleem voor de motorcrossers in deze provincie wel degelijk bestaat en dat er een geschikte locatie gezocht moet worden. Daarom zullen wij voor de motie stemmen.

De heer **Holthuisen** (VVD): Ik ben buitengewoon tevreden met de zojuist in de motie aangebrachte wijziging. Dat maakt het nog gemakkelijker om ervoor te stemmen. De aanleiding voor deze snelle behandeling, namelijk het plegen van overtredingen met als gevolg beschadiging van de natuur, is voor mij geen reden om voor te stemmen. Ik vind die overtredingen afschuwelijk.

De heer **Graatsma** (SP): Wij zijn blij met de wijziging, want die is in lijn met ons voorstel. Er is een duidelijke scheuring binnen de collegepartijen. De wijziging in de motie leidt er in mijn fractie toe dat de meningsverschillen tot een minimum zijn beperkt. Wij zullen verdeeld stemmen.

De heer **Visser** (PvdA): Ik wil de suggestie van tafel dat deze motie wordt voorgesteld onder druk van het illegaal crossen. Ik heb de betrokkenen gezegd dat zij daarmee moeten stoppen. Er had meer gehandhaafd moeten worden. Ik begrijp niet dat er ter voorkoming van escalatie niet wordt gehandhaafd. Dat is een bespottelijke keuze, die echter elders wordt genomen. Als er illegaal gecroost blijft worden, trek ik alle steun onmiddellijk in, want dat is niet de reden om de motie hier in stemming te brengen. Ik wil de lijn doortrekken van overleg naar aanleiding van de behoefte aan deze activiteit. Wij moeten daaraan op een nette manier tegemoetkomen. Ik ben dan ook geneigd om voor onze motie te stemmen!

De heer **Bond** (CDA): Tijdens de behandeling van het streekplan was mijn fractie voor deze motorcrosslocaties en dat is zij nog steeds. De acties die er zijn geweest, kunnen naar onze mening niet. Een klein aantal personen is echter in staat om het voor een groot aantal te verzieken.

In stemming komt de gewijzigde motie 2-1.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, het CDA, de ChristenUnie-SGP, de Ouderenpartij NH/VSP, D66, de SP, behoudens het lid De Vries, en de fractie van de VVD, behoudens de leden Butter, Driessen-Jansen, Humalda-Blok, Vis, Van der Linden en Raasveld, de fractie-Agema, de fractie-Remak en de fractie-Prins voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de overige aanwezige leden ertegen, zodat zij is **aangenomen**.

De **voorzitter**: In het dictum van motie 2-2 moet "streekplangebied Noord-Holland" worden gelezen als "Noord-Holland-zuid".

Ik geef gelegenheid voor het afleggen van een stemverklaring.

Mevrouw **Geldhof** (D66): Het is buitengewoon spijtig dat de SP met deze motie komt, omdat zij meer een geste is om sympathie van de bühne te krijgen dan dat zij daadwerkelijk een oplossing biedt. Op dit terrein rust namelijk een bedrijvenbestemming. Daarom heeft het indienen van de motie geen enkele zin. Wij zullen ertegen stemmen.

De heer **Graatsma** (SP): Ik vind de suggestie dat het een gebaar voor de camera zou zijn, verwerpelijk. Voordat je dit soort woorden gebruikt, moet je beter nadenken. Het is een serieuze poging, die wij handhaven, want misschien komt zij nog wel eens van pas.

In stemming komt motie 2-2.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de SP-fractie voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is **verworpen**.

8. Hamerstukken.

Aan de orde zijn:

- **deelverordening Actieplan cultuurbereik NH 2005-2008; cultuurparticipatie** (zie bijlage 45);
- **wijziging deelverordening Subsidies duurzame energiepakket Noord-Holland** (zie bijlage 42);
- **Landschapsverordening** (zie bijlage 43);
- **wijziging Beheersregeling Amstel** (zie bijlage 37);
- **derde wijziging Programmabegroting 2005** (zie bijlage 52).

De heer **Van der Heijde** (PvdA): Voorzitter. Ik had graag de landschapsverordening ook afgehamerd, maar ik constateer dat een vraag van mij in de commissie niet voldoende is beantwoord. In het verslag van die vergadering staan vragen over de vaststelling van de landschapsverordening Noord-Holland 2005. Ik heb gevraagd naar de juridische status van de woonboten aan

de Amsterdamse kant van de Ringvaart. In het verslag staat: "Hij is benieuwd of daar in relatie tot deze verordening actie ondernomen gaat worden. Als dat niet zo is, staan die woonschepen terecht niet genoemd. Als dat wel zo is, is er sprake van een ernstige omissie". Het antwoord bij vraag 5 gaat over de woonboten in de Ringvaart in de gemeente Amstelveen. Ik citeer de voorzitter van stadsdeel Osdorp: "Ik brand mijn handen niet aan die woonschepen, want daar weet ik niks van hoe dat zit, juridisch". Ik wil weten hoe het zit. Zijn zij met deze verordening gedekt?

Ik heb de verordening nog eens goed doorgelezen en constateer dat er ten aanzien van de gemeente Wijdemeren geen advies is gevraagd aan die gemeente zelf, maar slechts aan het Plassenschap Loosdrecht. Dat is geen officieel orgaan in die zin zoals wij nu over deze zaken spreken. Ik weet maar al te goed dat met name in Loosdrecht de situatie rond de woonboten niet riant is. Ik wil graag weten hoe de gedeputeerde de situatie in de gemeente Wijdemeren wil inpassen in deze landschapsverordening.

Mevrouw **Agema** (fractie-Agema): Wederom laat ik aantekenen, tegen de deelverordeningen gestemd te hebben, ongeacht strekking of inhoud ervan. Ik vind dat de besluitvorming in PS hoort plaats te vinden en niet gedelegeerd mag worden. Dat geldt overigens ook voor de agendapunten 13 en 15.

De **voorzitter**: Wat verstaat u onder gedelegeerd?

Mevrouw **Agema** (fractie-Agema): Provinciale staten delegeren aan GS en GS aan de ambtenarij. Ik vind dat de beoordeling, de toekenning in provinciale staten thuishoort.

De heer **Poelmann** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. Ik ben in het algemeen niet wars van enige bluf, maar dat is nu niet mogelijk. Ik moet de vragen van de heer Van der Heijde uitzoeken en stel voor, deze vanavond te beantwoorden.

De **voorzitter**: De stemming over voordracht 43 zal vanavond plaatsvinden.

De voorstellen onder 45, 42, 37 en 52 worden zonder hoofdelijke stemming **aangenomen**.

De fractie-Agema wordt aantekening verleend dat zij geacht wenst te worden, tegen de voorstellen te hebben gestemd.

9. Aan de orde is **het vergaderschema provinciale staten en statencommissies in 2006** (Zie bijlage 53).

Het vergaderschema wordt ongewijzigd **vastgesteld**.

De **voorzitter**: De heer Schipper is naar huis geroepen, omdat zijn huis blank staat, wat overigens bij meer Noord-Hollanders het geval is. Omdat hij het onderwerp prohef behandelt, zullen wij dat agendapunt vanavond behandelen.

14. Aan de orde is de voordracht van gedeputeerde staten inzake **de stadsschouwburg Haarlem** (zie bijlage 41).

De heer **Schraal** (CDA): Voorzitter. Wij zijn blij dat wij ten aanzien van de stadsschouwburg in Haarlem nu nog een afweging kunnen maken over de motie die D66 het afgelopen najaar heeft ingediend. Wij kunnen met het afsluiten van de rekening over 2004 nu pas een goed afgewogen oordeel geven over de dekking van het op zich sympathieke en ook nuttige voorstel om steun te verlenen aan de verbouwing van de stadsschouwburg in Haarlem.

De zaken waar het in dit voorstel om gaat, voldoen aan de criteria die zijn gesteld in het pakket UNA-sociaal-cultureel, waar ook nog enkele andere projecten voor voorgedragen zullen worden, zodat precedentwerking kan worden voorkomen. Er zijn immers nog wel meer schouwburgen en theaters in Noord-Holland die een donatie van de provincie willen ontvangen. Wij hopen dat dit nog kan binnen een van de deelpakketten van de extra investeringsimpuls.

Heeft de gemeente Haarlem in de laatste weken nog actuele informatie aan GS verstrekt omtrent het exploitatietekort van 1 mln van de Philharmonie Haarlem (voormalig Concertgebouw)? In april en mei zijn daarover in de media berichten verschenen. Heeft de gemeente Haarlem de provincie garanties gegeven omtrent de dekking van de exploitatietekorten uit de gemeentelijke begroting?

Mevrouw **Tjon-Fo** (GroenLinks): Voorzitter. Mijn fractie stemt in met de voordracht, ondanks dat de dekking niet geheel overeenkomt met de in de motie voorgestelde financiering.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. Mij is geen actuele informatie van de gemeente Haarlem bekend, dus ik weet ook niet of er extra garanties zijn gegeven. Tijdens ons bezoek onlangs was het bestuur van de gemeente Haarlem dusdanig enthousiast over de bijdrage van de provincie dat ik mij niet anders kan voorstellen dan dat men die garanties met liefde zal geven. Men heeft benadrukt hoe verheugd men was met de inmenging van de staten in dezen. U hebt er een paar zieltjes bijgewonnen.

Mevrouw Tjon-Fo heeft gelijk dat de dekking breder is dan door de staten is aangegeven. De reden daarvoor wordt genoemd op pagina 1, onder 3. Er was geen sprake van een inpassing in het huidige culturele beleid. Nu past een en ander wel in de culturele paragraaf van het UNA-beleid, waardoor er een subsidiegrondslag is en de kans op precedentwerking wordt voorkomen. Dat was voor ons van belang. De heer Schraal nodigde andere instanties op dit terrein uit. Als zij allemaal hierop ingaan, zou de begroting fors hoger uitkomen. Daarvoor moet dan dekking worden gezocht in verhoging van de opcenten! Dat zie ik deze staten voorlopig nog niet doen.

De heer **Schraal** (CDA): Ik heb namens mijn fractie vreugde geuit over de inkadering binnen de UNA-voorwaarden, juist om te voorkomen dat er nog meer theaters aan zouden kloppen en er precedentwerking zou ontstaan.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Twee zielen, een gedachte.

Het voorstel wordt vervolgens zonder hoofdelijke stemming **aangenomen**.

16. Aan de orde is de voordracht van gedeputeerde staten inzake de **afronding van het project "Verantwoord aanbesteden"** (zie bijlage 38).

De heer **Bezemer** (ChristenUnie-SGP): Mijnheer de voorzitter. Van denken naar doen, wil ik als motto meegeven aan dit stuk. In januari 2003 heb ik mijn inbreng besloten met de opmerking dat de integriteit van het beheer van de middelen buiten verdenking dient te staan en dat er adequate regels en procedures ontwikkeld moeten worden die de bevoegdheden en de verantwoordelijkheden helder aangeven. Nu gedeputeerde staten met het voorliggend voorstel van mening zijn dat daaraan is voldaan, breekt de fase van het ernaar leven aan. Ik zal mij verder onthouden van een oordeel over wat er ligt als product. Dat blijft primair een verantwoordelijkheid van gedeputeerde staten en de organisatie. Ik hoop overigens dat de woorden in het memo van de gedeputeerde van 13 juni 2005 ook in daden zullen worden omgezet.

De heer **Heller** (GroenLinks): Voorzitter. Ik heb mij in de commissie enigszins kritisch over een aantal onderdelen van het voorstel uitgelaten, maar met name over het onderdeel administratieve organisatie, inkoop en aanbesteden. Ik ben vooral kritisch geweest over de borging van de implementatie van het proces gericht op de nieuwe organisatie in samenhang met het SAP-systeem en dergelijke. Wij hebben daarover nog een aanvullend memo van 13 juni jongstleden mogen ontvangen. Onze twijfels worden door het memo echter niet weggenomen. Wij vragen ons af of wij ons, uitgaande van de rol en taakopvatting van de staten in de gedualiseerde verhoudingen, wel tot in detail met deze zaken bezig moeten houden. Wellicht is het antwoord daarop "nee".

Ondanks onze twijfels over de robuustheid van een concreet implementatieplan zullen wij instemmen met de voordracht. Wij laten het primair aan GS over om dit verder vorm te geven. GS moeten dat dan maar waarmaken. Ik citeer GS in de voordracht: "Onze verwachting is dat het verbeteringsproces zich verder zal doorzetten". Ik herhaal mijn woorden uit de commissie: wij hebben, met GS, deze verwachting maar wij zullen hen daar ook op afrekenen en aan houden.

Mevrouw **Akkas** (CDA): Voorzitter. Ook wij hebben met belangstelling kennisgenomen van de rapportage. Eerlijkheidshalve moet ik zeggen dat ik het niet de gemakkelijkste rapportage vond om te lezen. Wij hebben tijdens de commissiebehandeling al opgemerkt dat wij het een goede ontwikkeling vinden dat er hard wordt gewerkt aan de implementatie van de aanbevelingen in het beleid. Een cultuurverandering komt niet zomaar tot stand. De rapportage lezende, denken wij dat dit wel zal lukken.

In de rapportage wordt gesproken over een groeiproces. Mijn fractie is van mening dat dit niet al te lang mag duren. Bewerkstelligd moet worden dat men spoedig volgroeid is. Een professionele organisatie als de provincie kan het nu eenmaal niet maken om op het gebied van de aanbestedingen ondeskundig te zijn. Ook Europa moet in het achterhoofd worden gehouden. Zo moet de implementatie van de EU-richtlijnen de gewoonste zaak van de wereld zijn. In het rapport concludeert men voorzichtig dat de Europese aanbestedingen conform de regels worden uitgevoerd. Het woordje "voorzichtig" baart ons toch enige zorgen. Wij krijgen steeds meer met Europa te maken. Inmiddels hebben wij van professor Heller, pardon, professor Hessel begrepen dat onze provincie, die ooit een voorloper was op het gebied van Europa, nu ergens ver achteraan slentert. Dat is niet leuk om te horen.

In de commissie zijn vragen gesteld over de administratieve organisatie. De toelichting van de gedeputeerde en zijn memo maken het niet inzichtelijker. Sterker nog, wij krijgen

de neiging, te geloven dat de administratieve organisatie nog helemaal niet op orde is. Dat wordt weliswaar benoemd met mooie omschrijvingen en termen, maar ik word er niet veel wijzer van. Althans, het wordt mij niet duidelijk hoe dit in de praktijk zal lopen.

In de commissie zijn vragen gesteld over de drempelbedragen, de raamcontracten. Wij vragen ons af in hoeverre het beschrevene in het rapport garanties biedt voor verbeteringen. Er moet nog veel worden gedaan. Wij kiezen ervoor om nu niet weer op de laatste onderwerpen in te gaan. Wij gaan ervan uit dat de gedeputeerde goed heeft geluisterd naar de opmerkingen in de commissie en dat hij die meeneemt in de verdere procedure. Wij zien in dat het veel tijd kost om orde in dit dossier te brengen. Wij gunnen hem de tijd om dit voor elkaar te krijgen. Wel zien wij uit naar de volgende rapportage. Naar aanleiding daarvan zullen wij verder met hem over dit onderwerp spreken.

Mevrouw **Geldhof** (D66): Wij constateren dat er veel is gebeurd sinds de COA haar bevindingen heeft gepresenteerd. De organisatie is groter dan alleen beheer en uitvoering. Alle aanbevelingen hebben betrekking op de brede organisatie en niet alleen op beheer en uitvoering. Wij zien graag de voortgang hiervan terug.

De heer **Zijlstra** (PvdA): Voorzitter. Ik sluit mij aan bij de woorden van professor Heller! Hij maakte uitvoerig kenbaar dat de verantwoordelijkheid bij het college ligt. Ook wij zijn dat van mening. Wij hebben kunnen constateren dat de organisatie na een drie jaar durende reorganisatie klaar is om juist dit soort processen professioneel in te voeren. Daar wordt ook naar verwezen in het aanbestedingsstuk. Wij zullen het college het komende halfjaar zeer streng controleren op de resultaten op dit terrein.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): De staten hebben gelijk dat wij aan een moeilijke operatie zijn begonnen. Er is een nieuwe personele organisatie in gang gezet, die hopelijk op 1 januari aanstaande haar totale beslag

heeft gekregen. Er is een directie met daaronder een twintigtal belangrijke functies. Het leeuwendeel moet nog worden ingevuld. De datum van 1 januari ligt niet ver voor ons.

Pas als het personeel aan het werk gaat, vormt zich de praktijk en de basis voor de check op de theoretisch beschreven processen. Wij hebben de aanpak van de processen beschreven. Daarnaast hebben de staten ons de opdracht gegeven tot een cultuurverandering. Vervolgens moeten de EU-richtlijnen worden geïmplementeerd. Ten slotte moeten de procedures zodanig worden ingezet dat niet op voorhand de rechtmatigheid wordt uitgesloten. Vaak werd door de staten met goede bedoelingen aangegeven welke zaken zij geregeld wilden hebben, maar omdat dit pas aan het eind van het proces werd gemeld, werd in technische zin niet voldaan aan de eis van rechtmatigheid. Het klopt allemaal dan wel politiek, maar niet voor de accountant. Wij hebben al die zaken bijeengevoegd.

De heer Heller vindt dat het nu een zootje lijkt. Wij opereren nu nog met een verouderde organisatie. Wij hebben er niet voor gekozen om dat proces in de verouderde organisatie in gang te zetten, vooral niet op het terrein van inkoop en aanbesteden. De staten hebben reeds eerder aangegeven dat die zaken centraal geregeld moeten worden. Het merendeel van de processen die gevolgd zullen worden in de nieuwe organisatie is door de staten afgevinkt. Door de staten is aangegeven hoe dat moet gaan lopen. Ik ga vandaag geen beschrijvingen geven van hoe een en ander tot op heden is gegaan. Het stuk richt zich op de toekomst. Er geldt daarbij één groot maar: the proof of the pudding is in the eating. Je kunt de theoretisch beschreven processen alleen volgen als de nieuwe organisatie er is. Ik zal daarover rapporteren aan GS. Daar moeten wij dan uitkomen.

Voor het overige meld ik dat onze organisatie in verandering een puik stukje werk heeft neergezet. Het beschrijven van de processen ziet er niet alleen ingewikkeld uit, maar is het ook. Het is niet leuk om te doen en een heidens karwei. Ik hoop dat er op 1 januari niet alleen een

nieuwe organisatie is, maar ook dat de processen beter door ons gecontroleerd kunnen worden.

Het voorstel wordt vervolgens zonder hoofdelijke stemming **aangenomen**.

17. Aan de orde is de voordracht van gedeputeerde staten inzake **de streekplanuitwerking Noord-Holland-zuid; bedrijventerrein Amstelveen** (zie bijlage 47).

De heer **Breunissen** (GroenLinks): Voorzitter. Provinciale en gedeputeerde staten hebben altijd gezegd dat het bedrijventerrein dat door de voorgestelde streekplanuitwerking mogelijk wordt gemaakt, alleen acceptabel is als de ontsluiting goed is geregeld. Concreet betekent dit de omlegging van de N201, met name om Aalsmeer, waar het bedrijventerrein ligt. Die omlegging en daarmee de ontsluiting van dit bedrijventerrein is echter onzeker geworden, omdat op 17 november vorig jaar de Raad van State het bestemmingsplan op basis waarvan de wegomlegging mogelijk wordt gemaakt, heeft vernietigd, inclusief het GS-besluit inzake goedkeuring van het bestemmingsplan. Er was onvoldoende onderzoek gedaan naar de gevolgen voor de luchtkwaliteit ter plaatse vanwege de wegomlegging.

Er wordt nu gewerkt aan een nieuw bestemmingsplan. GS verwachten nogal wat van de zogenaamde saldobenadering. Staatssecretaris Van Geel is bezig met het aanbrengen van enkele veranderingen in de regelgeving. Wij kunnen daarover verwachtingen hebben, maar op dit moment is het een feit dat de omlegging van de N201 ter plaatse niet is gegarandeerd. Dat brengt ons tot de vraag of wij deze streekplanuitwerking moeten goedkeuren. Op basis daarvan wordt het bedrijventerrein in Amstelveen-zuid, ten noorden van Aalsmeer, planologisch mogelijk gemaakt. Wij neigen naar "nee", omdat wij onze eigen randvoorwaarde van een goede ontsluiting serieus moeten nemen. Ook Rijkswaterstaat heeft geadviseerd om de streekplanuitwerking niet goed te keuren voordat de omlegging

van de N201 planologisch is gegarandeerd.

Wij willen graag helderheid van GS over het volgende. Ingeval wij de streekplanuitwerking vandaag niet goedkeuren, moet over het bestemmingsplan van de gemeente Amstelveen op basis waarvan dit bedrijventerrein mogelijk wordt, voor half september een besluit worden genomen. Zullen GS dat bestemmingsplan op basis van het huidige streekplan goed- of afkeuren? Als de streekplanuitwerking vandaag wel wordt aangenomen en GS nemen dat volgende week over, wordt het bestemmingsplan dan goed- of afgekeurd?

Op basis van het huidige streekplan ben ik geneigd om te adviseren om het bestemmingsplan niet goed te keuren. In ons toetsingskader staat ten slotte dat de ontsluiting geregeld moet worden. Kunnen GS ons daarover duidelijkheid verschaffen? Het gaat ons erom dat de provincie niet het instrument uit handen geeft waarin de ontsluiting planologisch en financieel wordt veiliggesteld, voordat wordt ingestemd met de aanleg van het bedrijventerrein.

Mevrouw **Jankie** (SP): Voorzitter. Mijn fractie betreurt het dat er weer geen sprake is van een vraag-, maar van een aanbodbeleid, zoals op veel andere beleidsgebieden. Dit heeft vergaande gevolgen en brengt concurrentie tussen gemeenten op kosten van de belastingbetaler met zich. Een ander gevolg is leegstand, want nieuwe terreinen zijn aantrekkelijker. Ook is sprake van verspilling van grond, een schaars goed. In schrille tegenstelling daarmee is dat landbouwers vastlopen, als zij een tweede bedrijfswoning op hun grond willen bouwen. Bedrijventerreinen worden mogelijk gemaakt, terwijl het een boer praktisch onmogelijk wordt gemaakt om een tweede bedrijfswoning, een bedrijfsgebouw, te realiseren.

De omlegging van de N201 is vastgeknoopt aan het bedrijventerrein Amstelveen-zuid. De N201 heeft het al moeilijk genoeg en dat moet zo blijven, vinden wij. Het vergemakkelijken van de omleiding door het toestaan van dit

bedrijventerrein gaat ons te ver. Overigens willen wij nog zien of Amstelveen vrijwillig een bijdrage levert. Dat is wel redelijk.

De SP-fractie wijst de saldobenadering met betrekking tot de luchtkwaliteit af. Het heeft geen zin om hier de lucht te vervuilen en elders in het land of in de wereld een paar bomen te planten. Mocht men toch bomen willen planten, doe dat dan in Suriname, waar Surinaamse en Braziliaanse maffia grote gaten in het oerwoud slaan bij hun jacht naar Surinaams goud. Wij stemmen niet in met deze voordracht.

Mevrouw **Nagel** (CDA): Voorzitter. De N201-plus, de financiering en de omlegging van dit tracé, heeft al heel wat voeten in de aarde gehad, tot aan de Raad van State toe. Wij kunnen en mogen blijkbaar ruimtelijke en financiële zaken in dit stadium niet vermengen. De CDA-fractie zit niet te wachten op meer rechtzaken en staat dus, gezien het memorandum van de hand van de heer Hooijmaijers, voor een lastig dilemma. Rechtvaardigheid en billijkheid tellen zwaar voor ons. Als trekker van het project hebben wij ook te maken met de gemeenten Aalsmeer en Uithoorn, die beide substantieel bijdragen en ook garanties hebben gegeven. Is Amstelveen al gevraagd om weer toe te treden tot de werkgroep?

Het spijt mij te moeten melden dat de commissie ROV in de vergadering van 9 juni jongstleden door de gedeputeerde, de heer Hooijmaijers, opnieuw op het verkeerde been is gezet in de beantwoording. Dat vergroot het vertrouwen in de antwoorden die wij ontvangen niet. De risicodekking in het aanvullende krediet van 30 mln voor de N201 bedraagt namelijk slechts 9 mln van de beoogde bijdrage van Amstelveen ad 18 mln. Bovendien is door PS aangegeven dat deze dekking uit het risicofonds bedoeld is om het project doorgang te laten vinden, maar niet om Amstelveen te ontslaan van de verplichting om bij te dragen. Als Amstelveen minder dan 9 mln bijdraagt, leert een simpel rekensommetje dat er voor financiering van de N201 een tekort is van 9 mln. Komt het project dan in de gevarezone? Is er al inzicht in de

aanbesteding? Zijn er meevallers te verwachten, gezien de economische situatie? Graag een aanvullende mededeling op dit punt.

Onze inzet bij het aanvullende krediet van 30 mln en eventuele meevallers bij de aanbesteding is een aquaduct onder de Amstel bij Uithoorn, met een flinke piekberging en niet om Amstelveen tegemoet te komen in het kader van haar bijdrage. Rapporten hebben uitgewezen dat Amstelveen baat heeft bij een omgelegde N201. Wij zijn dan ook zeer benieuwd naar de uitkomsten van de onderhandelingen.

Als er geen substantiële bijdrage komt, krijgt Amstelveen een negatieve aantekening op zijn conductestaat. Wij behoeven natuurlijk de medewerking van Amstelveen voor het tracé van de N201.

De heer **Graatsma** (SP): Wat bedoelt u met uw zin over de conductestaat?

Mevrouw **Nagel** (CDA): Wij hebben nog wel eens gelden te vergeven. Als het helemaal niet lukt en wij teleurgesteld zijn, gaan wij Amstelveen niet bij alles naar voren halen en tot en met verwarmen. Ik ben echter niet zo kinderachtig om dreigingen uit te spreken, maar de geschiedenis is in dezen van belang. Ook de heer Breunissen doelde daarop.

De heer **Breunissen** (GroenLinks): Wilt u mij er niet bij betrekken, mevrouw Nagel, want ik volg geheel andere redeneringen.

De heer **Graatsma** (SP): Dat viel mij ook op. Mevrouw Nagel, ik vind uw stellingname toch wel bizar. U hebt geen respect voor een afwijkend standpunt van een gemeente, in dit geval Amstelveen. U wilt haar in de toekomst daarvoor straffen. Ik raad u aan om dat niet te doen.

Mevrouw **Nagel** (CDA): Mijn opmerking over het conductestaatje kunt u uitleggen zoals u wilt.

Als Amstelveen niet voldoende bijdraagt, heeft ons inziens geen prioriteit gegeven te worden aan de ontsluiting van het bedrijventerrein, laat staan dat de provincie hieraan meebetahlt. Dat bedoel ik met het conductestaatje.

De heer **Graatsma** (SP): Dit neigt naar chantage.

Mevrouw **Nagel** (CDA): Over welk bedrag spreken wij? In het stuk staat dat wellicht de helft voor de provincie zal zijn.

Aalsmeer en Uithoorn hebben een non-concurrentiebeding afgesproken voor de door hen te ontwikkelen bedrijventerreinen. Doet Amstelveen mee in dit geheel? Hoe liggen de wensen van de andere gemeenten in dit opzicht?

Tot slot. Wij willen via een goede herstructurering het overgebleven gedeelte van de Noorder Legmeerpolder graag behouden voor de sierteelt. Dat sluit ook aan bij de mainport, de greenport, de nota Ruimte en de in de staten aangenomen motie inzake de sierteelt. Aan de onduidelijkheid in het gebied vanwege de 20KE-norm moet spoedig een einde komen om ongewenste ontwikkelingen tegen te gaan. Hoe geeft het college hieraan sturing?

Mevrouw **Driessen-Jansen** (VVD): Voorzitter. Vandaag spreken wij over de ontwerpstreekplanuitwerking bedrijventerrein Amstelveen-zuid en het planologisch mogelijk maken van een nieuw bedrijventerrein. In het verleden zijn er allerlei discussies geweest over een koppeling aan het meebetahlen van de N201. Diverse berichten hebben ons daarover bereikt, in eerste instantie via de gedeputeerde Meijdam en daarna in de beantwoording van vragen van Marinus de Jong van de PvdA in 2003. Naar aanleiding daarvan heeft de VVD-fractie besloten om voorzichtig te zijn met de koppeling tussen het bedrijventerrein en het meebetahlen aan de N201.

Wij proberen via deze herziening een mogelijkheid te creëren voor de garantie van een hoogwaardige openbaarvervoersverbinding. Wij hopen dat met de aanname van dit ontwerpplan de ambitie van de regio, van de gemeenten Uithoorn en Amstelveen, om samen een HOV te realiseren een goede impuls krijgt.

De infrastructuur van de N201 is wat ons betreft een apart onderwerp. Wij hebben begrepen dat er op dit moment

onderhandelingen plaatsvinden met Amstelveen, nadat bekend is geworden dat Aalsmeer en Uithoorn hun bijdrage gestand doen. Voor elk van deze drie plaatsen is de N201 een belangrijke levensader aan het worden. Wij verwachten dan ook van het college dat de bijdrage van Amstelveen inzake de N201 er zal komen, mede gelet op de vele discussies hierover. Wij vinden dat absoluut redelijk.

Wij hebben een amendement gezien van de PvdA waarin wordt voorgesteld om de procedure wat op scherp te zetten door voorwaarden in te bouwen in de onderhandelingen met Amstelveen. Dat lijkt ons niet verstandig. Wij zijn het eens met de strekking van het amendement, maar mijn fractie werkt niet mee aan zaken die juridisch niet houdbaar zijn. In het advies van de ambtenaren van de heer Hooijmaijers aangaande de Wet op de ruimtelijke ordening staat dat de procedures voor dit ontwerpplan niet zijn bedoeld om financiële randvoorwaarden te stellen. Mijn fractie kan het amendement dan ook niet steunen.

Het ontwerpstreekplan voldoet aan de verwachtingen en de randvoorwaarden die bij de behandeling van het streekplan Noord-Holland-zuid zijn gesteld. Ik wacht de antwoorden van de gedeputeerde op de vragen van de heer Breunissen over de fijnstofregeling met belangstelling af.

De heer **Weima** (PvdA): Voorzitter. Ook mijn fractie maakt zich grote zorgen over de discussie over de luchtkwaliteit, in dit geval bij de N201. Ik sluit mij graag aan bij het betoog van de heer Breunissen op dit punt.

Over de koppeling tussen een bedrijventerrein en een financiële bijdrage van de gemeente Amstelveen kan ik kort zijn, gehoord de discussie in de commissie. Het lijkt mij niet goed om die te herhalen. De koppeling tussen het bedrijventerrein en de financiering van de N201 is al bij verschillende gelegenheden gelegd, zoals bij de behandeling van het streekplan Noord-Holland-zuid, de bestuursovereenkomst over de N201 en bij verschillende gelegenheden erna. Ik wijs ook op uitspraken van gedeputeerden. Voor mijn fractie staat als

een paal boven water dat een plan zonder dekking niet gesteund kan worden. Om die reden vindt mijn fractie de huidige voordracht onvoldoende. Een bijdrage van Amstelveen voor de financiering van het bedrijventerrein is niet gegarandeerd. Om die reden dienen wij een amendement in. Misschien is de formulering ervan anders dan mevrouw Driessen verwacht. Het gaat ons erom dat de tekst van het streekplan meer garanties biedt op genoemd punt. Voor de juridische consequenties zijn wij bij niet zo bang, althans niet bij voorbaat. Misschien dat er een rechtszaak komt, maar het is altijd de vraag wat de uitspraak zal zijn. Als men bij voorbaat stelt dat het amendement juridisch niet houdbaar is, loopt men wat te hard van stapel.

Mevrouw **Driessen-Jansen** (VVD): Ik heb het over détournement de pouvoir, misbruik van macht. Planologische procedures zijn niet bedoeld om een financiële transactie af te dwingen. Daar doelde ik op met mijn opmerking over de juridische haalbaarheid. Ik heb geen arrest kunnen vinden waarbij een gemeente een provincie heeft aangeklaagd in een vergelijkbaar geval. De wet is echter helder: geen détournement de pouvoir.

De heer **Weima** (PvdA): Wij willen niets meer of minder dan nogmaals herhalen wat in andere vastgestelde documenten is opgenomen. Het leek ons gepast om dat in de streekplantekst op te nemen. In die zin is het geen toevoeging. Op bladzijde 13 staat een zin die begint met: gezien de randvoorwaardelijkheid, eindigend in: van de N201. Wij willen deze zin vervangen door de zin: gezien de randvoorwaardelijkheid van de omlegging van de N201 voor dit bedrijventerrein dient de ontsluiting via de omgelegde N201 te zijn gegarandeerd, dus ook de financiële bijdrage van alle betrokkenen en belanghebbenden, inclusief die van de gemeente Amstelveen.

Amendement 17-1

Door het lid Weima wordt het volgende amendement voorgesteld:

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 4 juli 2005;

gezien de GS-voordracht
streekplanuitwerking Bedrijventerrein
Amstelveen-zuid;

overwegende:

- dat dit bedrijventerrein er alleen kan komen als de omlegging van de N201 gerealiseerd wordt;
- dat de financiering van deze omlegging afhankelijk is van verschillende bestuurlijke partijen, waaronder de gemeenten die profiteren van de nieuwe N201;
- dat de gemeente Amstelveen zich voorsnog niet vastlegt om de gevraagde financiële bijdrage te leveren;

spreken uit dat PS pas definitief kunnen instemmen met een bedrijventerrein in Amstelveen-zuid als duidelijk is dat de ontsluiting via de omgelegde N201 is gegarandeerd, waaronder de financiële bijdragen van alle betrokkenen en belanghebbenden;

besluiten, de zin "gezien de randvoorwaardelijkheid... van de N201" op pagina 13 te vervangen door de volgende zin:

"gezien de randvoorwaardelijkheid van de omlegging N201 voor dit bedrijventerrein dient de ontsluiting via de omgelegde N201 te zijn gegarandeerd, dus ook de financiële bijdragen van alle betrokkenen en belanghebbenden, inclusief die van de gemeente Amstelveen".

Mevrouw **Geldhof** (D66): Voorzitter. Er is in de commissie ROV tweemaal over dit onderwerp gesproken. Het heeft ons enigszins verbaasd dat in de stukken die ons zijn toegezonden geen enkel woord van de gevoerde discussie terugkomt. Wij vinden dat jammer. Het is van belang dat ook de andere statenleden en belangstellenden kennis kunnen nemen van de wijze waarop over die punten is gesproken. Er staat nu alleen: wij geven nog geen advies, u hoort het verder in de staten. Er is in twee vergaderingen vrij uitvoerig over gesproken. Ik verzoek de griffie of het Presidium te regelen dat

voortaan ook mooie verslagen verschijnen van de vergaderingen van de commissie ROV.

Ik kom op het planologisch mogelijk maken van het bedrijventerrein in Amstelveen-zuid. Ook wij maken ons zorgen over de ontsluiting, onder andere de hoogwaardige OV-ontsluiting, want meer bedrijventerreinen betekent ook meer mobiliteit. Dat hoeft niet onmiddellijk de auto te zijn. Ik vraag vooral ook aandacht voor de landschappelijke inpassing en het beeldkwaliteitsplan van Uithoorn en de, waardevolle, Bovenkerkerpolder. Wij hechten veel waarde aan het efficiënt omgaan met de ruimteverdeling op dit bedrijventerrein. Wij willen dat het zoveel mogelijk meervoudig wordt benut. Wij willen graag dat Amstelveen substantieel bijdraagt aan de N201, maar wij moeten het juridisch zuiver houden. Wij zullen de koppeling niet op voorhand vereisen. Wij zullen het amendement van de PvdA beoordelen. Wellicht dat een dergelijke koppeling wel mogelijk is.

De heer **Weima** (PvdA): Als de tekst niet wordt geamendeerd, maar u wilt toch een financiële bijdrage, wat doet u dan?

Mevrouw **Geldhof** (D66): Die mogelijkheid is er juridisch niet. Ik weet alleen dat men in Amstelveen vorig jaar december bij motie de bereidheid heeft uitgesproken om in de exploitatie bij te dragen. Er komt dus geld, maar hoeveel weet niemand, tenzij de gedeputeerde dat vandaag kan zeggen.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. Collega Mooij zal de vraag beantwoorden of Amstelveen is gevraagd, toe te treden tot de commissie inzake de N201 en of zich wat het krediet betreft, in de tussentijd wijzigingen hebben voorgedaan.

De staten hebben een juridische bevoegdheid, die moet worden getoetst op basis van de criteria die daarbij horen, opgenomen in de Wet op de Ruimtelijke Ordening. Daarin staat nadrukkelijk niet dat financiële garanties gevraagd mogen worden, als een soort omgekeerde leges, maar dan wat hoger. Sterker nog, er staat

dat dit détournement de pouvoir zou zijn, ofte wel misbruik van macht. Dat kunnen de staten zelf ook wel nagaan, want anders hadden zij dat al honderden keren eerder gedaan op talloze andere momenten. Ook de voorgangers van deze staten hebben hierover gediscussieerd. Zij vonden het niet gemakkelijk, dit dossier af te maken. Toen was ook de Bovenkerkerpolder aan de orde en de onduidelijkheid over de 20KE-zone. Men heeft het probleem toen voor zich uit geschoven en verzuimd om bij het streekplan de randvoorwaarden voor dit bedrijventerrein en alles wat daarbij hoort definitief vast te stellen. De staten zijn daarna weer aan zet en moeten zich daarbij beperken tot wat zij zelf op 17 februari 2003 in het streekplan hebben vastgesteld, want daarin zijn de randvoorwaarden opgenomen. Je hoeft geen wereldadvocaat te zijn om te snappen dat, als vandaag geen besluit wordt genomen, men met het streekplan in de hand zal vragen waar de staten mee bezig zijn. Dit is overigens een interpretatie, want er is nog geen rechter aan te pas gekomen.

De heer **Graatsma** (SP): U geeft aan wat iedereen al wist, namelijk dat je geen financiële voorwaarden aan deze zaak kunt verbinden. Wat vindt u van de opmerking van mevrouw Nagel dat zij dat beseft, maar vindt dat de gemeente Amstelveen in de toekomst beoordeeld zal worden op haar medewerking in dezen?

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Ik beschouw dat als een duw.

Mevrouw **Nagel** (CDA): Mijnheer Graatsma, dat heb ik zo niet gezegd.

De heer **Graatsma** (SP): U gebruikte andere woorden, maar als ik die herhaal, maak ik het alleen maar erger.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Mevrouw Nagel hanteerde het zweepje. GS zijn blij als de staten hun positie schragen en zij zich actief opstellen in dezen door aan de gemeente aan te geven dat geluisterd

moet worden naar wat GS namens de staten bij haar te berde brengen. Ik ben daar blij om. Ik had het nog wel wat sterker willen aanzetten, maar wij hebben die mogelijkheid niet, omdat de wet dit belemmert.

De heer **Graatsma** (SP): Ik hoopte dat u zich zou aansluiten bij het redelijke standpunt van de VVD in dezen. Zij gaat niet zo tekeer. Het stelt mij zeer teleur, al heb ik er rekening mee gehouden. Het is jammer en niet handig. Ik ben niet zo'n bestuurder.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Ik dacht dat u de gehele dag aan het stuur zit.

De heer **Graatsma** (SP): Dat heet chauffeur.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): In de uitwerking hebben de staten twee elementen aan GS meegegeven. Planologisch moet de N201 zijn geregeld. In technische zin is dat gebeurd. Het element luchtkwaliteit kan daarbij nog roet in het eten gooien, in dit geval bijna letterlijk. Door de staten en het college is daarop geanticipeerd door een vernieuwd onderzoek in te dienen. Er is op dit moment geen enkele aanleiding om te verwachten dat dit niet gehonoreerd wordt.

Rijkswaterstaat heeft alleen in de planologische commissie een uitspraak gedaan en is niet in beroep gegaan tegen het besluit van die commissie. Ook heeft Rijkswaterstaat geen beroep aangekondigd tegen dit besluit. Ik heb gevraagd waarom juist dit plan is uitgekozen. Het antwoord was dat, als in het kader van de luchtkwaliteit al dit kleine postzegelplannetje wordt afgewezen, het probleem zo groot wordt neergezet, dat dit sneller tot oplossingen zal leiden.

De heer **Breunissen** (GroenLinks): Wij moeten constateren dat de omlegging van de N201 op die plek planologisch niet is gegarandeerd. Dat u optimistisch bent, is leuk, maar wij moeten het nog zien. Is het juist dat de omlegging feitelijk niet is gegarandeerd?

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Planologisch is dit nog niet uitgekristalliseerd. Het is een gegeven en geen garantie, maar die hebben wij nergens voor. De voorwaarde is ook niet door de staten gesteld. Zij hebben twee voorwaarden gesteld, namelijk dat kan worden gestart als planologisch en financieel de benodigde infrastructuur is veiliggesteld. Er zullen scherpshijpers aan dit besluit hebben gewerkt, want veiliggesteld is wat anders dan gegarandeerd. Planologisch hebben wij dit veiliggesteld. Wij zijn degenen die aan het stuur zitten. Als anderen ertegen in protest komen, kan de rechter ons er alsnog van weerhouden, maar tot op dit moment is dat niet het geval en is het dus veiliggesteld door het eigen besluit van de staten.

De heer **Breunissen** (GroenLinks): Wij hebben de intentie gehad om dit veilig te stellen. GS hebben het desbetreffende bestemmingsplan goedgekeurd, maar het is vernietigd door de Raad van State. Ondanks onze intenties is het dus niet veiliggesteld.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Nee, want GS hebben daarna een nieuw besluit genomen, een reparatiebesluit. Dat is tot op heden niet door de rechter herroepen. Tot op dit moment geldt weer dezelfde situatie als vlak voor het gerechtelijke besluit, waardoor de zaak weer is veiliggesteld. Tot nader order blijft dat zo.

Daarnaast hebben de staten de zaak financieel veiliggesteld. Ik heb mevrouw Nagel absoluut niet onjuist voorgelicht. Dat zou een nagel aan mijn doodskist zijn. Ik heb exact de formulering voorgelezen die door de staten op basis van het besluit is geaccepteerd. Ik geef wel toe dat het indertijd zodanig semantisch is gesteld dat er een schriftgeleerde voor nodig is om te weten wat er is bedoeld. Deze staten waren daar bij, ik niet.

Mevrouw **Nagel** (CDA): Het gaat om een bedrag van 9 of 18 mln ten behoeve van de reparatie van het bedrag van 30 mln. Het is echter 9 mln en niet de volledige 18

mln, waarvan de gedeputeerde ons in de commissie verzekerde dat dit zou zijn gedekt.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Absoluut niet. Ik heb geen enkel bedrag genoemd. Ik heb gezegd dat het bedrag wat wordt bereikt wat mij betreft tussen de 50.000 euro en de 18 mln in ligt. Dat was mijn formulering, waar iedereen ook nog om heeft gelachen. Iemand merkte nog op dat wij toch niet afgescheept willen worden met 50.000 euro, waar het 18 mln moet zijn. Ik heb toen de belofte gedaan dat het altijd een bedrag zal zijn tussen die twee bedragen in. Ik heb het bedrag van 9 mln nooit in de mond genomen.

De heer **Visser** (PvdA): Dat klopt. U hebt herhaald - u bent daarover door de ambtenaren geïnformeerd - dat als de bijdrage van Amstelveen weg zou vallen, dit gedekt zou zijn door het risicofonds. Om die reden zouden wij juridisch minder sterk staan met een claim. Mevrouw Nagel stelt terecht dat dit niet klopt, omdat maar de helft is gedekt door het risicofonds. Als Amstelveen niets bijdraagt, creëert u een tekort van 9,5 mln. U roept ons steeds op om geen besluiten te nemen die tekorten creëren. Dat moet u dan ook niet willen.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): U gaat ervan uit dat mevrouw Nagel gelijk heeft. Ik heb al gezegd dat ik die woorden niet heb gebezigd. Vervolgens heb ik aangegeven wat ik wel heb gezegd. Ik lees niet nogmaals voor wat er staat, want u kunt zelf lezen. Ik heb collega Mooij gevraagd om de laatste stand van zaken te melden.

De heer **Weima** (PvdA): U gebruikt de formulering "veiligstellen".

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Dat is de formulering van de staten.

De heer **Weima** (PvdA): Zegt u dat de financiering, inclusief de bijdrage van Amstelveen, op dit moment is veiliggesteld?

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Ja. De financiering is veiliggesteld op de manier waarop de veiligstelling is opgenomen in de desbetreffende stukken. Ik treed niet in uw manier van veiligstellen. U hebt dat intertijd met open ogen gedaan. Dat u daar naderhand spijt van heeft, daar kan ik mij alles bij voorstellen, ook in politiek opzicht. U hebt indertijd gedaan wat u hebt gedaan. Wie de billen brandt, moet op de blaren zitten. Ik ben het met u eens dat dergelijke zaken in de toekomst stringenter gesteld moeten kunnen worden. Ik weet niet precies hoe, maar daar zal collega Mooij straks vast op ingaan.

De heer **Weima** (PvdA): In de commissie erkende de gedeputeerde dat er een probleem is met Amstelveen.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Dat zeg ik nog steeds.

De heer **Weima** (PvdA): Hij heeft expliciet, maar ook tussen de regels door de staten gevraagd om hem een beetje te helpen, bijvoorbeeld met een amendement.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Ik heb daarbij over een ander amendement gesproken. Ik heb gevraagd om met niets te komen, omdat je een broedende kip niet moet storen. Als PS dat dan toch willen doen, waarbij zij gegeven de politieke context vrijer zijn in hun handelen dan GS, dan kan gesteld worden dat de formulering tot op heden in de gemeenteraad van Amstelveen wel erg mager is. Daarmee wordt druk meegegeven aan GS en ons standpunt geschraagd. Voor het overige heb ik geschetst dat de staten een besluit hebben genomen en in 2003 ervan overtuigd zijn geraakt dat beide zaken niet gemixt mogen worden. Onder anderen de heer De Jong heeft dat indertijd uitdrukkelijk aangegeven. Ik heb in de commissie de betreffende passages voorgelezen en deze later nog eens aangeleverd.

De heer **De Jong** (PvdA): Ik heb dat inderdaad gezegd, maar de heer Meijdam heeft een geheel ander betoog gehouden dan u nu houdt. Hij was er zeer van overtuigd dat hij die koppeling wel kon leggen. Het bekende verhaal van "zonder weg geen bedrijfsterrein" is een- en andermaal hard door hem neergezet.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Nu wreekt zich dat u niet in de commissie hebt gezeten. Ik heb de exacte formulering van de heer ...

De heer **De Jong** (PvdA): U refereerde aan de behandeling in de staten. U moet dat dan goed doen. De heer Meijdam heeft een- en andermaal verklaard dat, als Amstelveen niet meebetaalt...

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): U kent uw zaakjes niet.

De heer **De Jong** (PvdA): U kent de heer Meijdam kennelijk niet.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Ik ken hem heel goed.

Uw collega's moeten u maar even bijpraten, maar ik heb uiteengezet wat hij exact heeft gezegd en hem geciteerd. Ik heb ook duidelijk gesteld dat je hooguit kunt stellen dat de heer Meijdam een woordkunstenaar is geweest op dat moment, maar u kunt nu niet vaststellen dat hij iets heeft gedaan wat niet is uitgekomen.

De heer **Visser** (PvdA): U verwacht de commissiebehandeling ROB uit augustus 2003 met de statenbehandeling van januari vorig jaar. Daar gaat het om. Ik ben geneigd om te zeggen dat de notulen van augustus 2003 niet in overeenstemming zijn met de toezegging die ik mij herinner van de heer Meijdam hier gedaan, namelijk dat er twee koppelingen waren: de omlegging 201 en een financiële bijdrage en dat, als er een bestemmingsplan zou komen waar een van beide niet in zat, dit door de provincie kon worden tegengehouden. Dat blijkt nu niet zo te zijn. Ik heb ervan geleerd dat er

tussen conceptnotulen en notulen een fase zit waarin dingen worden aangepast en dat je dus dubbel moet blijven opletten. De heer De Jong wijst erop dat de toezegging is herhaald bij de behandeling van de N201 in de staten.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Dat u het als fractievoorzitter opneemt voor een lid van uw fractie vind ik normaal, maar u mag van mij aannemen...

De heer **Visser** (PvdA): U verwijst naar wat u in de commissie hebt voorgelezen. Dat waren de notulen van augustus 2003 en niet die van de statenvergadering.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): U houdt er nu een ander verhaal bij dan wat ik toen heb gedaan, waarna wij een streep hebben getrokken onder het debat. U voert nu iets nieuws aan.

De heer **Visser** (PvdA): Dat was augustus 2003. De heer De Jong verwijst terecht naar de statenbehandeling.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Uw opsomming is niet waar. Ik heb dat weerlegd in de commissie. U was het eens met de term "woordkunstenaar".

De heer **Visser** (PvdA): Ook dat niet, want ik heb toen gezegd...

De **voorzitter**: Voor het debat is het nuttiger om elkaar te laten uitspreken. U valt elkaar voortdurend in de rede.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Ik heb exact laten uitzoeken wat de heer Meijdam wel en niet heeft gezegd. Of u dat nu conceptnotulen of wat dan ook wilt noemen, de notulen zijn de notulen zoals zij door u zijn goedgekeurd. U hebt er op dat moment geen speld tussen kunnen krijgen. Als u nu nieuwe informatie denkt te hebben, zal ik dat graag opnieuw uitzoeken, maar ik durf te beweren dat de heer Meijdam nog nooit zo onverstandig is geweest dat hij op dat soort simpele dingen betraapt kan

worden, tenzij u mij kunt bewijzen dat dit wel zo is. Zo niet, dan moet u het terugnemen.

De heer **Visser** (PvdA): Dan hebt u niet goed geluisterd tijdens de commissiebehandeling. Ik heb gezegd dat ik verschillende ervaringen heb waarin de heer Meijdam uitlatingen heeft teruggedraaid, onder andere ten aanzien van de projectennota Noord-Holland-zuid. Ik heb in de laatste commissiebehandeling gezegd dat ik op basis van die ervaring nog wel naar de notulen zal kijken. Ik zal uw opmerkingen in de commissie daarbij betrekken. Ik heb dat gedaan. Ik heb daarover contact gehad met de VVD en het CDA. U kunt niet zeggen dat ik er toen mee akkoord ben gegaan, omdat ik er geen speld tussen krijg. Ik heb letterlijk gezegd dat ik zelf nog naar de notulen zal kijken. Dat was de afsluiting van de commissievergadering. Uw verhaal van nu is niet in overeenstemming met wat ik in de commissie heb gezegd.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): U reageert naar aanleiding van de opmerking van de heer De Jong, die daar niet bij is geweest. U probeert aan dat verhaal nu een extra draai te geven.

De heer **Visser** (PvdA): Ik reageer op uitlatingen van u over de commissiebehandeling. U verwijt ons dat wij onze zaakjes niet...

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Ik dacht dat ik aan het woord was. Ik heb u laten uitspreken.

De **voorzitter**: Ik denk niet dat u tot elkaar komt. U kunt ieder voor zich de notulen erop nagaan en daaruit citeren, maar niet in deze vergadering, want u hebt de notulen niet bij u.

De heer **Visser** (PvdA): Ik wil dat wordt vastgelegd dat in de commissievergadering alleen geciteerd is uit de notulen van de vergadering van de commissie van augustus 2003. De statenbehandeling in januari 2004 kan daar niet ineens bij worden gehaald.

De **voorzitter**: De heer Hooijmaijers vervolgt zijn beantwoording.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Ik kan doen en laten wat ik wil, want het zijn mijn woorden. Ik heb er een hekel aan dat, als mensen weg zijn, gemakkelijk kleinerend over hen wordt gesproken, want dan kunnen zij zich niet meer verweren.

De heer **Visser** (PvdA): Ga eens met de heer Meijdam praten. Ik was een van de weinigen die hem in deze staten altijd steunden.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Ik wil graag uitspreken, voorzitter.

De **voorzitter**: Ik geloof niet dat enige burger geïnteresseerd is in dit gesprek. Ik herhaal: kom met notulen van staten- of commissievergaderingen en laten wij rustig kijken wie er al of niet wat heeft gezegd. Ik verzoek de heer Hooijmaijers verder te gaan met zijn beantwoording en om niet in te gaan op wat er al of niet gezegd is, behalve dan tijdens deze vergadering.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Ik zal mijn boosheid voor een volgende keer bewaren en neem aan dat het daarmee dan weer goed komt. Ik heb de staten niet op het verkeerde been gezet. Dat doet het college nooit.

Over rechtvaardigheid en billijkheid heeft mevrouw Nagel juiste woorden gesproken. Er is een verschil tussen politieke rechtvaardigheid en juridische rechtvaardigheid. Ik deel haar gevoel voor politieke rechtvaardigheid, maar de juridische rechtvaardigheid ligt nu eenmaal anders. Daar hebben wij ons op dit terrein aan te houden.

Zeker de CDA-fractie in deze staten vergeeft geld op basis van algemene en generieke criteria en verbindt daar nooit en te nimmer vormen aan die rieken naar chantage, zoals aangegeven van achteren uit de zaal. Dat doen wij niet en dat doet ook mevrouw Nagel niet. Zij

formuleerde evenwel nogal kort door de bocht en dat zal niet de bedoeling zijn.

Mevrouw **Nagel** (CDA): Ik heb het voorbeeld genoemd dat de provincie de helft van de ontsluiting van het bedrijventerrein voor haar rekening wil nemen. Het gaat mij dan wat ver als de bijdrage van Amstelveen tegenvalt. Dat heb ik bedoeld met de conduitestaat. Ik vroeg om die reden naar het bedrag. Ik ben daar erg benieuwd naar.

De her **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Emotioneel kan ik het met u eens zijn, maar niet in bestuurlijk opzicht.

GS zullen niet met oneigenlijke middelen een financieel commitment afdwingen bij een gemeente. Dat laat de Wet op de Ruimtelijke Ordening ook niet toe. Het amendement van de PvdA lijkt sympathiek, maar is dat uiteindelijk niet, omdat het ons in een bijna onmogelijke positie dreigt te manoeuvreren, al is dat niet de bedoeling. De andere partij wordt er wellicht te veel mee geholpen.

Mevrouw Geldhof vindt het advies van de commissie aan PS van lik-mijn-vestje. Ik ben dat met haar eens. Ik vind het ook geen advies, maar de commissie stelt zelf dat advies vast en niet ik. De commissie geeft haar standpunt weer aan deze vergadering. Ik ga daar niet over.

Mevrouw **Geldhof** (D66): Ik heb ook gezegd dat het meer is bedoeld als een oproep aan de leden van het Presidium om met de statengriffie op te nemen dat er op een andere manier aan GS wordt gerapporteerd.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Ook de griffie gaat er niet over. In de commissie moet het advies worden geformuleerd en dan wordt opgeschreven wat u wilt. Zo zit het.

Mevrouw **Geldhof** (D66): Hoe wordt dit in de commissie FBO, NLWM of waar dan ook geformuleerd? Dat gaat anders dan in deze commissie.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Misschien wordt

daar strakker geformuleerd. Dit advies was wel heel strak, namelijk drie regels! U kunt ervan maken wat u zelf wilt.

De heer **Mooij** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. De vraag ligt voor wat er aan de hand is en wat de verschillende posities zijn. Ik zal mij niet begeven op het terrein van de ruimtelijke ordening en de gevoerde procedures. Zij zijn uitgangspunt voor de gesprekken met de verschillende partners in het N201-dossier, maar overigens ook voor andere dossiers, want zo uitzonderlijk is die positie ook weer niet.

De realisatieovereenkomst voor de N201 is vastgesteld en door een aantal gemeenten getekend, maar niet door de gemeente Amstelveen. Daarmee moet apart overleg plaatsvinden, niet alleen over de bijdrage, maar ook over andere zaken die met de N201 te maken hebben. Ik heb vanaf het begin dat ik voorzitter van de stuurgroep was de leden erop gewezen dat ik dat aparte overleg met Amstelveen zou voeren. Dat heeft hun instemming.

De vraag of Amstelveen terug wil komen in de stuurgroep is even aan de orde geweest, ook in de stuurgroep zelf en in het overleg met de betrokken wethouder van Amstelveen. Wij hebben afgesproken dat wij voorlopig de huidige methode blijven volgen, want die bevat alle partijen goed. Het is niet uitgesloten dat Amstelveen daarin op een gegeven moment terugkeert. Er is de laatste tijd intensiever overleg geweest met Amstelveen over de bijdrage. Ik ga uit van de mogelijkheden die het provinciebestuur heeft, zoals aangegeven door de heer Hooijmaijers. Vanuit dat kader wordt er geopereerd. De heer Weima sprak wat negatief over de positie van Amstelveen, maar ik ervaar de gesprekken zo niet. Er zijn verschillen van inzicht over de bijdrage. Mevrouw Nagel heeft gelijk dat het om 18 mln gaat. Als de helft ervan niet op tafel komt, kan dat bedrag uit de reserve komen. Ik ga echter uit van 18 mln, want die bijdrage is vergelijkbaar met die van andere gemeenten in dezelfde omstandigheden. Voor de goede orde: het gaat over de N201 en niet over de afslag naar het bedrijventerrein, want die komt geheel voor rekening van de gemeente zelf. Lange tijd heeft de gemeente

Amstelveen gezegd dat de omlegging van de N201 voor de verkeerssituatie in Amstelveen niet van groot belang zou zijn en dat haar belang om bij te dragen derhalve niet zo groot is, in vergelijking met de gemeenten Uithoorn, Aalsmeer en Haarlemmermeer. Het laatste halfjaar is dat inzicht bij het gemeentebestuur van Amstelveen radicaal veranderd. Het heeft erkend dat de omlegging van de N201 voor de verkeerssituatie in Amstelveen wel degelijk van belang is. Langzamerhand groeit zowel in het college als in de raad het inzicht dat de gemeente Amstelveen belang heeft bij de omlegging van de N201. In de besprekingen is te merken dat de bereidheid om te betalen groter is geworden. Dat heeft geleid tot een door de raad aangenomen motie waarin dat wordt uitgesproken. De gemeente is dus ten principale van mening dat een bijdrage geleverd moet worden. Natuurlijk zijn er allerlei condities in de motie opgenomen, om daarmee de onderhandelingspositie te verbeteren. Iedereen probeert zijn positie zo sterk mogelijk te maken, ook de provincie.

Wij spreken steeds over een bijdrage van de gemeente Amstelveen, maar men moet wel weten dat de gronden van het bedrijventerrein in handen van particulieren zijn. Het gemeentebestuur maar ook de eigenaren hebben eenzelfde groot belang bij de omlegging van de N201. Het feit dat de N201 wordt omgelegd, is van groot belang en een voorwaarde voor ontwikkeling van het industrieterrein. Dat rechtvaardigt derhalve een forse bijdrage. De onderhandelingen zijn nog niet afgelopen. Ik kan niet zeggen hoe zij uiteindelijk zullen aflopen. Wij zetten alles in om die zo gunstig mogelijk te laten verlopen. Ik zeg nogmaals dat dit niet zo'n uitzonderlijke situatie is. De positie van Amstelveen is ook niet uitzonderlijk, want dezelfde gesprekken vinden plaats bij tal van andere infrastructurele projecten in de provincie waarbij voor de realisatie bijdragen van andere partijen nodig zijn.

Dwangmiddelen van onze kant zijn er niet. In de onderhandelingen moet geprobeerd worden om er in alle redelijkheid zo goed mogelijk uit te komen. Er liggen ook uit het verleden uitspraken

van gemeentebesturen van Amstelveen die erop wezen dat een bijdrage alleszins redelijk is. Er is altijd nog iets dergelijks als continuïteit van bestuur, waarmee rekening gehouden moet worden. Men zal begrijpen dat het een kwetsbaar proces is. Zodra er meer duidelijkheid is, zal ik die zeker geven.

Mevrouw Nagel heeft gevraagd naar de aanbesteding.

De heer **Weima** (PvdA): Ik weet niet of u het amendement al hebt bestudeerd, maar het is vooral een poging om tot uiting te brengen dat het gezien de randvoorwaarden gek zou zijn als Amstelveen niet meebetaalt. Hebt u in het onderhandelingsproces geen behoefte aan dergelijke uitspraken of zijn zij een ondersteuning daarvan?

De heer **Mooij** (lid van gedeputeerde staten): Uw tekst hangt dicht aan tegen datgene waarvan de heer Hooijmaijers heeft gezegd dat het vanwege détournement de pouvoir niet kan. U hebt mij al gesteund door uw inbreng bij de bespreking van de realisatieovereenkomst. Ik gebruik dat in de onderhandelingen. De gemeente Amstelveen weet dat de staten hier eenduidig over denken. Mijn antwoord op uw vraag of ik hieraan behoefte heb, is "nee", want u hebt die steun al gegeven. Rekening houdend met de mening van het college over détournement de pouvoir moet u het zo niet doen. Ik heb dat ook niet nodig, integendeel. Mevrouw Driessen heeft ook al aangegeven dat dit zo niet moet.

De eerste aanbestedingsfase loopt. Onze verwachtingen over het eindresultaat zijn gunstig. Wij zullen moeten afwachten wat de uiteindelijke rekening zal zijn, ook in verband met meerwerk en wat je verder nog tegenkomt. Daarvoor is een systeem opgezet. Ik rapporteer daarover bijna elke maand in de Rekeningencommissie. De aanbestedingsresultaten moeten wij in dit stadium niet gebruiken voor het eventueel opvullen van gaten. In principe moet het bedrag van Amstelveen zoals voorgesteld in de realisatieovereenkomst ter

beschikking komen. Daar werk ik aan. Ik meld het resultaat daarvan aan de staten.

De kosten van de afslag naar het bedrijventerrein vallen voor 100% buiten de financiering van de N201. Zij zijn voor rekening van ofwel de betrokkenen of de gemeente.

Mevrouw **Nagel** (CDA): Ik heb gevraagd naar het non-concurrentiebeding dat Aalsmeer en Uithoorn hebben afgesproken voor de ontwikkeling van hun bedrijventerreinen en de positie van Amstelveen daarbij.

De heer **Mooij** (lid van gedeputeerde staten): Die vraag kan ik niet beantwoorden.

De **voorzitter**: Het college komt daar nog op terug.

De heer **Breunissen** (GroenLinks): Voorzitter. Ik dank de gedeputeerden voor hun beantwoording, maar ik heb de positie nog niet voldoende scherp. Er ligt een bestemmingsplan van Amstelveen om dit bedrijventerrein mogelijk te maken. GS moeten dat binnen enkele maanden van een oordeel voorzien. Gaan GS dat nu goedkeuren of niet? Wordt daarbij uitgegaan van het huidige streekplan zonder uitwerkingsplan of met een uitwerkingsplan?

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Ja.

De heer **Breunissen** (GroenLinks): U bent van plan, dat goed te keuren?

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Ja, want er is geen enkele aanleiding om daar "nee" tegen te zeggen.

De heer **Breunissen** (GroenLinks): Wij allen vinden dat de omlegging van de N201 geregeld moet zijn. Ik constateer een interpretatieverschil over wat wij verstaan onder garanderen of veiligstellen. Het gaat mij erom dat dit bedrijventerrein niet aangelegd mag/kan worden zonder realisering van de omlegging van de N201. Als dit bestemmingsplan wordt

goedgekeurd op basis van het huidige streekplan of de uitwerking daarvan, ben ik bang dat de provincie haar machtsinstrument kwijt is, dat de gemeente Amstelveen, als zij dat wil, het bedrijventerrein kan aanleggen en dat wij naar onze voorwaarde kunnen fluiten dat de ontsluiting geregeld moet zijn. U bent optimistisch en dat siert u, maar als de luchtkwaliteit meer problemen oplevert dan u hoopt, kan het best zijn dat de omlegging van de N201 jaren wordt vertraagd, terwijl Amstelveen over een paar maanden kan beginnen met de aanleg van het bedrijventerrein. Zolang de ontsluiting niet gegarandeerd is voordat het bedrijventerrein wordt aangelegd, kan ik mijn fractie niet adviseren, ermee in te stemmen.

Mevrouw **Driessen-Jansen** (VVD): U bent benauwd voor wat GS doen. U bent bang dat er na goedkeuring geen enkel middel meer is ten opzichte van Amstelveen, maar welke consequenties heeft het niet goedkeuren van de streekplanuitwerking in het kader van de onderhandelingen en de goede verhoudingen die wij nastreven met alle gemeenten in Noord-Holland? Hoe zal Amstelveen daarop reageren?

De heer **Breunissen** (GroenLinks): Dat is aan Amstelveen. Financiën zijn geen RO-argument, maar ons argument is dat de ontsluiting goed geregeld moet zijn en dat is een ruimtelijk argument. De ontsluiting hangt samen met de interpretatie van de regelgeving over luchtkwaliteit. Wij hebben geen garantie op dat punt. Wij kunnen Amstelveen verwijzen naar de door Nederland ondersteunde Europese regelgeving. Dit zijn de consequenties ervan.

Mevrouw **Driessen-Jansen** (VVD): Ik probeer de consequentie van uw opstelling in kaart te brengen. De heer Hooijmaijers streeft naar goedkeuring. U moet nagaan wat dat dan voor repercussies en consequenties heeft in het onderhandelingstraject dat de heer Mooij is ingeslagen. Wellicht brengt dat de N201 in zijn geheel in gevaar.

De heer **Breunissen** (GroenLinks): Ik snap dat dit het proces niet zal vergemakkelijken, maar ik wil in eerste instantie uitgaan van de voorwaarden die wij zelf al jaren stellen. Dat is niet alleen geschiedenis, zoals u in eerste termijn zei, want realiteit is nog steeds dat de ontsluiting gegarandeerd moet zijn voordat het bedrijventerrein er komt.

De heer **Mooij** (lid van gedeputeerde staten): U speculeert erop dat tengevolge van de regels inzake de luchtkwaliteit de weg niet kan worden aangelegd. Diezelfde regels verhinderen dan toch zeker ook de aanleg van het industrieterrein?

De heer **Breunissen** (GroenLinks): Dat is niet onmogelijk, maar de vraag die ik nu beantwoord wil hebben is of de ontsluiting is gegarandeerd als wordt ingestemd met de streekplanuitwerking die het bedrijventerrein mogelijk maakt.

De heer **Weima** (PvdA): De heer Breunissen richt zich wat de zekerheid betreft wat meer op de luchtkwaliteit. Ons beiden gaat het echter om de gegarandeerde ontsluiting voordat het bedrijventerrein er kan komen. Ik heb sterk het idee dat de staten daarover een uitspraak moeten doen. Ik heb een poging daartoe gedaan met mijn amendement. Ik heb daarvoor weinig enthousiasme bemerkt bij de andere fracties, maar ik nodig hen uit om met mij in overleg te treden over de vraag of een andersoortige uitspraak gedaan kan worden. Ik zou het jammer vinden als dit zomaar passeert.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): De staten hebben het streekplan goedgekeurd. Daarin was ook de behoefte aan regionale bedrijventerreinen opgenomen. Deze staten hebben er bij Amstelveen op aangedrongen dat dit een regionaal bedrijventerrein moet zijn en dat het niet alleen voor de eigen omgeving aangelegd mag worden. Zij hebben er een heel verhaal achter gehangen met monitoring van het hoe en wat. Ik verwijs hiervoor naar eerdere teksten. De betreffende locatie leent zich voor een regionaal bedrijventerrein, want het ligt tegen

Uithoorn aan, maar valt wel onder de gemeente Amstelveen. Veel regionaler kun je het niet maken! De staten hebben dat terecht afgedwongen. De enige reden waarom het toen niet is aangenomen, was de onduidelijkheid in het kader van de Bovenkerkerpolder en de 20KE-zone, die ook in het streekplan is opgenomen. Die duidelijkheid is er nu wel. Als het streekplan nu niet wordt goedgekeurd, is de weg naar de rechter gemakkelijk. De heer Breunissen kan wel zeggen dat hij op de ruimtelijke ordening ingaat, maar met dit verslag in de hand weet die rechter op zijn zachtst gezegd dat het daar niet alleen om gaat.

De heer **Breunissen** (GroenLinks): Ik heb mijn laatste zin niet kunnen uitspreken, omdat er een interruptie kwam. Ik wilde nog zeggen dat ik het amendement van de PvdA niet wil steunen, omdat het om RO-argumenten moet gaan. Ik ben in de commissie altijd bijzonder zorgvuldig geweest. Ik heb deze kwestie altijd benaderd uitgaande van de bereikbaarheid en de luchtkwaliteit. Dat zijn wel degelijk ruimtelijke argumenten.

Mevrouw **Nagel** (CDA): Ik heb geen antwoord gekregen op mijn vraag wat er met het overige gebied in de Noorder Legmeerpolder gebeurt. Dat was altijd sierteeltgebied. Ik wil daar in ieder geval in de commissie over discussiëren. Ik hoor van allerlei voortschrijdende, maar ongewenste ontwikkelingen in de polder. Ook met het oog op de 20KE-norm moeten wij verder kijken dan dit bedrijventerrein alleen.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Die toezegging doe ik graag, want dat is ook mij een zorg. Het opleggen van een 20KE-normering wil nog niet zeggen dat mensen in dat gebied zijn uitgedacht of uitgewoond. Er blijven nog steeds tal van zaken mogelijk. Het lijkt nu alsof er een soort conserverend beslag op wordt gelegd, maar dat is niet waar. Je mag niets extra's, maar meer van hetzelfde is wel mogelijk. De staten mogen zich uiten over wat zij willen op dat terrein. In het kader van de langetermijndiscussie over Schiphol ben ik daarmee overigens

bezig. Ik ben van mening dat er meer onder de zon is en dat de staten hun licht daarover moeten laten schijnen.

Mevrouw **Nagel** (CDA): Ik heb bij herhaling gepleit voor de sierteelt in dat gebied. Ik wil die discussie graag in de staten aangaan.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Daar heb ik goede nota van genomen. Ik heb alleen toegezegd dat wij erover zullen discussiëren. U mag mij niet kwalijk nemen dat ik dat nu nog niet aangeef, want het gaat om meerdere zaken, waaronder sierteelt.

Als de staten de voordracht niet goedkeuren, dan moeten zij zich verplaatsen in de positie van de gemeente Amstelveen. Zij zullen geen enkele medewerking verlenen aan de N201 als het bedrijventerrein, dat de staten zelf in het streekplan hebben opgenomen, bij de gemeente wordt neergelegd. Het grootste deel van het gebied is in handen van particulieren. De gemeente heeft de Wet voorkeursrecht gemeenten daarop van toepassing verklaard en bezit zelf plukjes grond. Ik zie de schadeclaim al komen. In dit geval kan ik de gemeente dat niet euvel duiden. Ik hoop niet dat de staten dat besluit zullen nemen. Ik weet niet wat het college op dat moment moet doen. Wij zouden ons ernstig daarop moeten beraden, want daardoor wordt meer schade aangericht, terwijl de staten dat niet willen.

De heer **Breunissen** (GroenLinks): Uw verhaal over de schadeclaim snap ik niet, want in de notitie aan de commissie over de juridische consequenties is gesteld dat voor de WVG-vestiging de vaststelling van het bestemmingsplan door de gemeenteraad van Amstelveen voldoende is. Dat laat onverlet de uitspraken van de Raad van State en van provinciale staten.

De heer **Hooijmaijers** (lid van gedeputeerde staten): Dat is waar, maar als de gemeente land heeft aangekocht, maar daar vervolgens niets mee kan omdat de streekplanuitwerking niet is goedgekeurd, is er geen dekking. Aan een

belofte voor de toekomst heb je dan weinig. Ik zou wel weten wie ik daar dan op zou aanspreken. Meer zeg ik er niet over, want ik wil niemand op een idee brengen. Het zou onbehoorlijk zijn en dat raad ik de staten af. Ook aanvaarding van het amendement raad ik af. De bedoeling ervan is goed. De staten hebben ons voldoende geschraagd op dat terrein. Als zij de volgende keer dit soort zaken zwaarder willen aanzetten, dan moeten zij zoeken naar een andere methode.

De **voorzitter**: Aan het eind van de vergadering zal worden gestemd over het amendement en de voordracht.

18. Aan de orde is de voordracht van gedeputeerde staten inzake **de uitkomsten pilot Ronde Hoep** (zie bijlage 48).

De heer **Bezemer** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter. Het is eigenlijk ondenkbaar dat de bijna oudste polder van Noord-Holland, uit de 11de eeuw zeggen de cultuurhistorici, als eerste te horen krijgt dat deze bij een calamiteit onder water zal worden gezet. Hoeveel meren en plassen zijn niet later dan de Ronde Hoep aan het water onttrokken en hoeveel polders liggen er niet dieper onder NAP dan deze? Over drie dagen, op 7 juli, is het precies 150 jaar geleden dat de provincie Noord-Holland bij wet werd vergroot met ruim 18.000 ha en met een gemeente. In een bestuurlijk complexe omgeving - een nieuwe Gemeentewet en een nieuwe Provinciewet waren net tot stand gekomen - was de Haarlemmermeer drooggelegd. De onstuimige Haarlemmermeer bedreigde Amsterdam en was de aanleiding. De Ronde Hoep bestond toen al 800 jaar. Het zou schaamteloos zijn als de Ronde Hoep door de aanwijzing tot calamiteitenpolder zou verworden tot een technisch begrip; een waterhuishoudkundig hoogstandje, terwijl deze juist behoort tot de wortels van onze cultuurhistorie, en alleen al daarom waard is om als polder behouden te blijven.

Uiteindelijk zijn het toch de economische afwegingen die ook in dit geval thans de doorslag geven. De droogmakerijen en veenderijen werden ten

slotte ook om voornamelijk economische motieven tot stand gebracht. Grond bracht geld op en landbouwproducten waren in verschillende tijden een belangrijke inkomstenbron, naast de handel. Investeren in industrie of aandelen was niet altijd mogelijk, maar in land en landwinning wel.

Nu zijn de meren aan de zuidzijde van Amsterdam wel zo ongeveer allemaal bebouwd. Het wordt kostbaar, dergelijke gebieden, bijvoorbeeld de Watergraafsmeer of de Bijlmermeer, voor een calamiteit onder water te zetten. Het is dus begrijpelijk dat voor een economisch meest voordelige oplossing wordt gekozen.

Om tot een afgewogen oordeel te komen, is meegewogen wat door tal van betrokken partijen is ingebracht. Het minst sympathiek is het argument dat bij een calamiteit op dit moment, nu er nog niets geregeld is, de commissaris van de Koningin de knoop zal moeten doorhakken en, zoals destijds die van Gelderland, zal moeten kiezen voor een gebied. Hem zal dan door de deskundigen worden voorgesteld, de Ronde Hoep te nemen. Het sympathiekste argument is dat men volledige schadeloosstelling zal geven en dat men de schade kan beperken door vooraf de nodige maatregelen te nemen, zodat er sprake zal zijn van een geconcentreerde calamiteit. Ik kan mij dus wel vinden in het standpunt dat is verwoord in de voordracht.

Maar onderdeel c van punt 3 had wel achterwege kunnen blijven. Natuurlijk zijn er gevolgen voor de landbouw, de natuur en de cultuurhistorie. Het heeft geen zin, die te bagatelliseren, maar nog ingrijpender zijn de gevolgen voor de inwoners. Zaten de Hollanders en de Zeeuwen in de storm van eind januari 1953 vaak met de vraag of de dijken het zouden houden, nu zullen de inwoners van de Ronde Hoep na elke regenperiode die iets langer aanhoudt dan normaal, zich af gaan vragen wanneer zij gebeld zullen worden. Als de telefoon overgaat, gieren de zenuwen door je keel. Het is van groot belang dat bij een verdere uitwerking de objectiviteit van het feit van een calamiteit en de procedure die gevolgd moet en zal worden om tot een gecontroleerde

inundatie te komen helder en overdraagbaar zijn en begrepen kunnen worden door de inwoners.

Gelet op alles wat er al over dit onderwerp door diverse betrokken partijen is gezegd, heb ik er vertrouwen in dat op een zorgvuldige wijze de verdere uitwerking ter hand zal worden genomen. Het college van gedeputeerde staten zal moeten bewaken dat woorden in afspraken, besluiten en daden worden omgezet.

De heer **Van der Meché** (PvdA): Voorzitter. Water stroomt nu eenmaal naar de laagste plek, soms ongecontroleerd en soms ongewenst, dus in elk watersysteem is er een plek waar je, als het watersysteem de hoeveelheid water niet aankan, bij voorkeur de dijk doorsteekt. De pilot Ronde Hoep is erop gericht om voor de Amstelboezem helderheid te krijgen waar dat dan zou kunnen met zo min mogelijk schade. Het voortschrijdend inzicht in het kader van de klimaatverandering over water doet ons nu die plek ook maar daarvoor voorbereiden. De pilot geeft aan dat de Ronde Hoep de beste plek is. Het ligt in de rede dat je dan zo snel mogelijk besluit om ervoor te zorgen dat de onduidelijkheid die dat oproept voor de mensen, snel voorbij is. Bij het aanvaarden van het streekplan Noord-Holland-zuid hebben wij besloten dat dit per 1 januari 2005 geregeld moet zijn, omdat wij de mensen niet langer in onzekerheid kunnen laten.

Het snelle besluit is niet gelukt, want de pilot Ronde Hoep is nu klaar, maar er moet nog een aantal dingen gebeuren. Het aanwijzen van de Ronde Hoep als gebied waar dit gebeurt, vraagt een aantal voorzorgen, onder andere een inlaatmiddel, dus iets wat je open en dicht kunt doen, waardoor zo veel water wordt binnengelaten als nodig is om de boezem te ontlasten. Als er geen inlaatmiddel is, een sluis of iets van dien aard, dan loopt het gewoon vol en komt het water net zo hoog te staan als in de Amstelboezem. Dat is vaak helemaal niet nodig. Er moet dus een inlaatmiddel komen en bescherming van de zaken die in de polder beschermingswaardig zijn, zoals de bezittingen van de bewoners en

gierkelders en brandstoftanks. Als die zaken onder water komen te staan, heeft dat een enorm effect op het water in de polder en uiteindelijk in de boezem. Die zaken moeten worden uitgezocht. Bescherming is nodig. Eventueel moet worden gedacht aan een schadeloosstelling. Dat moet leiden tot een ruimhartige vergoeding van de schade als de polder gebruikt moet worden. De schade zou vergoed moeten worden door de andere baathebbers bij het benutten van de polder. De lozers op de Amstelboezem zouden de kosten voor de Ronde Hoep moeten betalen. Wij hebben afgesproken dat een dergelijke vorm van afwentelen niet door ons wordt opgevangen. Als om welke reden dan ook wordt afgewenteld, bijvoorbeeld omdat het economisch belang groter is dan dat van de Ronde Hoep, dan dient daarvoor betaald te worden. Alle krachten moeten worden ingezet om het watersysteem van de Amstelboezem zodanig te verruimen dat de bergingscapaciteit en de piekbergingen op orde zijn.

Naast de pilot Ronde Hoep hebben wij ook de nieuwe Keverdijksepolder voor de Vechtboezem en de Vereenigde Binnepolder in de Ringvaart voor de Haarlemmermeer als calamiteitenpolders aangewezen. Daar kan het water ook opgevangen worden. Deze mogelijkheden zijn niet uitgewerkt. De besluiten die voorliggen roepen bij de betrokkenen emoties op. Alhoewel wij allen vonden dat per 1 januari 2005 eenduidigheid nodig was, vraagt de uitwerking toch meer tijd, mede in verband met het draagvlak. Naar ons gevoel dient voor 1 januari 2006 alles geregeld te zijn.

In 2006 stellen wij het waterplan vast, dat in principe het beleidsplan is voor het waterbeheer voor de komende vijf jaar. Daarin moet dit geregeld zijn. Gezien de zaken die nog geregeld moeten worden, komen wij met een gezamenlijk amendement waarin een aanvulling wordt voorgesteld op het ontwerpbesluit.

De heer **Graatsma** (SP): Voorzitter. Een van de redeneringen achter dit plan wordt weliswaar niet met zoveel woorden uitgesproken en opgeschreven, maar heeft betrekking op veranderingen in het

klimaat, stijging van de zeespiegel enzovoorts die gaande zouden zijn. Dat nu is op zijn zachtst gezegd discutabel. Het is ook omstreden, zeker sinds er afgelopen februari door onderzoekers is vastgesteld dat aan de redenering die hieraan ten grondslag ligt nogal wat haken en ogen zitten. Inmiddels is de discussie over de vermoede klimaatverandering al jaren gaande. Het meest vergaande wat je ervan kunt zeggen - en daartoe beperk ik mij - is dat zij discutabel is. Dat heeft naar onze mening gevolgen. Wij hebben geen moeite met de besluiten onder 1 en 2, want met kennisnemen van hebben wij in het algemeen niet veel moeite. Wij kunnen ons niet vinden in de conclusies onder punt 3, namelijk dat het rapport voldoende onderbouwing biedt om voor de polder Ronde Hoep in te zetten op gecontroleerde calamiteitenopvang.

Inderdaad zet niemand in op ongecontroleerde calamiteitenopvang. Dat lijkt ook ons nog erger. De conclusies in het rapport van LTB op pagina 11 schragen dit besluit niet. Ook punt c, dat de gevolgen voor de landbouw-, natuur- en cultuurhistorie in de Ronde Hoep niet ingrijpend zijn, is ronduit niet waar. Als je een polder gedurende enkele dagen of misschien weken onder laat lopen, zijn de gevolgen wel degelijk zeer ingrijpend. Het gemeentebestuur van Ouder-Amstel wijst daar ook op. In deze besluitvorming wordt geen recht gedaan aan het standpunt van het gemeentebestuur.

De heer **Breunissen** (GroenLinks): Het gemeentebestuur van Ouder-Amstel schrijft ons dat het voor gecontroleerde inlaat en beschermende maatregelen is. Dat wordt nu juist voorgesteld.

De heer **Graatsma** (SP): Men schrijft: blijft ons standpunt echter: nee, tenzij. Het roept de staten op om aan een aantal randvoorwaarden te voldoen. Die oproep komt in de voordracht niet voldoende naar voren. Men heeft alle recht om het "nee, tenzij" te handhaven.

In de brief van 28 juni van de heer Poelmann aan de staten, bedoeld ter verduidelijking van het stuk, staat volgens ons een merkwaardige redenering, die is terug te vinden op pagina 2 onder het punt

definitie contante waarde. Er staat: daarbij zijn de rapporteurs ervan uitgegaan dat bij een kans van 1 op 100 een calamiteuze gebeurtenis zich gemiddeld over vijftig jaar voordoet en dat het rentepercentage 4 is. Voor het doorprijksscenario moet vanaf nu 4,7 mln worden gereserveerd. Verderop staat: veronderstel echter dat de schade over 50 jaar optreedt. Als de mogelijkheid er eens in de 100 jaar is, valt daar niet uit te concluderen dat dit over 50 jaar gebeurt. Dat is slechts statistisch het geval. De wereld is echter geen statistiek, dus de redenering klopt van geen kanten. Ik stel dan ook voor dat zij niet wordt gevolgd, want eens in de 50 jaar kan ook morgen of vandaag zijn. De redenering leidt tot verkeerde conclusies.

De heer **Poelmann** (lid van gedeputeerde staten): Statistisch vindt u haar wel correct.

De heer **Graatsma** (SP): Statistisch wel, maar bij dit soort redeneringen moet je niet van statistische grappen uitgaan. Niets kan u de zekerheid geven dat het niet over een week kan gebeuren. Je moet dus niet 4,7 mln reserveren, maar alvast de 21,7 mln opzij zetten. Dat is de consequentie van die redenering.

Wij kunnen ons niet vinden in dit besluit. Naar het zich laat aanzien, zullen wij er niet voor stemmen.

Mevrouw **Nagel** (CDA): Voorzitter. Water is van levensbelang voor de mensen en al helemaal in Nederland. Wij laten in ons land niet Gods water over Gods akker lopen, maar wij malen de akkers al eeuwenlang om ons hoofd boven water te kunnen houden en nog droge voeten bovendien. Ondanks de vele inspanningen die zijn verricht door zowel AGV als onze provincie is de kloof tussen het perspectief van boeren, burgers en buitenlui in het streekplan Noord-Holland-zuid en de overheden en ambtenaren ook bij dit dossier nog niet gedicht. Hier ligt opnieuw een taak voor ons als gekozen volksvertegenwoordigers op provinciaal niveau.

De boeren en pachters vinden dat het perspectief van de landbouw - de ruilverkaveling is nog niet eens afgerond -

niet voldoende is meegenomen in de pilot Ronde Hoep. Van een LER is bepaald geen sprake. Waar gaat het vandaag over? Het besluit is relatief eenvoudig. Handhaven wij de twee zoekgebieden voor calamiteitenberging in het streekplan Noord-Holland-zuid of niet? De echte planologische doorwerking is dan nog een zaak van verdere uitwerking binnen de kaders van het waterplan. De pijn zit voor ons in punt 3 van het ontwerpbesluit. Wij vinden in de onderbouwing geen reden om de twee zoekgebieden voor calamiteitenopvang niet te schrappen. Wel willen wij ook kijken naar de langere termijn en de ingrijpende maatregelen die onder punt 3a in dat opzicht zijn genoemd.

Wij denken dan aan de plannen die er in een pril stadium zijn voor het noordelijke deel van de Grootmijdrechtse polder, een gebied van 800 ha, mind you, net zo groot als het hele Wieringerrandmeer, dat op termijn ten behoeve van de waterkwaliteit onder water zal kunnen worden gezet. De plannen zijn nog in een zeer pril stadium en wij willen die in deze fase niet frustreren, maar gezegd moet worden dat de calamiteitenberging Ronde Hoep voor ons geen eindscenario is. Wij blijven scherp op alternatieve oplossingen, hoe dan ook.

De pijn zit voor ons op dit moment voornamelijk in punt 3c van het besluit, waarvoor wij een amendement zullen indienen, samen met de VVD en de PvdA. De heer Bouwens zal het straks indienen.

Van kracht blijft amendement 9-1 van december 2004, toen is besloten dat de financiële aspecten van waterberging, inclusief aansprakelijkheid en schadevergoeding, worden vastgelegd in het waterplan en dat dit wordt gedaan voordat tot realisatie van de bergingslocaties wordt overgegaan. Dat geeft nog respijt om draagvlak te verwerven bij de grondeigenaren en bij de gemeente Ouder-Amstel en ook in andere gebieden die een rol spelen in het waterplan en dan met name de Nieuwe Keverdijkse Polder en de Binnepolder nabij Halfweg, die ook gehandhaafd worden als zoekgebied voor calamiteitenberging tot uiterlijk 1 januari 2006.

Ik heb nog een nieuw feit. Ik heb op 30 mei een motie ingediend. Zij hangt boven de markt tot het waterplan van toepassing is. Tijdens de workshop Europa heb ik gesproken met prof. dr. Bart Hessel, die mij wees op de mogelijkheid van het instellen van een compensatieregeling voor bijkomende kosten op grond van diensten voor algemeen economisch belang. Dit is voor mij extra informatie die bij de motie, ingediend op 30 mei, kan meespelen. De motie is meeondertekend door de ChristenUnie-SGP en de Ouderenpartij NH/VSP.

Deze diensten voor algemeen economisch belang verleen je niet voor jezelf, maar ten behoeve van anderen en in dit geval vele anderen, misschien wel meer dan een miljoen mensen, waarvan er enkele toch al droge voeten zouden houden. Daar mag wel wat tegenoverstaan voor de grondeigenaren/gebruikers.

De heer **Poelmann** (lid van gedeputeerde staten): U zei eerst: algemeen belang en daarna algemeen economisch belang. Waar heeft professor Hessel over gesproken?

Mevrouw **Nagel** (CDA): Professor Hessel heeft een titel gevonden op grond van diensten voor algemeen economisch belang. Dat economische belang is in dit geval zo belangrijk omdat de schade zoveel malen groter zal zijn zonder calamiteitenpolder. Dat is volgens hem een begaanbare weg voor het tackelen van dit probleem. Er is al jurisprudentie over op Europees niveau.

Wij zullen bij de vaststelling van het waterplan opnieuw scherp zijn op de te nemen maatregelen en de wijze waarop met de betrokken gemeenten en grondeigenaren wordt omgegaan.

De heer **Bouwens** (VVD): Voorzitter. In december 2004 hebben provinciale staten gevraagd om tot een onderbouwing te komen van de calamiteitenberging Ronde Hoep. Op twee aspecten werd een onderzoek gevraagd, op waterstaatkundig gebied en de financiële gevolgen. Op waterstaatkundig gebied is een aantal

alternatieven naar voren gebracht en onderzocht, onder meer de polders zoals Wilnis-Veldzijde, afvoer via de tolhuisroute en een maalstop. Het bleek dat de alternatieven te duur zijn of te veel technische ingrepen vergen, waardoor deze niet haalbaar zijn, vergeleken met een calamiteitenberging bij de Ronde Hoep.

Ook is het alternatief onderzocht dat door de gemeente Ouder-Amstel naar voren is gebracht, om de Ouderkerkerplas te onderzoeken als een mogelijke calamiteitenberging. Uit de resultaten van het onderzoek is onder meer naar voren gekomen dat dit een behoorlijke peilverlaging van 2 tot 4 meter met zich brengt en dat er kades aangebracht zouden moeten worden, waarmee hoge kosten zijn gemoeid. Het gaat dan slechts om 150 ha. Als de oevers mee worden genomen, gaat het om 400 ha en dan kan er mogelijk meer invloed zijn op de calamiteitenberging. Echter, in het rapport werd gesproken over een slechtere kosten-batenanalyse, vergeleken met de Ronde Hoep. Dit onderzoek heeft dat echter niet voldoende aangetoond. Er is door Ouder-Amstel duidelijk gevraagd om het serieuze alternatief te onderzoeken. Er zijn niet voldoende met name financiële argumenten naar voren gekomen om te kunnen zeggen dat het niet doorgaat, omdat de Ronde Hoep een beter alternatief is. Je kunt ook overwegen om zowel de Ouderkerkerplas in te zetten als om een deel van de Ronde Hoep te gebruiken als calamiteitenberging, waardoor het probleem in de Ronde Hoep minder groot is. Het is dus wel degelijk van invloed op de uiteindelijke keuze. Ik wil graag van de gedeputeerde vernemen waarom er zo weinig informatie over deze mogelijkheid naar voren is gebracht.

Uiteindelijk komen GS tot het alternatief de Ronde Hoep, met onder meer het gecontroleerd inlaten van water, met beschermende maatregelen ter waarde van ongeveer 9 mln. Het gaat dan om 900 ha. Wij kunnen ons daar achter opstellen. Het is het beste alternatief op basis van de kostenbatenanalyse en de maatregelen die eruit voortkomen. Toch wil mijn fractie de Ronde Hoep niet nu al aanwijzen als calamiteitenberging. In het

voorstel van GS staat ook: het inzetten van calamiteitenberging en het handhaven als zoekgebied tot 1 januari 2006. Wij gaan daarmee akkoord. Er moet nog wat worden uitgezocht met name op financieel gebied, het tweede punt waar het onderzoek over gaat. Het financiële aspect is wel geanalyseerd maar nog niet voldoende geregeld voor de agrariërs in de Ronde Hoep, die dat risico lopen. Met het CDA en de PvdA zijn wij van mening dat er een adequate schaderegeling moet komen, uit te zoeken voor 1 januari 2006, inclusief de eventuele waardedaling van de opstallen en de landbouwgronden.

Een ander aspect dat meegenomen kan worden bij de financiële regeling zijn de zogenaamde blauwe diensten. Het is nog niet echt toegepast in Nederland, wel individueel, maar niet algemeen. Dit kan een mogelijkheid zijn om op de Blauwe Hoep de blauwe-dienstenregeling toe te passen. Het is nog niet bekend hoe dit in elkaar kan zitten, maar er zijn structuurfondsen bij de Europese Unie. Met name in de kaderverordening plattelandsontwikkeling kunnen dit soort zaken geregeld worden. Wil de gedeputeerde de blauwe-dienstenregeling betrekken bij zijn verdere onderzoek naar een financiële regeling en de mogelijkheden op dat punt nagaan? Ik geef een voorbeeld. Nu wordt door de overheid de beschermende maatregel genomen op het gebied van het aanleggen van kades en bijvoorbeeld het verhogen van de opstallen. Het kan zijn dat dit niet door de overheid moet gebeuren, maar door de agrariërs zelf. Het geld daarvoor kan wellicht in het kader van een blauwe dienst aan de agrariërs worden gegeven om dat zelf uit te kunnen voeren en om daarmee hun eigen onroerend goed te kunnen beschermen, uiteraard onder voorwaarden. Bij amendement stel ik voor om punt 3c van het voorstel te redigeren.

Amendement 18-1

Door de leden Van der Meché, Nagel en Bouwens wordt het volgende amendement voorgesteld:

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op maandag 4 juli 2005, gezien het ontwerpbesluit nr. 48;

overwegende dat kennis is genomen van het rapport en de samenvatting pilot de Ronde Hoep: een weegschaal voor beheersing van hoogwatercalamiteiten, alsmede van de aanvullende rapportage over de schadeberekeningen voor de polder de Ronde Hoep;

besluiten, in het ontwerpbesluit nr. 48 de tekst onder nummer 3c als volgt te redigeren: "dat de gevolgen daarvoor voor landbouw, natuur en cultuurhistorie op korte en lange termijn onderzocht dienen te worden. Daarbij in ogenschouw te nemen de ingrediënten voor een adequate schaderegeling (de eventuele waardedaling van opstallen en landbouwgronden), een dienstenregeling en planologische doorwerking. Tevens als uitgangspunt te hanteren dat de afwentelaar de kosten voor zijn rekening neemt en dat het geheel in januari 2006 in het Waterplan besloten kan worden";

in het ontwerpbesluit nr. 48 de tekst onder nummer 4 aan het eind toe te voegen: "in het Waterplan de procedure te beschrijven en per 1 januari 2006 het onderzoek naar de Nieuwe Keverdijkse Polder en de Vereenigde Binnenpolder te starten".

Mevrouw **Geldhof** (D66): Voorzitter. Het feit dat de heer Schipper vanmiddag is weggeroepen omdat zijn huis onder water stond, geeft maar eens te meer aan hoe actueel het onderwerp calamiteitenberging is en ongetwijfeld zal blijven in ons natte Nederland. Gebleken is dat de Ronde Hoep de beste plek is voor gecontroleerde inlaat van water, met als oplossing beschermende maatregelen in het gebied voor mens, dier, woningen en gebouwen. Wij hebben veel waardering voor de pilot en wat er op tafel ligt. Laten wij wel zijn, niemand zet zijn gebied graag onder water. Maar met de beoogde beschermende maatregelen moet de schade tot een minimum worden beperkt. Wij zijn ervan overtuigd dat het gebied zich na verloop van tijd zal herstellen.

De calamiteitenberging moet planologisch liefst zo snel mogelijk worden geregeld. Wij hebben al kennisgenomen van het amendement over de planologische doorwerking en de vaststelling daarvan per 1 januari 2006 bij het waterplan. Wij kunnen daarmee instemmen. Ik neem wel aan dat wij de keuze voor de Ronde Hoep voor calamiteitenberging vandaag doen.

Wij vinden het belangrijk dat niet alleen planologisch alles goed is geregeld, maar vooral ook dat het menselijk leed in het gebied ingeval van een calamiteit via gecontroleerde inlaat zo snel mogelijk wordt verholpen en dat mensen niet vele jaren in afwachting moeten zijn van hulp en financiële compensatie. De getroffen en getroffen moeten snel weer droge voeten krijgen.

De heer **Breunissen** (GroenLinks): Voorzitter. Iedereen is het erover eens dat, wanneer zich een calamiteit voordoet, de Ronde Hoep de meest geschikte locatie is om het overtollige water te bergen. Laten wij het dan aan de commissaris van de Koningin over om de dijk door te prikken of regelen wij dat tevoren via het waterschap AGV? Het laatste lijkt mij verstandig. De heer Bezemer noemde dat het minst sympathieke argument, maar ik vind het juist een zeer realistisch argument. Ingeval van een calamiteit zal de Ronde Hoep gebruikt worden. Als wij dat weten, laten wij dat dan ook voorbereiden via gecontroleerde inlaat en al dan niet beschermende maatregelen. De vraag ligt voor of de planologische reservering van de Ronde Hoep wordt gehandhaafd tot de vaststelling van het waterplan volgend jaar. Dat lijkt mij verstandig. In de staten dringt gereguleerd gebruik van de Ronde Hoep als calamiteitenberging steeds meer door en ook dat lijkt mij verstandig. Het komt tegemoet aan de verlangens zoals geformuleerd door de gemeente Ouder-Amstel in haar brief. Zij stellen: nee, tenzij. Onder besluit 3b wordt juist gesteld, daarvoor te gaan. Januari volgend jaar komt dat nog terug. Als niet wordt gekozen voor gereguleerd gebruik, heb je niets en is er te zijner tijd misschien sprake van een ongecontroleerde inlaat, als de commissaris de dijk moet doorsteken. Dat

willen wij niet, want dan wordt de schade voor mens, dier en natuur veel groter.

De **voorzitter**: Uw laatste opmerking is aardig ten opzichte van de commissaris.

Mevrouw **Veenis-Kaak** (VVD): Als hij een grote duim heeft, is er niets aan de hand.

De heer **Poelmann** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. Het is misschien goed dat juist de heer Bezemer het debat opende. Geen ander als hij kan zo goed de historische context uit de doeken doen. Ik waardeer dat zeer. In de voorstellen wordt rekenschap gegeven van de zorgvuldigheid waarmee wij met de Ronde Hoep omgaan. Ik geef toe dat het gaat over waterberging, economie, schade, schaduw, plan enzovoorts, maar uiteindelijk zal deze functie voor de Ronde Hoep het unieke historische karakter juist bestendigen, want de Ronde Hoep komt in de toekomst nooit beschikbaar voor woningbouw.

Ik ben het eens met de heer Breunissen dat het niet sympathiek is dat de Ronde Hoep wordt aangewezen, als nu knopen moeten worden doorgesneden. Het is wel echter realistisch. Liever gecontroleerd met zo min mogelijk zowel emotionele als technische schade, dan ongecontroleerd of slechts gedeeltelijk gecontroleerd, waardoor ongewenste dingen gebeuren. Ook wij zijn voor een zorgvuldige behandeling. Ik ben blij dat de heer Breunissen dat heeft ingebracht.

De heer Van der Meché en mevrouw Nagel wezen op het belang van deze beschermende maatregelen voor veel mensen, misschien wel een miljoen. Ik ben het daar ten principale mee eens. De waterschappen volgen de systematiek dat gezamenlijk de lasten worden gedragen van het waterbeheer en ook van dit beheer en de kosten ervan in een bepaald gebied. De gebieden worden steeds groter, omdat de schappen fuseren. De kosten van deze grootschaliger maatregelen - 8 mln is veel geld voor iets wat misschien nooit gebeurt - worden door het waterschap verdeeld over iedereen die binnen het waterschap Amstel, Gooi en Vecht waterschaplasten

betaalt. De kosten worden gedragen door de baathebbers.

De heer Van der Meché dringt aan op een zo spoedig mogelijk besluit. Ik ben dat met hem eens, maar het is niet goed om overhaaste beslissingen te nemen. Mevrouw Nagel herinnerde aan de uitspraak van de staten uit december vorig jaar. Ook de gemeente Ouder-Amstel dringt erop aan dat bij aanwijzing het schadeaspect goed geregeld moet zijn. Wij hebben in kaart gebracht wat daarvoor gebeuren moet. Ik ga ervan uit dat dit in januari geleverd kan worden.

In het amendement wordt gevraagd, nog eens goed na te gaan hoe het precies zit met de landbouwschade, omdat dit punt nog niet voldoende is belicht om tot een goede schaderegeling te komen. Is werkelijk sprake van planschade? Uit de stukken valt op te maken dat wij van mening zijn dat dit niet het geval is, maar mevrouw Nagel denkt van wel. Ik ben bereid om dat goed uit te zoeken, want het is belangrijk dat er niet alleen in de staten, maar ook bij de gemeente Ouder-Amstel en de bewoners van de Ronde Hoep draagvlak is voor deze maatregelen. Ik neem hiervoor liever een paar maanden extra voordat de polder wordt aangewezen.

De heer Graatsma haalt onderzoekers aan die een andere mening zijn toegedaan dan die waar wij ons op baseren. Dit is in deze business voortdurend het geval. Zelfs bij het opwarmen van de aarde kan verwezen worden naar onderzoekers die van mening zijn dat het steeds warmer hier wordt, maar andere onderzoekers zijn van mening dat het hier door verandering van de golfstroom erg koud kan worden. Het leven is vol onzekerheden. Met de huidige stand van de wetenschap is de volksvertegenwoordiging het aangewezen orgaan om aan te geven op basis waarvan bepaalde acties en besluiten worden genomen. Op basis van de kennis die wij nu hebben, wordt nagegaan in hoeverre de klimaatverandering doorwerkt op ons waterbestel.

De heer **Graatsma** (SP): Ik heb geprobeerd "de kennis die wij nu hebben" en de "absolute keuze voor standpunten

als zou er een ernstige klimaatverandering gaande zijn" aan de orde te stellen. U kiest al. Ik denk dat die keuze nog zeker niet nodig is.

De heer **Poelmann** (lid van gedeputeerde staten): Ik ga er serieus op in.

De heer **Graatsma** (SP): Ik probeer te verduidelijken dat dit niet zo zeker is als u stelt.

De heer **Poelmann** (lid van gedeputeerde staten): Mijn stelling is dat wij voortdurend te maken hebben met wetenschappers die aan het werk zijn en weer nieuwe dingen uitvinden. Door de loop der gebeurtenissen kan men empirische vaststellingen doen op basis waarvan men tot nieuwe theorievorming komt. Dat is wetenschappers eigen en ook de functie van de wetenschap. Je kunt niet almaar blijven wachten, want dan heb je over honderd jaar nog niets gedaan.

Ik ben blij dat de heer Graatsma van mening is dat het statisch wel deugt. Inderdaad wordt hier kil van de statistiek uitgegaan om uiteindelijk toch tot warme maatregelen te komen. Dat moet ook.

De heer **Graatsma** (SP): Uw rekensom leidt ertoe dat je van start kunt gaan met 4,7 mln. Ik zeg dat van start moet worden gegaan met 21,7 mln, want de wereld gedraagt zich niet naar uw statistieken. U kunt niet volhouden dat dit klopt. Je kunt ten aanzien van deze zaken niet werken op basis van statistieken.

De heer **Poelmann** (lid van gedeputeerde staten): Als het dan toch morgen voorkomt, zullen wij in de statenzaal debatteren over de vraag hoe dit wordt geregeld. Dan komt de heer Hooijmaijers wel met een intelligente financiële redenering daarvoor! Ik maak er een grapje van, maar wat u aanreikt, is een serieuze zaak waar ik ook serieus op inga.

De heer Graatsma is van mening dat het standpunt van het gemeentebestuur geen recht wordt gedaan. Wij hebben dat zeker recht gedaan. Ik heb tweemaal met raadsleden gesproken en er zijn ten minste drie bestuurlijke overleggen geweest. Wij doen

er juist alles aan om zowel met de gemeenteraad van Ouder-Amstel als met het college als met de bewoners tot iets te komen wat op draagvlak kan rekenen, maar gemakkelijk is dat niet.

Aan de door mevrouw Nagel gesignaleerde kloof tussen boeren en buitenlui moeten wij werken. Ik hoop dat zij mij daar de tijd voor geeft. Wij zullen scherp blijven op alternatieven, maar er is wel een richting gekozen.

Mevrouw **Nagel** (CDA): U zult begrijpen dat ik het voorstel van de heer Bouwens van harte steun ten aanzien van de Ouderkerkerplas, een van mijn stokpaardjes.

De heer **Poelmann** (lid van gedeputeerde staten): Daar kom ik nog op.

Ik ben het ermee eens dat de schaderegeling er moet zijn voordat de calamiteitenberging wordt aangewezen.

Bij dubbele berging, bijvoorbeeld in combinatie met de Ouderkerkerplas, worden dubbele kosten gemaakt. Je kunt niet zomaar de helft van de Ronde Hoep daarvoor aanwijzen. De opzet zou minder hoog kunnen zijn, maar er moeten wel dijkes worden gemaakt. Ook moet een inlaat worden gemaakt bij de Ouderkerkerplas. De kosten voor dubbele berging zijn hoger, zeg ik uit de losse pols.

De heer **Bouwens** (VVD): Uit de losse pols, want uit uw onderzoek zijn de kosten daarvan niet duidelijk. Ik doel op de 150 ha en de 400 ha in de Ouderkerkerplas. U kunt niet zeggen dat de inzet van de Ouderkerkerplas zoveel miljoen kost. Minder waterberging in de Ronde Hoep kan ook iets opleveren, ten gunste van de totale kosten voor de Ronde Hoep. Dat is niet bekend. Het is een gemis dat in het onderzoek geen kosten-batenanalyse is opgenomen van de inzet van de Ouderkerkerplas.

De heer **Poelmann** (lid van gedeputeerde staten): Nogmaals uit de losse pols, betekent een dubbele inlaat een dubbele constructie. Als u er genoeg mee neemt dat wij er zelf nog eens naar kijken en de rekensom overleggen, wil ik dat in het komende halfjaar op een rij zetten.

Mevrouw **Nagel** (CDA): Bij de Ouderkerkerplas liggen de dijkjes er al. Er zijn maar twee boerderijen op een groot stuk grond. Daarnaast ligt deze aan een zijtak van de Amstel. De kosten vallen misschien wel mee en dan kan de Ouderkerkerplas wel een functie vervullen. Ik fiets er altijd met mijn hond, dus ik ken het gebied.

De heer **Poelmann** (lid van gedeputeerde staten): Fietst u met uw hond? Ik hoop dat u met mijn toezegging kunt leven.

De heer Bouwens heeft een belangrijke opmerking gemaakt over blauwe diensten. Hij suggereert, de boeren zelf de dijkjes aan te laten leggen. Dat is op zich een charmante gedachte. Ik weet niet hoe dat zit met het Europese aanbestedingsbeleid, dus of mevrouw Geldhof het goed vindt, maar...

Mevrouw **Nagel** (CDA): Met het dijkje blijft het onder de norm.

De heer **Poelmann** (lid van gedeputeerde staten): Wij zullen nagaan in hoeverre het begrip "blauwe diensten" juist in de Ronde Hoep nader handen en voeten gegeven kan worden. Wij zullen daarover met het waterschap in overleg treden.

Mevrouw Geldhof vraagt of toch vandaag de beslissing wordt genomen. Vandaag besluiten wij dat wij de zoeklocaties niet schrappen. De definitieve aanwijzing is dit nog niet, omdat wij de schaderegeling en nog enkele andere zaken tiptop op orde moeten hebben. In onze planning is dat in januari 2006 voor elkaar. Dan hoeft de CdK niet meer allerlei nare besluiten te nemen.

De heer **Bouwens** (VVD): Voorzitter. U neemt met het waterschap contact op over een uitwerking van mijn suggestie over de blauwe diensten. Ik doe de suggestie om dit ook bij het rijk en in Brussel aan te kaarten, omdat er daardoor meer mogelijkheden zijn. Dit moet niet beperkt blijven tot het waterschap.

De heer **Poelmann** (lid van gedeputeerde staten): Ik ga het goed bekijken. Allerlei

mensen zullen zeker nog verstandige suggesties doen. Wij kijken ernaar.

De **voorzitter**: Aan het eind van de vergadering zal over de voordracht en het amendement worden gestemd.

19. Aan de orde is de voordracht van gedeputeerde staten inzake **de ontwerpnota Natuurbeleid 2005: "Noord-Holland natuurlijk"** (zie bijlage 49).

De heer **Holthuizen** (VVD): Voorzitter. In september/oktober vorig jaar hebben wij in de commissie Natuur, Landschap, Milieu en Water en vervolgens hier bij het vragenuurtje gesproken over het ontbreken van inzichtelijkheid in het natuurbeleid in onze provincie. Na inventarisatie blijkt dat dit overigens een goed natuurbeleid is. Het is een stapeling van mogelijkheden om zaken in uitvoering te nemen. Sommige sporen niet geheel. Je bent dan blij als je nog geen acht maanden later hier mag staan om over de prima conceptversie van "Noord-Holland natuurlijk", de ontwerpnota Natuurbeleid 2005, te mogen spreken. Het was dringend noodzakelijk om inzicht te krijgen in het vigerend beleid, want dat is het kader voor de uitvoering van wat wij met de natuur in onze provincie willen. Winst van deze nota is de beschrijving van wat wij in onze provincie onder natuur verstaan en de benadering van de verschillende categorieën. Mijn fractie is het daar roerend mee eens. De winst van de nota is ook dat wij in de gaten hebben dat de natuur sluipenderwijs verslechtert en dat maatregelen genomen moeten worden. Er zijn mogelijkheden om de teruggang af te remmen en wellicht zelfs hier en daar ten goede om te buigen.

De winst van de notitie is de duidelijkheid over de uitvoeringsmogelijkheden. Winst is ook dat zichtbaar is gemaakt waar in het huidige beleid gaten zitten. Een belangrijk winstpunt is ook dat met de duidelijkheid over de uitvoering een betekenisvol moment is aangebroken. Voor beroep vatbare besluiten die noodzakelijk zijn om maatregelen in het beheer te effectueren, zoals faunabeheerplannen of bepaalde

aanwijzingen, kunnen gedegen en gefundeerd worden gedragen. Als onze commissie voor de beroep- en bezwaarschriften wordt geconfronteerd met allerlei beroepen, kan ons beleid helderder worden uitgezet, ook als men eventueel in hoger beroep gaat. De allergrootste winst is dat er gezamenlijk met alle andere partners - in de notitie wordt goed aangegeven wie waar verantwoordelijk is voor natuurbeheer en wat de onderlinge verhoudingen zijn - een bijdrage geleverd kan worden aan een zakelijk, stabiel natuurbeheer in onze provincie. Daardoor zullen de emoties minder hoog oplopen. De natuur kan meer als partner van ons allen worden benaderd. Vanuit verschillende inzichten kan met de natuur worden omgegaan zonder dat je elkaar voor de voeten loopt, omdat je weet wie welk oogmerk heeft als een instantie bepaalde handelingen in de Noord-Hollandse natuur wil verrichten.

De investeringsimpuls kan op deze nota worden afgestemd. Dat is goed voor het verleggen van enige zwaartepunten. Het agrarisch natuurbeheer en de particulieren die ook met de natuur bezig zijn, kunnen en mogen daarin een belangrijke rol spelen. Liberalen hechten eraan dat iedereen zoveel mogelijk vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid een bijdrage kan leveren ten behoeve van het grote geheel, te weten het beheer van de natuur in Noord-Holland op drie hoofdlijnen. Deze nota is een goed uitgangspunt daarvoor. Ik bedank de gedeputeerde en het college dat zij zo voortvarend hieraan hebben gewerkt.

De heer **Breunissen** (GroenLinks): Voorzitter. De Vereniging natuurmonumenten bestaat dit jaar honderd jaar. Zij is opgericht omdat zij in actie kwam tegen de vuilstort in het Naardermeer. Op dit moment voert zij actie tegen aantasting ervan door de mogelijke aanleg van de A6/A9 door het Gein. Al honderd jaar is actie nodig om de natuur goed te beschermen en om te voorkomen dat deze door andere belangen wordt overruled of door algemene verslechtering van het milieu achteruitgaat.

De heer Holthuisen heeft zojuist het ontstaan van de nota goed verwoord. Wij zijn blij met de heldere formulering van de provinciale inzet van het natuurbeleid. Ik roep allen op om indachtig de geschiedenis van de Vereniging natuurmonumenten, voor een offensieve aanpak te kiezen. Ik besluit dan ook met: de groene strijd gaat verder.

De heer **Van der Heijde** (PvdA): Voorzitter. Bij de ene spreker dacht ik dat er een koninklijke onderscheiding kwam en bij de andere een strijdlid.

Ik ben blij dat de notitie er ligt. Ik heb in de commissie het woord niet kunnen voeren, omdat ik ziek was. Op zich wordt ernaar gestreefd om een meter papier terug te brengen tot een handzaam stuk. Dat is goed, maar als het zich daartoe had beperkt, was dat onvoldoende. Het is een mooie handreiking om een volgende stap te zetten, met name het geven van handen en voeten aan het ILG, de integrale landschapsinrichting.

In de voordracht wordt gerefereerd aan het nog niet gehouden overleg, toen in de commissie werd gesproken over het POL, het provinciaal overlegorgaan landelijk gebied Noord-Holland. Dat is gehouden. De stukken zijn bijgevoegd. Zij brengen mij ertoe om enige precisering aan te brengen aan de hand van het verslag van het POL.

De Federatie Hollands particulier grondbezit spreekt over blinde vlekken in de natuurnota ten aanzien van hun bezit. De gedeputeerde doet wel een toezegging in het verslag, maar ik wil dat formeel toch nog hier aan de orde stellen. Worden deze blinde vlekken in het vervolgtraject meegenomen en geïntegreerd in het nieuwe beleid?

De heer Gallagher van de Milieufederatie Noord-Holland spreekt in het algemeen over de achteruitgang van de natuur. Hij heeft daar helaas gelijk in. In reactie daarop zegt de heer Moens dat wij met name in de ecologische hoofdstructuur goede compensatie toepassen voor verloren gegaan natuurbezit. Ik heb het gevoel dat de heer Gallagher ook doelde op de aandacht voor compensatie van alle kleine stukjes natuur

die verloren gaan. In het verlengde van de heer Gallagher roep ik op om ook de achteruitgang in de kleine stukjes natuur prominent op de agenda te zetten. Laatst was bij het bezoek aan de Heuvelrug de leuze: alles kan gebeuren, maar de natuur wint.

Terecht is aandacht gevraagd voor de integratie van het recreatieschap en het recreatiebeleid. Deze zaken zullen op elkaar afgestemd moeten worden. Dat element komt in dit stuk nog onvoldoende naar voren. In de uitwerking van het ILG is dat een goede opzet.

Ik vraag om een prominente plaats voor natuuronderzoek in het veld, dat in deze nota enigszins is onderbelicht.

In het veld hoor ik vaak de verzuchting: het is wel jammer dat uitgerekend de oude regeling voor ecologisch beheer al niet meer van toepassing is, hetgeen ertoe leidt dat gemeenten gaandeweg ertoe besluiten om niet meer ecologisch te beheren en de gifspuit weer riant tevoorschijn toveren. Ik dring aan op een beleid in de richting van ecologisch beheer.

De heer **Van Diest** (CDA): Voorzitter. Wij zijn blij dat in dit stuk versnipperd beleid bijeen wordt gebracht. Eenduidigheid en overzichtelijkheid zijn belangrijk, zowel intern als voor de buitenwacht. Laat zien wat wij doen en breng dat bij elkaar.

De ambitie wordt in dit stuk met name vertaald in de som van het aantal aangekochte ontwikkelde en nog te ontwikkelen hectares. Wij willen nadrukkelijk de doelen benoemen en de kwaliteit bewaken in de gebieden die al zijn aangekocht en omgevormd, die veel te wensen overlaat. Dat wordt zichtbaar in de monitoring en dat wordt door het RIVM jaarlijks op tafel gelegd. Wij zijn niet in staat om de doelen in relatie tot wat er is aangekocht of waarvoor een particulier zich heeft aangemeld ten behoeve van omvorming en versterking van de natuur daadwerkelijk te bereiken. Daarvoor wordt een aantal redenen genoemd. Wij roepen op om niet zozeer sec de som van de hectares in het middelpunt te stellen, maar meer de kwaliteit in de gebieden die wij reeds voor natuur bestemd hebben. Dat kan leiden tot een herijking van onze

ambitie, ook ten aanzien van het aantal hectares. Zij moeten in wezen tot in eeuwigheid worden beheerd. Daarvoor moet de maatschappij een bepaald offer brengen. Een goede inzet is dan ook van belang.

De inzet van de POP-gelden, het plattelandsontwikkelingsprogramma, wordt op pagina 52 nadrukkelijk benoemd. De doelstelling van het EU-programma richt zich met name op instandhouding van de economie op het platteland, op sociaal-culturele ontwikkelingen, op het kleine-kernenbeleid en dergelijke. Wij denken dat het aankopen van natuur met geld voor plattelandsontwikkeling strijdig is met het karakter van de regeling. Graag de visie van de gedeputeerde hierop.

De heer **Moens** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. Toen dit allemaal startte, vroeg ik mij af waarom de heer Holthuizen zo moeilijk deed, omdat wij toch hard aan de gang waren. In het vervolg van het proces heeft het initiatief van de heer Holthuizen echter zeer goed uitgewerkt. Wij zijn in positieve zin gedwongen om al opruiming te houden, om na te gaan wat nog werkingskracht heeft en wat overbodige ballast is. Nagegaan moest worden op welke wijze het beleid kan worden toegespitst op de zaken waar het om gaat. Hierover is een aantal keren gesproken en nu ligt het eindresultaat voor. Ik ben blij dat de commissie uiteindelijk heeft besloten, dit terug te brengen in de staten. Dit beschouwen wij nu als het provinciale kader voor (vervolg)procedures en overleg. Het vormt de basis voor het totale natuurbeleid. Achteraf gezien, verdient de heer Holthuizen een pluim, want hij heeft doorgezet en GS en PS aan het werk gezet, met dit resultaat.

Wij zijn er nog niet, want in de commissie is geconstateerd dat er nog grote problemen zijn. De heer Van der Heijde heeft verwezen naar de vragen in het POL over de blinde vlekken. Deze opmerking verraste mij. De Vereniging particulier natuurbeheer heeft gevraagd of de natuurgebieden waar al generaties lang goed op wordt gepast, ingevoegd kunnen worden. Men wil boter bij de vis. Ik heb de vereniging toegezegd dat wij, als zij

concreet kan aangeven dat dit het geval is, dat zullen doen.

De heer Gallanger van de Milieufederatie legt de vinger bij de zere plek. Je kunt wel weer opnieuw beginnen, maar de vraag is wat er met de bestaande zaken gebeurt. In bepaalde gevallen is sprake van achteruitgang. Daarom zal het college, onder andere ten behoeve van de begroting voor 2006, voorstellen om eerste prioriteit te geven aan het afmaken van bestaand beleid, om achterstallig onderhoud, ook van recreatiegebieden, de tweede prioriteit te geven en het beheer, niet alleen van de ecologische hoofdstructuur, maar ook van aanpalende gebieden, de derde prioriteit. Met name in Laag Holland is sprake van een groundbank. Via deze bank willen boeren het landschap, met extra mogelijkheden, behouden. Hieraan willen wij de vierde prioriteit geven. Met deze vertaling in categorieën komt het ambitieniveau in beeld. Het gaat dus niet alleen om het aantal hectares, maar ook om de kwaliteit ervan.

Morgen en overmorgen zit ik twee dagen op de hei om uitvoering te spreken over de ambities inzake de provinciale ecologische hoofdstructuur. De kansen die er bij de vastgestelde begrenzing niet waren, kunnen een reden zijn voor wijziging van de begrenzing. Zit het muurvast, dan kan dat reden zijn om de begrenzing in pandig bij te stellen. Het kan zijn dat landeigenaren van gebieden die onder de provinciale ecologische hoofdstructuur blijven vallen nog een aantal jaren iets willen blijven doen. Wij kunnen tegen die tijd bij hen terugkomen. Wij willen het ambitieniveau wat scherper in beeld krijgen, zodat beter gestuurd kan worden. Het voorstel voor een eventuele aanpassing van de begrenzing zal worden onderbouwd en gemotiveerd.

Mevrouw **Veenis-Kaak** (VVD): Wordt er nog steeds over ecologische hoofdstructuur gesproken? Wij hebben het nu toch over robuuste groenzones voor nieuwe zaken? Blijft alleen wat er nog is onder de ecologische hoofdstructuur vallen?

De heer **Moens** (lid van gedeputeerde staten): De ecologische hoofdstructuur is een afgeleide van een nationaal plan, verdeeld over twaalf provincies. Tussen bepaalde ecologische hoofdstructuren zitten verbindingen, sommige robuust. Daarvan hebben wij er twee in Noord-Holland, van Kust tot kust en in de Vecht. De staten hebben daar de Noordboog aan toegevoegd. Dan zijn er nog kleine stukjes, zoals bij de Jaagweg, die vallen onder een ecologische verbindingzone. De staten hebben gezegd dat dit linksom of rechtsom gerealiseerd moet worden. Dan zijn er nog groenprojecten om de stad. Zij kunnen onder de ecologische hoofdstructuur vallen, maar dat hoeft niet. Haarlemmermeer Groen en een aantal groenprojecten bij Zaanstad vallen niet geheel onder de ecologische hoofdstructuur.

Mevrouw **Veenis-Kaak** (VVD): Ik had begrepen dat het begrip "ecologische hoofdstructuur" in het vervolg "robuuste groenzone" zal heten en dat het begrip "ecologische hoofdstructuur" tot nu geldt en daarna niet meer.

De heer **Moens** (lid van gedeputeerde staten): De ecologische hoofdstructuur blijft tot 2018, het moment van afronding, prominent op de nationale en de provinciale agenda staan. Voor een versnelde afronding is geld beschikbaar gesteld.

Ik blijf van mening verschillen met de heer Van Diest over de aankopen via POP-gelden. Deze aankopen zijn legaal en Europa-proof. Minister Veerman zet bij het volgende POP in op een accentverschuiving, gericht op het vitaal houden van het platteland, onder andere door te streven naar een goede sociaal-culturele infrastructuur. Over deze inzet wordt een behoorlijk gevecht gevoerd in Brussel, want niet alle Europese landen zitten op de door Nederland gekozen lijn. Het moet nog maar blijken of wij dat binnenhalen. Op basis van het POP 1 was het toegestaan om ook aankopen te financieren.

De heer **Van der Heijde** (PvdA): Ik heb om een prominente plaats gevraagd voor natuuronderzoek.

De heer **Moens** (lid van gedeputeerde staten): Daar ga ik ook over praten. Dat moet selectief plaatsvinden en niet meer algemeen, omdat die monitoring vooral landelijk gebeurt. Ik wil in overleg met de natuurorganisaties vragen om een selectieve monitoring.

De heer **Van der Heijde** (PvdA): Bijvoorbeeld op basis van een programma.

De heer **Moens** (lid van gedeputeerde staten): Ja.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid voor het afleggen van een stemverklaring.

Mevrouw **Agema** (fractie-Agema): Ik vind het uitstekend dat deze nota is opgesteld, als verheldering van het beleid en als opschoning van de huidige beleidsnota's. Ik aanvaard deze nota echter niet als kader voor het provinciaal beleid. Ik sta er niet achter dat deze nota als leidraad geldt voor de uitvoering. Ik ben zeer begaan met de natuur, maar over een aantal onderwerpen in de nota heb ik een andere opvatting. Daarom zal ik tegen stemmen.

De **voorzitter**: Kunt u een tipje van de sluier oplichten?

Mevrouw **Agema** (fractie-Agema): Ik sta bijvoorbeeld niet achter de compensatieregeling. Ik vind dat natuur beter in handen van particulieren dan van stichtingen kan zijn. Particulieren kunnen een grote bijdrage leveren. Ik vind niet dat alles uit de collectieve middelen betaald moet worden en via grote stichtingen geregeld moet worden. Ik heb daar een andere opvatting over.

Het voorstel wordt vervolgens zonder hoofdelijke stemming **aangenomen**.

De fractie-Agema wordt aantekening verleend dat zij geacht wenst te worden, tegen het voorstel te hebben gestemd.

De vergadering wordt van 18.04 uur tot 19.10 uur geschorst.

20. Aan de orde is de voordracht van gedeputeerde staten inzake **de actualisatie van het UNA-programma "Water als economische drager"** (zie bijlage 46).

De heer **Kramer** (CDA): Voorzitter. De gedeputeerde is vandaag met andere vormen van water bezig geweest. Dat droeg weinig economie, hooguit wat huisraad.

De CDA-fractie is positief over de uitvoering van het amendement van 28 februari. De actualisatie biedt een helder beeld. Het is goed dat het beroepsgoederenvervoer bij de presentatie wordt betrokken. De kaders worden duidelijk weergegeven. Nieuwe projecten dienen binnen drie jaar uitvoeringsgereed te zijn en moeten passen in de drie hoofdkaders. Bij elk project moet de groei in arbeidsplaatsen aangetoond worden. Dat zijn duidelijke meetpunten. De voorwaardenscheppende overheid is duidelijk aanwezig.

Het is nu zaak dat bedrijven goed geïnformeerd worden over de mogelijkheden van het beroepsgoederenvervoer over het water. Hierbij kunnen de kamer van koophandel en VNO-NCW een taak hebben. Wij roepen de gedeputeerde op om de communicatie hierover goed op gang te brengen, bijvoorbeeld onder het motto "gooi je handel op het water".

Is er al meer duidelijkheid over de status van het regionaal gebonden haventerrein in de Kop van Noord-Holland? Tijdens de commissiebehandeling was het definitieve standpunt van Den Helder hierover nog niet bekend.

Mevrouw **Tjon-Fo** (GroenLinks): Voorzitter. Mijn fractie stemt in met de voordracht. Het is helder wat het programma "Water als economische drager" inhoudt. De aandacht is terecht gericht op de drie hoofdkaders: recreatie en toerisme - water als sportgebied - gebonden bedrijvigheid en

goederenvervoer over water. GroenLinks vindt dat een prima keuze om de mobiliteit op de weg te ontlasten. Ook het milieu wordt daardoor ontzien. Ik wijs op de luchtkwaliteit in Noord-Holland. Het is goed dat er ook gezocht is naar mogelijkheden om de Noord-Hollandse economie via de watersport en via toerisme en recreatie een impuls te geven. Dit mag echter niet ten koste gaan van een rustige omgeving en van de groene gebieden.

Mevrouw **Veenis-Kaak** (VVD): Voorzitter. Het is verheugend dat de actualisatie van het programma "Water als economische drager" nu voor ons ligt. Op initiatief van de VVD-fractie is op 28 februari jongstleden een amendement aangenomen inzake een nieuwe, heldere visie op dit programma. De doelstellingen waren in de loop van de tijd steeds breder geworden en wij wilden dat de normen weer wat strakker werden.

De VVD-fractie gaat akkoord met de drie hoofdkaders. Alleen hadden wij ten aanzien van de selectiecriteria het bezwaar dat de termijn van drie jaar voor de uitvoering te ruim was. Wij hadden een voorkeur voor een termijn van twee jaar. De gedeputeerde heeft ons echter overtuigd. De termijn is al met de helft teruggebracht - van zes naar drie jaar - en voor sommige projecten is die tijd gewoon nodig.

De verbreding van de aandachtsgebieden zien wij als zeer positief. Het is goed dat water wordt gekoppeld aan economie en toerisme. Kortom, het is duidelijk dat de VVD-fractie instemt met de voordracht.

Mevrouw **Geldhof** (D66): Voorzitter. Dit programma is begonnen onder de noemer staandemastroute. Men zal zich herinneren dat wij daar totaal niet gelukkig mee waren. Het ombuigen naar "Water als economische drager" vonden wij al een goede stap. Met de actualisatie is het programma nog meer in de door ons gewenste richting gekomen. De gedeputeerde verdient een compliment voor deze actualisatie.

Welke consequenties heeft het schrappen van het bedrijventerrein bij

Anna Paulowna voor de ruimtelijke ordening? Is daarvoor een streekplanherziening nodig? Welke gedeputeerde houdt zich daarmee bezig?

De heer **Schipper** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. "Water als economische drager" kent vele variaties. Persoonlijk heb ik daar vanmiddag iets van mogen ervaren. Vanavond hebben wij het echter over andere elementen. Evenals in de commissie zijn de woordvoerders positief over deze actualisatie en dat verheugt mij.

De gemeenteraad van Anna Paulowna wil niet verder met het plan voor de binnenhaven, maar de gemeenteraad van Den Helder is ermee akkoord gegaan. Wij bezien of en, zo ja, op welke wijze de raad van Anna Paulowna op andere gedachten gebracht kan worden. Dat moet zeer subtiel gebeuren, want de raad meent het besluit om ermee te stoppen op goede gronden te hebben genomen. De provincie blijft aan de ontwikkeling van dit bedrijventerrein hechten. De staten hebben dit planologisch mogelijk gemaakt in het ontwikkelingsbeeld Noord-Holland-noord. De uitvoering hapert nu enigszins door de opstelling van de gemeente Anna Paulowna. Ik heb in de commissie al gezegd dat zij erbij betrokken zal worden zodra er meer zicht is op een oplossing. Ik zal bij dit dossier samen optrekken met collega Hooijmaijers, want hij is een erkend deskundige op het terrein van RO-zaken.

Wij hebben bewust voor het accent op goederenvervoer over water gekozen om de congestie op de weg te verminderen. Ik ben zeer verheugd dat ik mevrouw Veenis ervan heb kunnen overtuigen dat het beter is om een termijn van drie jaar te hanteren. Dat zal overigens al een heksentoer zijn. Het college stelt de uitvoering centraal en dan moet het ook richting partners helder maken welke termijnen daarbij gelden. Teruggaan naar twee jaar is een brug te ver.

Mevrouw Tjon-Fo wees op het belang van een rustige omgeving. Sommige onderdelen zijn gebaat bij wat minder rust, maar andere onderdelen

gedijen uitstekend in een rustige omgeving.

Ik onderschrijf de opmerking van de heer Kramer dat het goederenvervoer over water op allerlei manieren onder de aandacht moet worden gebracht. Betrokken partijen moeten ervan doordrongen worden dat hier ook voor hen een uitdaging ligt. Ik denk dat ik in staat zal zijn om een ander motto te vinden dan "gooi je handel op het water".

De heer **Kramer** (CDA): Hoe dat gestalte krijgt, is mij om het even.

De heer **Schipper** (lid van gedeputeerde staten): Het was maar een grapje.

De heer **Beemsterboer** (CDA): Lag uw handel niet in het water?

De heer **Schipper** (lid van gedeputeerde staten): Ja, dat is waar.

De heer **Kramer** (CDA): Daardoor werd ik geïnspireerd.

Het voorstel wordt vervolgens zonder hoofdelijke stemming **aangenomen**.

10. Aan de orde is **het initiatiefvoorstel van de fractie van de SP over het invoeren van een Prohefsysteem (andere wijze heffing sociale lasten)** (zie bijlage 50).

De **voorzitter**: Ik verzoek mevrouw Boelhouwer plaats te nemen achter de collegetafel.

De heer **Broekhoven** (CDA): Voorzitter. Wij zijn blij dat de SP-fractie tijdens de laatste commissievergadering goed geluisterd heeft. Dit onderwerp, dat al een aantal keer was besproken, is nu zodanig bijgesteld dat wij ermee akkoord kunnen gaan. De systematiek van prohef kent overigens nog steeds een groot aantal kritische punten. In dit voorstel staat terecht dat de inzet zal zijn gericht op gemeenten, zoals ook in de provincie Friesland gebeurt. Het doet mij goed dat op het punt van de gesubsidieerde arbeid nu wordt aangesloten op het voorbeeld

van het baan-kleef-aan-project in Haarlemmermeer, dat ik de vorige keer heb genoemd.

Wij gaan hiermee akkoord. Wij vinden het een prima initiatief. Wij hopen dat de gedeputeerde er met vreugde mee aan de slag gaat.

Mevrouw **Tjon-Fo** (GroenLinks): Voorzitter. Wederom spreken wij onze waardering uit voor dit initiatiefvoorstel. GroenLinks is van mening dat ten aanzien van het bevorderen en het creëren van werkgelegenheid in de provincie Noord-Holland een middel ter ondersteuning daarvan wordt toegevoegd. Onder punt 3 van de voordracht worden de planning en de kosten van het voorstel nader uitgewerkt. Wij krijgen hier graag nog een nadere toelichting op, omdat in de commissie hierover onduidelijkheid is blijven bestaan.

De heer **Koster** (VVD): Voorzitter. In onze fractie is het prohefsysteem vele malen aan de orde geweest en ook in de commissie hebben wij er vaak over gesproken. Er zijn veel onduidelijkheden geschapen, weer weggenomen en vervolgens weer geschapen. De VVD-fractie ziet met geen mogelijkheid hoe de staten kunnen bijdragen aan een verbetering van de situatie zoals geschetst in het initiatiefvoorstel van de SP. Overigens hebben wij er alle waardering voor dat dergelijke initiatieven worden genomen, maar in dit geval zien wij geen rol voor de staten weggelegd. Mijn fractie zal niet voor het voorstel stemmen.

Mevrouw **Geldhof** (D66): Voorzitter. Wij waarderen het dat de fractie van de SP het plan op deze wijze heeft bijgesteld naar aanleiding van eerdere discussies in de staten en in de commissie. Wij willen hier wel mee instemmen, maar niet voor onbepaalde tijd. Als blijkt dat het trekken aan een dood paard is, moet je ermee stoppen. Wij krijgen graag een goede terugkoppeling van de resultaten en een evaluatie. Op grond daarvan kunnen wij besluiten of wij hiermee door moeten gaan of niet.

Mevrouw **Boelhauer** (Initiatiefnemer): Voorzitter. Ik dank de woordvoerders voor de lovende woorden. GroenLinks heeft naar het derde punt van het besluit gevraagd. Vlak daarboven staat onder het kopje "wat kost een en ander" wat het naar onze mening de provincie ongeveer zal kosten. Daarbij hebben wij ons gebaseerd op de ervaringen in Friesland. Dat onderdeel van het besluit is volstrekt onschuldig. Er staat alleen dat wordt bijgehouden wat het kost om een brochure uit te brengen en om gemeenten ondersteuning te bieden.

De opmerking van mevrouw Geldhof is heel logisch. Als het systeem niet loont, houdt het ook voor ons op. Het is mijn wens dat er regelmatig over de resultaten wordt gerapporteerd.

Voorzitter. Het lijkt mij dat de behandeling van dit voorstel een gelopen koers is en daar ben ik erg tevreden over.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer **Koster**: Zoals ik eerder heb betoogd, zal mijn fractie niet instemmen met het voorstel.

In stemming komt het voorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de VVD tegen het voorstel hebben gestemd en die van de overige fractie ervoor, zodat het is **aangenomen**.

11. Aan de orde is het **initiatiefvoorstel van de fractie van de PvdA inzake het Plan van aanpak loverboys** (zie bijlage 51).

De **voorzitter**: Ik verzoek mevrouw Akkaya achter de collegetafel plaats te nemen.

De heer **Bezemer** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter. Het is lovenswaardig dat de Partij van de Arbeid dit thema heeft omgezet in een initiatiefvoorstel. Aangehaakt wordt bij de verantwoordelijkheid van de provincie voor de jeugdzorg. De verleide meisjes worden als slachtoffer gekarakteriseerd die

specifieke aandacht en hulp nodig hebben. Primo noemt dat gewild modern "meidenexploitatie". Als diepere oorzaak noemt Primo het volgende: "de desbetreffende meisjes hebben onvoldoende zicht op het aangaan van relaties met behoud van eigenwaarde". Het subsidieaanvraagformulier levert nog meer informatie: De achterliggende gedachte van de loverboypraktijk, zowel voor de dader als voor het slachtoffer, is gebaseerd op een ongelijke man-vrouw verhouding. En vervolgens is het project vernieuwend en stimulerend omdat "de problematiek van de jeugdprostitutie een betrekkelijk nieuw fenomeen is." Je begint je dan wel af te vragen wat de bijdrage van Primo dan wel kan of moet wezen. Dan geef ik liever subsidie aan organisaties op de werkvloer, zoals het Scharlaken Koord, dat echt iets hieraan bijdraagt.

Hoezeer ik ook achter het initiatiefvoorstel sta, de vraag is natuurlijk wat de achterliggende maatschappelijke opvatting is waarom het fout is wat zich afspeelt. Wij willen toch niet alleen maar optreden omdat het een provinciale taak zou zijn? Het moet toch gaan om echte betrokkenheid? Diepe verontwaardiging over de fysieke of psychische dwang, over misbruik, over misleiding, over seksueel misbruik van jonge meisjes. Diepe verachting voor wie zich als machtsuitoefenaar zo misdraagt, maar eigenlijk ook diep medelijden voor jonge mensen die kennelijk het leven zo eendimensionaal zien, dat geld en seks, begeerte naar bevrediging van wat voor behoefte van het moment ook, de boventoon kunnen gaan voeren in het leven.

Een ongelijke man-vrouwverhouding. Zou de volledige emancipatie van de vrouw dan het antwoord zijn, en wat is dat dan? De wereld wordt geregeerd door geweld en macht. Seksueel misbruik is er door rijken over armen, zie het sekstoerisme naar het Verre Oosten, en is er door gewapende mannen versus ongewapende vrouwen, zie Afrika. Huiselijk geweld is ook in ons land geen onbekend fenomeen. Verbroken relaties, scheidingen en uiteengevallen gezinnen zijn aan de orde van de dag.

Jeugdprostitutie is over de hele wereld een bekend verschijnsel. Altijd wordt het gevoed door ongelijke machtsverhoudingen, door geweld en misbruik en door het ontbreken van respect voor het unieke leven. Daarom zijn voorlichting en weerbaarheidstraining van belang. Maar meer nog. Een slachtoffer dat aan het woord is geweest, zegt dat een situatie werd gecreëerd waarin het onderscheid tussen goed en kwaad wegviel. Daar gaat het natuurlijk in eerste instantie om: wat is goed en wat is kwaad? Laten wij niet te gemakkelijk alle seksuele gedragingen van kinderen vanaf twaalf jaar normaal vinden, als zou dat behoren bij de vrijheid van het individu dat zijn of haar eigen regels mag stellen. Laten wij niet te gemakkelijk stellen dat alles om geld draait, en dat alleen geld belangrijk is voor de waarde en eigenwaarde van de mens.

Het gebod "gij zult niet begeren" en het gebed "geef ons heden ons dagelijks brood" zouden het richtsnoer moeten zijn voor onze samenleving. Als opvoeders dat over zouden kunnen brengen als overtuiging op de kinderen van de toekomst, dan is er hoop voor een respectvolle omgang met elkaar. Dat neemt niet weg dat wij uit volle overtuiging hulp moeten bieden waar dat kan en nodig is.

De heer **Putters** (SP): Voorzitter. Wij zijn blij met het initiatiefvoorstel van de PvdA en met het symposium over de loverboys dat in het voorjaar is georganiseerd. Wat daarop allemaal aan de orde kwam, was onthullend. Een aantal deelnemers aan het symposium hebben wij de afgelopen week nog persoonlijk benaderd. Wij achten het relevant wat zij van het plan van aanpak van de PvdA vinden. In mijn bijdrage van vandaag heb ik hun aanwijzingen en opmerkingen verwerkt.

Mijn fractie vindt het eerste voorstel uitstekend: coördinatie en registratie. Tijdens het symposium hoorden wij steeds dat het daaraan ontbreekt. Er gebeurt al veel, maar niemand weet wat de ander doet en hoe het probleem precies is. Als de coördinatie en registratie eenmaal goed op de rails staan, zijn wij een flinke stap verder. De provincie, de

jeugdhulpverlening en de politie kunnen dan zien waar de witte plekken zich bevinden, waar hulp uitgebreid moet worden, enzovoorts.

Enige tijd geleden is een aantal heao-studenten uit Alkmaar begonnen met voorlichting op scholen. Hoever zijn zij daarmee? Hoe verloopt dat? Heeft het effect? Dat weten wij nu nog niet. In Amsterdam zetten meisjes die zelf slachtoffer van loverboys zijn geweest, zich in voor preventie. Er zijn wel goede projecten, maar het werk is te geïsoleerd en dat is doodjammer. Coördinatie en registratie kunnen in zo'n situatie veel betekenen.

Eerst moet de coördinatie en registratie goed op gang zijn, willen de andere voorstellen van de PvdA doorgevoerd kunnen worden. Er gebeurt te veel hapsnap, ook in Noord-Holland. Dan heeft het geen zin dat ook de provincie weer met een nieuw project komt. Het is beter om gebruik te maken van wat er al is, dan opnieuw te proberen om het wiel uit te vinden. Tegen de andere voorstellen zeggen wij op dit moment dus "nee". Wij willen eerst de resultaten van de coördinatie en de registratie afwachten.

Wij hebben wel een idee over hoe de provincie de coördinatie kan aanpakken. Wat ons betreft, wordt hierbij de Stichting tegen vrouwenhandel ingeschakeld. De STV heeft recent het netwerk mensenhandel in Noord-Holland opgericht. Daarbij zitten blijf-van-mijn-lijfhuizen, de politie, ECPAT, de GGD en de STV aan tafel. Daarbij kan bureau jeugdzorg bijvoorbeeld ook aanschuiven. Dergelijke netwerken bestaan al heel lang. Zij richten zich ook op de opvang en begeleiding van slachtoffers van loverboys. Wij zouden het een goed idee vinden om contact te zoeken met deze organisaties. De STV is een landelijk werkende stichting die de slachtoffers van mensenhandel registreert, dus ook de slachtoffers van loverboys. Alle netwerken, de politie en de opvanghuizen melden de slachtoffers waar zij mee te maken hebben bij die stichting aan. Vervolgens is men in staat om per regio, gemeente of provincie een overzicht te geven van de slachtoffers. Het is ook mogelijk om specifieke gegevens voor Noord-Holland

te registreren. Het netwerk in Noord-Holland wordt nog niet gefinancierd. Het zou goed zijn als de provincie de financiering van dit netwerk voor Noord-Holland rond krijgt. Vervolgens kan zij dan gebruikmaken van het netwerk voor de coördinatie en registratie van slachtoffers.

Ik heb al gezegd dat wij alleen het eerste voorstel in het plan steunen en de rest niet. Dat is niet helemaal waar. Wij willen ook dat de opvang wordt uitgebreid, maar wij vinden aparte opvang niet nodig. Er is niets mis met blij-van-mijn-lijfhuizen. Ons inziens kan een slachtoffer van een loverboy daar probleemloos worden ondergebracht. Dan moeten er echter wel voldoende opvanghuizen zijn en dat is nu niet het geval. De provincie kan behulpzaam zijn bij het uitbreiden van deze opvang. Goede en veilige opvang is heel belangrijk. Als slachtoffers niet in een veilige omgeving worden opgevangen, zullen zij geen aangifte doen. Zonder aangifte geen veroordeling.

Er bestaat een misverstand over de aangiftes. Er is onlangs een nieuw artikel 273a Wetboek van Strafrecht aangenomen. Dit is eigenlijk een kapstokartikel. Op grond daarvan hoeft er niet eerst aangifte gedaan te worden voordat er ingegrepen kan worden. Dit is bijvoorbeeld onlangs in Eindhoven gebeurd. In een uitzending van Twee Vandaag konden wij zien hoe een meisje door undercover agenten was besteld. Toen dit beneden de 18 jaar bleek te zijn, kon de loverboy gelijk worden aangepakt. Dit goede systeem kan ook in Noord-Holland worden toegepast. In feite is het dan niet meer nodig dat slachtoffers aangifte doen.

Ik vat mijn betoog samen. Wij zijn voor het eerste voorstel, dus voor het vastleggen van hetgeen al gebeurt en hoeveel jongeren het betreft. Zoek contact met en maak geld vrij voor de STV. Wij zijn ook voor het uitbreiden van blij-van-mijn-lijfhuizen.

Mevrouw **Zeeman** (CDA): Voorzitter. De ernst van de problematiek van loverboys is onbetwist. Alleen bestaat er nog onduidelijkheid over de omvang van dit probleem. Verschillende artikelen zijn de revue gepasseerd. Aan de ene kant wordt

gemeld dat dit onrustbarend veel voorkomt, terwijl aan de kant wordt gesteld dat dit wel "meevalt". Voor het CDA staat de ernst van de problematiek buiten kijf, ongeacht de omvang. De bijeenkomst op 2 februari had voor onze fractie grote waarde. De statenleden werden openhartig geïnformeerd door organisaties en instellingen die direct bij deze problematiek betrokken zijn. Het kan ook haast niemand in het Noord-Hollandse zijn ontgaan dat de staten over de loverboys hebben gesproken.

Wat staat ons nu te doen? Wij menen dat de verantwoordelijkheden daar moeten blijven waar ze ook thuishoren. Preventie is gemeentelijk beleid. Overigens hebben ook de staten in achtereenvolgende jaren in het kader van de begroting geld beschikbaar gesteld voor het gemeentelijk jeugdbeleid, met name om dit beleid te laten aansluiten op de omgeving. Ook dit onderdeel valt daaronder. In het bestuurlijk overleg heeft de gedeputeerde de mogelijkheid om gemeenten hierop te attenderen. Vervolgens kunnen gemeenten convenanten met bureau jeugdzorg afsluiten om deze problematiek te tackelen. Er moet adequate voorlichting worden gegeven aan alle betrokkenen rond slachtoffers en daders. In eerste instantie is de voorlichting dus op de slachtoffers en daders gericht, maar daarbij worden ook de ouders, de school, de hulpverlening en de politie betrokken.

Bij de opvang komt bureau jeugdzorg in beeld. Het spreekt vanzelf dat goede, passende hulpverlening moet worden geboden en dat daders moeten worden aangepakt. Ik ben het ermee eens dat er ook gekeken moet worden naar mogelijkheden om daders aan te pakken zonder dat het slachtoffer aangifte heeft gedaan. Wellicht is het mogelijk dat de omgeving van het slachtoffer of de hulpverlening aangifte doet.

De heer **Putters** (SP): Kent u artikel 273a Wetboek van Strafrecht?

Mevrouw **Zeeman** (CDA): Dat heeft u genoemd.

De heer **Putters** (SP): Daar staat in feite in dat er geen aangifte meer gedaan hoeft te worden.

Mevrouw **Zeeman** (CDA): Op de informatieavond hebben wij gehoord dat daar verschillend mee wordt omgegaan. Ik wilde daar nog even aandacht voor vragen. Het is niet meer per se noodzakelijk dat er aangifte wordt gedaan, maar in de praktijk wordt vaak nog wel gewacht op aangifte van het slachtoffer voordat tot actie wordt overgegaan.

De heer **Putters** (SP): Op die avond was dit artikel kennelijk nog niet bekend bij de opsporingsambtenaren uit Alkmaar. Zij hadden het namelijk nog over artikel 250a.

De heer **Bond** (CDA): Artikel 273a heeft puur betrekking op de mensenhandel en mensensmokkel. Kunt u aangeven wat de werking van dit artikel ten aanzien van loverboys is?

De heer **Putters** (SP): Er staat onder andere: degene die een ander ertoe brengt zich beschikbaar te stellen voor het verrichten van seksuele handelingen met of voor een derde tegen betaling of zijn organen tegen betaling beschikbaar stelt...

De **voorzitter**: Wat is de conclusie?

De heer **Putters** (SP): Dat er meerdere artikelen zijn waarmee loverboys aangepakt kunnen worden.

De heer **Korver** (PvdA): Mevrouw Zeeman meldt behartigenswaardige zaken. Ik heb haar aan het begin horen zeggen dat de verantwoordelijkheden moeten blijven waar ze horen. Ik vraag mij af wie er dan aan de slag gaat. Na deze statenvergadering is de wereld buiten niet veranderd. Hoe wil zij dat aanpakken?

Mevrouw **Zeeman** (CDA): De suggesties vliegen mij om de oren. Dank u zeer.

De **voorzitter**: Doet u er uw voordeel mee.

Mevrouw **Zeeman** (CDA): Dat zal ik proberen. Ik zal proberen om mijn aantekeningen zo te bundelen dat u

allemaal aan uw trekken komt. Begin april heeft een aantal statenfracties de gedeputeerde verzocht om een project op dit onderwerp dat in de pijplijn zat, te honoreren als het paste binnen de tot dan toe gevoerde discussie. Inmiddels is dat gebeurd. Wij zijn blij dat dit door Primo wordt opgepakt. Dat de buitenwereld er niet door verandert, is heel spijtig. Misschien zijn steunfunctie-instellingen daar ook niet voor in het leven geroepen. Zij zijn er wel om in beeld te brengen wat er leeft in een regio in onze provincie. De daar opgedane kennis en ervaring kunnen ook benut worden voor de andere delen van de provincie. Het CDA rekent erop dat daar bruikbare informatie uit naar voren komt.

Ik wijs erop dat er al het nodig gebeurt, ook op scholen. In de extra investeringsimpuls sociale infrastructuur zijn er mogelijkheden om impulsen te geven aan schoolzorgteams. Wij zullen misschien wat meer geduld moeten hebben, maar ik denk dat op termijn een slag gemaakt kan worden. Overigens loopt het Primo-project al. Wij vonden het belangrijk dat men daar direct mee aan de slag kon.

De heer **Korver** (PvdA): Nederland is groot geworden door ongeduldige mensen. Een beetje ongeduld kan nooit kwaad. Begrijpt u mij overigens goed, ik ben blij dat de coalitiepartijen samen met de PvdA op dit punt aan de slag zijn gegaan. Volgens mij gaat het verder dan ongeduld. Ik vind dat het CDA en de VVD te terughoudend zijn. U roept wel dat het bekend moet worden en dat er voorlichting moet worden gegeven, maar tevens wijst u erop dat de verantwoordelijkheid bij de individuele organisaties moet blijven. Die hebben vaak de kracht niet om er in het kader van de ketenaanpak iets aan te doen. Vanuit het wettelijk kader van de jeugdzorg kan de provincie hier wel iets doen. Dat maakt ons misschien wat ongeduldig.

Mevrouw **Zeeman** (CDA): Ik vind het vervelend om in herhalingen te vervallen. De staten hebben geld beschikbaar gesteld om iets te doen in het kader van het gemeentelijk jeugdbeleid. Op die

schakel in de keten willen wij vooral het accent leggen. Het is heel belangrijk dat er het nodige wordt gedaan aan preventie en voorlichting. Het is uitermate triest dat er slachtoffers zijn, maar dan is het in feite al te laat en komen betrokkenen bij bureau jeugdzorg terecht. Dat is de verantwoordelijkheid van de provincie. Dan zal er adequaat hulp geboden moeten worden.

Ik heb een- en andermaal in de commissie gevraagd naar de registratie van slachtoffers. Op dit moment gebeurt dat niet eenduidig. Bureau jeugdzorg registreert niet altijd dat loverboys de oorzaak zijn. Ik heb begrepen dat de cijfers van politie, justitie en bureau jeugdzorg niet gekoppeld worden. De landelijke overheid heeft echter een traject gestart waarin een en ander een jaar lang wordt gevolgd. Dan moeten wij niet opnieuw het wiel proberen uit te vinden.

Wij hechten veel belang aan voorlichting. Voor weerbaarheidstrainingen zijn er mogelijkheden binnen het schoolzorgsysteem. Verder wordt voorgesteld om aandacht te besteden aan training om eerder potentiële slachtoffers en daders te kunnen signaleren. Op dat terrein kun je met voorlichting ook het nodige doen. Ik denk hierbij aan de omgeving van de slachtoffers en daders.

Tot slot worden het stimuleren van gerichte behandelmethoden en het uitbreiden van de opvang voorgesteld. Ik ga ervan uit dat bureau jeugdzorg voldoende is toegerust om ook deze problematiek het hoofd te bieden. De uitbreiding van de specifieke opvang is niet in eerste aanleg een taak van de staten. De directeur van bureau jeugdzorg heeft op de informatieavond met nadruk te kennen gegeven dat er altijd in wordt voorzien als uithuisplaatsing geboden is.

In het Gooi schijnt Protocol 13 goed te werken. De samenwerkingsafspraken van de betrokken instanties zijn met dit protocol gewaarborgd. Daar is in de rest van de provincie ook behoefte aan. Is dit nog een actueel systeem? Functioneert dat nog steeds naar behoren? Kan dit protocol breder in de provincie worden toegepast? Ik ga ervan uit dat de staten worden betrokken bij het Primo-project. Op grond

van de uitkomsten van die pilot kunnen wij beslissen wat ons verder op dit terrein te doen staat.

De heer **Raasveld** (VVD): Voorzitter. In de afgelopen vergadering van de commissie SI is uitgebreid over dit voorstel gediscussieerd. Ik ben het ermee eens dat wij ons niet te afwachtend moeten opstellen. In de notitie van de PvdA worden feiten, waarheden genoemd. Het probleem is alleen dat wij de vijf conclusies, de voorstellen, niet kunnen onderschrijven. Dat heb ik al in de commissie gezegd en daar is nog steeds geen verandering in gekomen. De kern van de notitie onderschrijven wij wel.

In de commissie hebben wij erop gewezen dat de betrokken meisjes - met name de categorie tussen de 12 en 15 jaar - voor een probleem staan dat zij zelfstandig niet kunnen oplossen. Het plan van Primo, dat overigens de schoonheidsprijs niet verdient, is klassiek-bureaucratisch van aard. Er wordt geïnventariseerd, er worden deskundigen geraadpleegd en er wordt praktijkonderzoek gedaan. Er is sprake van netwerken, probleemanalyses, klankbordgroepen en studiedagen. Daarnaast wil men folders en brochures uitdelen om kinderen van 12 tot 15 jaar te informeren. Die groep ziet folders en brochures als boeken die snel terzijde worden gelegd. Wij hier aanwezig, afkomstig uit de vorige eeuw, kunnen daar wat van vinden, maar zo werkt het blijkbaar tegenwoordig. Als je deze kinderen wilt bereiken, zul je daarvoor eigentijdse middelen moeten gebruiken. Het ontbreken daarvan is de grote makke van het voorstel. Het gaat alleen maar over de kinderen, maar niet met de kinderen.

Ons betoog in de commissie was gericht op een proactieve opstelling. Het gaat om het voorkomen van dit soort praktijken. Er dient participierend, dus met de kinderen te werk te worden gegaan. Het heeft geen zin ze naar een toneelstuk te sturen. De moderne media bieden de mogelijkheid van een interactieve benadering en daar moet dan ook gebruik van worden gemaakt. De betrokken meisjes moeten niet de kans krijgen om de

informatie in de luie stoel over zich heen te laten komen. Als zij wat zwak in hun schoenen staan, is de kans groot dat zij toch hun gedrag door de peergroep laten bepalen.

De VVD heeft een motie voorbereid. Als de gedeputeerde wil toezeggen dat zij de hoofdpunten daaruit uitvoert, hoef ik haar niet in te dienen. Het belangrijkste onderdeel is dat er een modificatie in het plan van Primo aangebracht dient te worden op het punt van het gebruik van eigentijdse communicatiemiddelen. Ziet de gedeputeerde kans om Primo daar op korte termijn toe te bewegen?

De **voorzitter**: Wij kennen die motie niet.

De heer **Raasveld** (VVD): Dat klopt, want ik heb haar nog niet ingediend. Als de gedeputeerde mijn vragen prettig beantwoordt, hoef ik de motie ook niet in te dienen.

De heer **Visser** (PvdA): Voorzitter, ik hoop dat u wilt aangeven dat dit zo niet kan.

De **voorzitter**: De heer Raasveld heeft het recht om vragen te stellen, al of niet refererend aan een nog niet bestaande motie. Hij heeft het volle recht om de motie niet in te dienen als de vragen prettig worden beantwoord. Het is alleen verwarrend dat de heer Raasveld verwijst naar een motie die wij niet kennen.

De heer **Bond** (CDA): Misschien is het voor de gedeputeerde handig als zij weet wat de definitie van de heer Raasveld van het begrip "prettig" is.

Mevrouw **Kruisinga** (lid van gedeputeerde staten): Ik kan mij niet voorstellen dat ik dat graag hoor.

De **voorzitter**: Het mag dan de laatste vergadering voor het zomerreces zijn, maar wij moeten wel zakelijk blijven.

De heer **Raasveld** (VVD): Nu wordt een beetje lacherig gedaan en dat vind ik stuitend. Dit is een zeer serieus onderwerp. Wij hebben het vaak over infrastructuur die aangelegd moet worden,

maar nu hebben wij het over kinderen van rond de 12 jaar. Ik ben over het algemeen voor grappen en grollen, maar soms moet je je plaats kennen. Ik vind het niet prettig om te lachen over kinderen van 12 jaar.

De heer **Bruins Slot** (CDA): Wij hadden het over de procedure en niet over het probleem zelf.

De heer **Raasveld** (VVD): Dat is een nuttige aanvulling.

Ik vind het prettig als ik de motie niet hoef in te dienen. Mijn volgende vraag betreft de actieve, participerende benadering. Enerzijds moet er gebruikgemaakt worden van eigentijdse communicatiemiddelen en anderzijds moeten de activiteiten samen met de kinderen ontplooid worden en niet alleen met het veld. Mevrouw Zeeman had het in dit verband over ouders, onderwijs, deskundigen et cetera. Dat was een mooie opsomming, maar de doelgroep ontbrak.

Mevrouw **Zeeman** (CDA): Ik wil uw geheugen wel even opfrissen. Ik ben begonnen met de potentiële daders en slachtoffers.

De heer **Raasveld** (VVD): Dan zijn wij het daarover eens.

Er was lof voor de bijeenkomst van 2 februari waarop wij nader inzicht konden krijgen in deze weerbarstige problematiek. Is de gedeputeerde het met mij eens dat in het voorjaar van 2006 een eenmalige herhaling van deze bijeenkomst gewenst is om de horloges gelijk te zetten? Dan kunnen wij vernemen wat er op dit terrein aan voortschrijdend inzicht is ontwikkeld door de betrokken partijen.

Als de gedeputeerde kan toezeggen dat zij zich ervoor wil inzetten dat de door mij genoemde punten door Primo overgenomen worden, zie ik af van het indienen van een motie.

De heer **Heller** (GroenLinks): Ik heb heel veel gehoord over een motie die niet is ingediend, maar wat is nu het standpunt van de VVD-fractie over het initiatiefvoorstel?

De heer **Raasveld** (VVD): Ik heb gezegd dat wij dat een buitengemeen net stuk werk vinden, maar dat wij niet kunnen instemmen met de conclusies. Ik kan alle argumenten wel herhalen die wij al in de commissie hebben gegeven, maar die zijn niet veranderd. Ik ben het wel met de heer Korver eens dat wij niet te voorzichtig moeten zijn. Mijn motto is: doen, doen, doen, met name ten behoeve van de slachtoffers.

De heer **Heller** (GroenLinks): U bent dus hoe dan ook tegen het initiatiefvoorstel. Het enige vraagpunt voor u is of u de motie moet indienen.

De heer **Raasveld** (VVD): Mijnheer Heller, wat is dat negatief. Ik heb gezegd dat wij het eens zijn met de analyse. Wij vinden echter dat die analyse niet juist wordt omgezet in acties. Wij hebben daar een andere kijk op.

De heer **Van Boltaringen** (D66): Voorzitter. Wij bespreken het initiatiefvoorstel plan van aanpak loverboys, ofte wel hoe zet je pooiers de voet dwars om jeugd te paaien voor hun activiteiten. Over dit onderwerp hebben wij ons in februari laten informeren door mensen uit de provincie die met deze problematiek te maken hebben. Wat daarbij naar ons oordeel opviel, was dat men provinciebreed op de hoogte was van het probleem en dat ieder er op zijn eigen wijze iets aan wil doen of doet. Het hangt echter een beetje als los zand aan elkaar en men heeft soms niet in de gaten of ziet geen kans, er een soort ketenbeleid van te maken. Het lijkt wel of niet overal het besef aanwezig is dat betrokkenen - onderwijzenden, jeugdorganisatie, politie, jeugdhulpverlening enzovoorts - zelf de keten vormen. De sterkte van die keten wordt uiteindelijk bepaald door de zwakste schakel.

Het optreden van de politie met betrekking tot het aanpakken van de pooiers verschilt nogal per korps. In de ene regio moest het slachtoffer eerst aangifte doen, terwijl in de andere regio dossiervorming voldoende was om op te treden. In de commissie heb ik een aantal keren gevraagd of de commissaris van de

Koningin hier geen aandacht aan kan besteden. Op die manier kan misschien bereikt worden dat de minder toeschietelijke korpsen minder star opereren. Tot op heden hebben wij daar echter nog niets over gehoord. Ik vraag de commissaris hier in de beantwoording op in te gaan.

Na de informatieavond leefde commissiebreed het gevoel dat er wat moest gebeuren. Lezing van het initiatiefvoorstel van de PvdA bracht ons tot de conclusie dat wij een andere opvatting hebben over de verantwoordelijkheid van de provincie. Wij menen dat het grotendeels een gemeentelijk plan is. Er wordt uitgegaan van een aantal beleidsacties die tot het gemeentelijk beleid behoren. Wij vinden dat de provincie niet op de stoel van de gemeenten moet gaan zitten, maar zij kan wel via projectsubsidies een helpende hand bieden. Dat hebben de coalitiepartijen ook gedaan. Er is gebruikgemaakt van de mogelijkheid van de commissie SI om eens per halfjaar een onderwerp of een project te kiezen waar behoefte aan is. Het is jammer dat de PvdA zich daar niet bij heeft aangesloten. Op deze manier wordt het wel erg verwarrend.

De jeugdzorg behoort wel tot de verantwoordelijkheid van de provincie, dus de hulp aan en opvang van jongeren die zorg nodig hebben die de ouders niet meer kunnen geven. In het initiatiefvoorstel is onder andere sprake van het stimuleren van behandelmethoden voor slachtoffers en uitbreiding van de opvang. Er staat eigenlijk dat er geen gerichte behandelmethode is. Waar baseert de PvdA zich ten aanzien hiervan op? Klopt dit wel? Kan de gedeputeerde hier ook op ingaan?

Onderdeel van het voorstel is de uitbreiding van de specifieke opvang van slachtoffers. Is er wel goede specifieke opvang? Daar zijn geen gegevens over. Mocht er onvoldoende opvang zijn, dan hoor ik graag van het college wat het hieraan denkt te doen en op welke termijn.

Mevrouw **Tjon-Fo** (GroenLinks): Voorzitter. Dit onderwerp heeft gelukkig veel aandacht in de media. Wij zijn blij dat

in de commissie SI is besloten om een miniconferentie hierover te organiseren. Tijdens die conferentie is gebleken dat er onduidelijkheden waren over de coördinatie en organisatie van de aanpak van dit probleem. GroenLinks is blij dat de gedeputeerde hiervoor oplossingen heeft gezocht. Het is goed dat nu bureau jeugdzorg hierbij is ingeschakeld en dat Primo een taak krijgt toebedeeld.

Het is verwerpelijk wat deze jonge meisjes en jongens wordt aangedaan. GroenLinks is van mening dat in deze provincie bestaande organisaties hierop scherper aangestuurd moeten worden. Wij zijn tevreden dat de commissie heeft toegezegd, het aantal gevallen te laten registreren.

Het voorstel van de PvdA vindt GroenLinks overbodig. De gedeputeerde heeft voldoende toezeggingen gedaan. De fractie van GroenLinks zal tegen het voorstel stemmen.

Mevrouw **Remak** (fractie-Remak): Voorzitter. Het initiatiefvoorstel van de PvdA las voor mij als een doktersroman: weinig diepgang en je leest het in één adem uit. Maar in tegenstelling tot een doktersroman roept dit voorstel meer vragen op dan er antwoorden in worden gegeven. Wij kunnen er niet omheen: het thema loverboys is een hot issue. Het is voortdurend in het nieuws en het kan niet anders dan dat dit met de gemeenteraadsverkiezingen in zicht op de politieke agenda verschijnt. Daar is niets mis mee.

Loverboys zijn voor mijn fractie een landelijk probleem en naar alle waarschijnlijkheid ook een mondiaal probleem. Voor mij is het uitgangspunt dat de bureaus jeugdzorg verantwoordelijk zijn voor het welzijn van de jongeren. De provincie ontwikkelt een visie en voert de regie. In dit verband krijgen wij graag een toelichting van de indieners op de passage op bladzijde 1 dat de commissaris van de Koningin zijn inlichtingenbevoegdheid richting politie en justitie kan inzetten om de informatie-uitwisseling tussen politie en jeugdzorg te verbeteren.

Ik loop kort de onderdelen van het voorstel langs. Onder signalering lees ik dat de PvdA pleit voor intensieve

samenwerking tussen jeugdzorg, politie en scholen. Een betere signalering zou tot tijdig ingrijpen kunnen leiden. Wij vragen ons af waar deze stelling op gebaseerd is. Er moet juist meer geïnvesteerd worden in de kwaliteit van de samenwerking. Het is vaak genoeg gebleken dat instellingen wekelijks met elkaar kunnen overleggen zonder te weten wat er speelt. Wij vragen ons af of deze stelling kan worden toegelicht. Hoe ziet de PvdA die intensievere samenwerking?

De PvdA wil graag dat de bureaus jeugdzorg een gerichte behandelmethodologie ontwikkelen. Als het goed is, werken die bureaus al vraaggestuurd. Daarnaast vragen wij ons af of met een gerichte behandelmethodologie alle slachtoffers behandeld kunnen worden. Wij kunnen ons voorstellen dat niet elk slachtoffer baat heeft bij dezelfde behandelmethodologie. Wellicht zijn ook sommige loverboys slachtoffer omdat zij in hun jeugd mishandeld en misbruikt zijn. Kan de PvdA hierop reageren?

Onder het kopje "tot slot" wordt aangegeven dat opsporing van de loverboys een taak van de gemeente is. Dat kan ik niet goed plaatsen. Volgens mij is de gemeentepolitie inmiddels opgeheven. Wat kan een gemeente precies aan de opsporing van loverboys doen?

De inhoudelijke en financiële onderbouwing van de voorgestelde maatregelen zijn erg mager voor een plan van aanpak. Ik vind het plan onvoldoende concreet. Het ontwikkelen van een nieuwe behandelmethodologie en het uitbreiden van opvangplaatsen kosten geld. Nergens staat iets over de kosten die aan deze voorstellen verbonden zijn. Kan daar alsnog een onderbouwing van worden gegeven?

Ons uitgangspunt blijft dat dit in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de bureaus jeugdzorg is, terwijl de provincie de regie heeft. Wij zijn geen voorstander van het beschikbaar stellen van additionele middelen voor het ten uitvoer brengen van deze voorstellen. De plannen zijn onvoldoende onderbouwd en ook een beetje wild. Dat neemt niet weg dat wij de aandacht die de PvdA voor het probleem van de loverboys vraagt,

steunen. Dat geldt echter niet voor de vijf actiepunten. Wij zijn het er alleen mee eens dat er geregistreerd moet worden. Wij kunnen ons echter voorstellen dat niet alle slachtoffers geregistreerd willen worden. Sommigen zullen anoniem willen blijven. Natuurlijk gebeurt er op dat gebied landelijk ook een en ander, dus de verschillende instellingen moeten elkaar ook niet voor de voeten lopen. Dat neemt niet weg dat er iets moet gebeuren.

Mevrouw **Agema** (fractie-Agema): Voorzitter. Ik dank de PvdA dat wij vandaag dit initiatiefvoorstel kunnen bespreken. Toen wij een jaar geleden begonnen met ons te verdiepen in de loverboyproblematiek en slachtoffers en directe betrokkenen opzochten, bleek dat er niet een eenzijdig beeld geschetst kan worden van de loverboy enerzijds en van het slachtoffer anderzijds. Ik geef twee praktijkvoorbeelden.

Het eerste voorbeeld betreft een mooi meisje dat in een discotheek op de dansvloer wordt gespot. De loverboy infiltreert in de vriendengroep van het meisje, deelt drankjes en drugs uit in de hoop dat het meisje hier vatbaar voor is. Dat is ze, hij heeft beet en gaat door. Immers, een verslaafd meisje is in een later stadium makkelijk te "houden". Diezelfde avond brengt hij haar naar huis zodat hij weet waar haar familie woont voor het geval hij haar later wil bedreigen. Hij heeft seks met het meisje en binnen een week zit ze totaal verward en tot op het bot mishandeld achter het raam ergens in een andere grote stad. Ze krijgt tien klanten à 50 euro per nacht en wordt dus feitelijk tientallen keren per week verkracht. Jaarlijks levert ze de loverboy zo'n 125.000 euro op en dat is meer dan onze minister-president verdient. Dit voorbeeld vind ik bijzonder schokkend en deze schurken wil ik het liefst levenslang opsluiten, geldelijk royeren en wellicht zelfs castreren.

Maar wat deze problematiek complex maakt, is het volgende voorbeeld dat veel vaker voorkomt. Ik heb hier een foto van Melissa, een mooie meid hè? Vaak weten jonge meiden zoals zij niet wat ze later willen worden. Ze zien op TV videoclips waarin het beeld wordt

geschetst dat heel rijke mensen lekker een beetje lopen te lanterfant in dure kleren en auto's. Dat willen zij ook wel. Jongeren op bijvoorbeeld een vmbo-school weten ook dat zij met die opleiding waarschijnlijk niet rijk zullen worden. Sommigen willen dat nog steeds heel graag en de mogelijkheden die zich dan voordoen, liggen in de criminaliteit, drugs en prostitutie. Dit beeld geldt zowel voor jongens als meisjes.

Daarnaast is onder jongeren soms een wat lossere norm ontstaan ten opzichte van seks. Het komt voor dat jonge meiden wanneer ze nog op de middelbare school zitten al seks hebben gehad met een tiental jongens. Soms komen deze meisjes uit wat minder beschermde milieus. Wanneer er dan een charmante jongen opduikt met cadeautjes en lieve woordjes is ze daar vatbaar voor. Meestal zijn deze meisjes dan een jaar of 17 en krijgen ze verkering met zo'n jongen. Hij is open over zijn werkzaamheden als pooier en laat het meisje klusjes doen zoals tellen hoeveel klanten de prostituees krijgen. Als het meisje eenmaal 18 is, is haar sociale netwerk uitgedund - ze woont allang in een andere stad - tot het kringetje rond haar vriendje en de meiden achter het raam. Omdat ze inmiddels ook wel door heeft dat er veel geld verdiend wordt en ze inmiddels ook al aardig aan de cocaïne verslaafd is geraakt, is de stap om zelf ook zich te prostitueren klein. Ze is er in dat geval min of meer vrijwillig aan begonnen en dat maakt berechting van een dergelijke loverboy een stuk complexer dan in het eerste voorbeeld.

Dit initiatiefvoorstel van de PvdA kan een eerste stap naar een nieuwe houding van de overheid ten aanzien van de "nieuwe pooiers" worden. Dat is de term die de criminoloog Frank Bovenkerk gebruikt als beter alternatief voor het modieuze woord "loverboy". Bovenkerk laat in zijn recente onderzoek zien dat de methoden van de moderne loverboy altijd al door pooiers werden gebruikt: jonge meisjes van buiten de stad inpalmen met cadeautjes, praatjes en beloften om een band te scheppen, hen vervolgens voor de prostitutie winnen met meedogenloze uitbuiting als gevolg. Bovenkerk komt met

vele voorbeelden uit de literatuur die tot meer dan een eeuw oud zijn.

Mijn fractiemedewerker heeft een 1500 jaar oude tekst opgediept van keizer Justinianus de Grote. Ik citeer deze grondlegger van ons rechtssysteem, in vertaling: "We zijn ons er van bewust dat zekere mensen ongepast leven, dat ze gelegenheid vinden om voor zichzelf oneervolle rijkdom te verwerven door wrede en verachtelijke middelen. Ze reizen door de provincie en vele andere plaatsen, en misleiden ongelukkige meisjes door hen schoenen en kleding te beloven. Hiermee kopen zij hen en leiden hen terug naar deze gezegende stad. Ze houden hen in hun huizen, en geven hen slecht eten en kleren en geven hen over aan hen die dit verlangen voor hun plezier. Zelf ontvangen zij het beschamende inkomen verworven door de lichamen van de meisjes."

Justinianus stelde op deze praktijken de doodstraf, en van degenen die hun huis ter beschikking stelden voor prostitutie werd dit huis verbeurd verklaard. Ziedaar het begin van het soutenage- en bordeelverbod; een verbod dat wij in Nederland vijf jaar geleden hebben afgeschaft. Vijf jaar geleden dacht de politiek door enkele wetten te veranderen onder andere af te komen van het verschijnsel pooiers, door aan prostituees alle bescherming van de wet te geven. Inmiddels concludeert Bovenkerk dat een zeer ruime meerderheid van de prostituees in Amsterdam nog altijd een pooier heeft, terwijl de mogelijkheden om met de wet in de hand op te treden tegen misstanden afgenomen zijn. Misschien is het meest nuttige dat wij vandaag kunnen doen het geven van een duidelijk signaal aan de wetgever, onze partijgenoten in de Tweede Kamer, om zijn beslissingen op dit terrein te heroverwegen. Zolang de wetten niet veranderen, kunnen wij, zoals de PvdA ook al constateert, weinig meer doen dan zo goed mogelijk waarschuwen, en de slachtoffers liefdevol opvangen.

Een opmerking die ik wil maken is dat door het gebruik van het woord "loverboy" en door de definitie daarvan in het PvdA-voorstel, het bereik van het plan van aanpak volgens mij onnodig wordt beperkt tot de slachtoffers van pooiers die

een al of niet eenzijdige liefdesrelatie met deze schurk hebben gehad. Wanneer een pooier zijn slachtoffers niet door verliefdheid aan zich bindt, maar, en dat gebeurt ook, door beloften, drugsschulden en/of dreigementen, dan lijkt mij dit niet minder dramatisch. Ook de slachtoffers van andere pooierpraktijken verdienen onze hulp en de potentiële slachtoffers dienen gewaarschuwd te worden. Graag zou ik dan ook zien dat GS bij het uitwerken van dit voorstel zich niet beperken tot het zeer specifieke loverboyscenario, maar oog hebben voor alle verderfelijke methoden die de moderne pooier ter beschikking staan.

Wij vinden het beeld dat wordt geschetst door onder andere het filmpje op de site van www.lover-boy.nl te kort door de bocht. Dat doet geen enkel recht aan het probleem of de slachtoffers. Het volstaat niet om jonge vrouwen te informeren over loverboymethoden en te stellen dat meiden die er wel mee in aanraking komen naïef zijn. Het probleem is complexer en ligt ook in de huidige maatschappij waarin seksuele normen veranderen en waarin visieloze leerfabrieken zijn geschapen. Ook hier zal over nagedacht moeten worden.

Er mag niet uit het oog worden verloren dat loverboys uit de omgeving Den Haag hun slachtoffers bijvoorbeeld in Alkmaar ronselen en omgekeerd en dat hun methodes hiermee provinciegrensoverschrijdend zijn. Het lijkt mij mede daarom ook niet verstandig om de slachtoffers in de eigen provincie op te vangen. Hierover moet landelijk overlegd worden en misschien moet er een landelijk orgaan voor in het leven geroepen worden, wellicht vanuit de Tweede Kamer.

Jonge vrouwen die met prostitutie stoppen, komen over het algemeen dezelfde problemen tegen. Ze hebben geen huis en geen inkomen, maar dat is op korte termijn op te lossen. Daarbij komen andere problemen die het hen moeilijk maken. De meeste vrouwen zijn eenzaam en geïsoleerd geraakt van vroegere vrienden en van hun familie. Ze schamen zich voor wat zij hebben gedaan en meegemaakt. Velen willen niet meer terug naar de plek waar ze vandaan komen. Ze zijn vaak verslaafd aan

harddrugs, hebben geslachtsziekten en boven alles hebben ze geen opleiding genoten. Bij de vraag wat deze vrouwen nu als oplossing zien om uit deze problemen te geraken, komen ze niet met de in het voorstel genoemde "behandelmethodes", maar met de volgende wens. Ze willen een plek om tot rust te komen. Een plek waar ze van hun drugsverslaving af kunnen komen en waar hun ex-vriendje hen niet kan komen opzoeken. Ze willen vooral een diploma halen zodat ze weer mee kunnen doen in onze maatschappij. Om dit te kunnen bereiken, wensen zij een plek zoals in De Doggershoek in Den Helder. Vorig jaar vond een meerderheid van de staten het onwenselijk dat jongeren zonder veroordeling in De Doggershoek verblijven. Nu vraag ik de staten om ook eens te redeneren vanuit de kant van deze jonge vrouwen die helemaal opnieuw beginnen. Ik vraag u uw standpunt in dezen te heroverwegen.

De heer **Korver** (PvdA): Voorzitter. Soms heb je het gevoel dat de politiek begint, waar het gezond verstand ophoudt. Ik zou hier een mooie toespraak kunnen houden, maar dat is zonde van de tijd. Helaas hebben deze muren oren gekregen in de vorm van een radio-uitzending.

Ik luister altijd met veel plezier naar de bijdragen van de heer Bezemer. Ik heb dan ook zeer aandachtig naar zijn betoog geluisterd. Ik ben het met hem eens dat prostitutie van alle tijden is. Nu hebben wij het echter over gedwongen prostitutie bij jonge, verliefde meisjes. Dat is nieuw. Dat lijkt mij niet van alle tijden. Dat is anders dan het verschil tussen goed en kwaad waar de heer Bezemer over sprak.

Mevrouw **Agema** (fractie-Agema): Onder andere het onderzoek van Bovenkerk wijst uit dat dit wel van alle tijden is.

De heer **Korver** (PvdA): De loverboyprostitutie is van deze tijd en niet van vroeger. Misschien is er een andere historische benadering mogelijk en daarom begon ik ook over het betoog van de heer Bezemer. Wellicht kunt u even luisteren en daarna ga ik graag op uw vragen en opmerkingen in.

Mevrouw **Agema** (fractie-Agema): Loverboy is een modewoord. Dit probleem heeft altijd bestaan. In de tekst uit 1500 was hier al sprake van.

De heer **Korver** (PvdA): Ik laat dat graag aan u.

Ik heb de heer Raasveld niet helemaal begrepen. Hij heeft een gloedvol betoog gehouden. Vooral zijn opmerkingen dat er geen grappen over deze serieuze problematiek gemaakt moesten worden, sneed door mijn ziel. Ik werk in een grote stad, Den Haag, waar je deze problematiek dagelijks tegenkomt. Dan vergaat het lachen je inderdaad. Dat is misschien ook wel mijn handicap nu ik hier sta, collega's. Met die achtergrond zie je dat alle oproepen - ook die van mevrouw Zeeman - wel leuk en aardig zijn, maar er gebeurt niets mee. Wij laten het aan de individuele organisaties over. Als het middenbestuur iets kan betekenen, dan is het wel op dit punt. De organisaties hebben zelf in februari geroepen dat er meer coördinatie nodig is. Zij vroegen op dat punt de hulp van de provincie. Nu hoeft dat niet zo snel als de PvdA wil. Ik begrijp heel goed hoe een coalitie werkt. Ik weet ook dat het gezond verstand soms geen rol kan spelen. De mensen buiten de zaal, met name jonge meisjes, hebben daar geen boodschap aan. Kan de heer Raasveld uitleggen waarom hij wel de problematiek onderkent en instemt met het stuk, maar niet de vijf conclusies kan onderschrijven? In de commissie zijn wij hier ook op ingegaan. Nu vind ik het overdoen van een commissievergadering een gruwel, maar ik vond het toen al niet helder en nu nog niet.

Ik spreek ook D66 aan, de partij van het onderwijs. Als je goed luistert, weet je dat het onderwijs geld te kort komt om deze problematiek aan te pakken. Het onderwijs is niet bij machte om naast alle taken die het al heeft ook deze zware taak op te pakken. Zelfs het signaleren, is soms al lastig. Als een docent zoiets signaleert, kan hij er vaak niets mee. Dan is juist hulp van buitenaf geboden. Daarom roept onder andere de jeugdzorg op om hen te helpen. Het voorstel van het college om

alleen met Primo aan de slag te gaan, is voor ons veel te weinig.

Maar goed, mijnheer Bezemer, in een eerder stadium hebben wij gezegd dat wij als socialisten niet meer in de maakbaarheid van de samenleving geloven. Nu wordt met alle SMART-formuleringen geprobeerd om de samenleving toch te kneden. Misschien moeten wij daar wel van af. De gemeentesecretaris van Rotterdam heeft gezegd: doe eens meer met ongeveer. Ga gewoon eens met elkaar experimenterend aan de slag als je wel weet wat de problematiek is. Voor mijn fractie is dat een belangrijk gegeven. Wij weten nu waar de problematiek zit. Breng nu de organisaties bij elkaar. Help de organisaties en de verschillende overheden. Je kunt wel zeggen dat gemeenten het moeten doen, maar die zijn vaak te klein. Overigens overstijgt deze problematiek de gemeentegrenzen, zoals de grote scholengemeenschappen dat ook doen.

Kortom, de PvdA gelooft in een echte ketenaanpak. Ik heb dat een aantal woordvoerders ook horen zeggen, maar sla dan de handen aan de ploeg. Misschien gaat het iets te snel voor deze vergadering. Wij hebben straks allemaal vakantie. Ik hoop dat er daarna iets anders tegenaan gekeken wordt. Ik vond het goed dat werd opgeroepen om over een jaar weer een conferentie te houden om na te gaan wat er intussen is gebeurd. Dan moeten wij echter wel wat doen. Dan heb ik het niet over het indienen van een motie, mijnheer Raasveld. Wij hebben de vijf punten niet voor niets opschreven. Registratie, toch ook een belangrijk punt voor de VVD: doen! Voorlichting en weerbaarheidstraining: doen!

De heer **Raasveld** (VVD): Ik werd al een paar keer uitgenodigd om te reageren, maar ik wilde dat in tweede termijn doen. Nu moet ik er echter op wijzen dat wij veel terughoudender zijn geweest ten aanzien van registratie dan u nu doet voorkomen. In tweede termijn kom ik hier graag op terug.

De heer **Korver** (PvdA): Ik ben blij dat ik u even geprikkeld heb.

Mevrouw **Agema** (fractie-Agema): Mijnheer Korver, u zei zojuist dat u weet waar de problematiek zich bevindt. Waar is dat dan?

De heer **Korver** (PvdA): Ik begrijp uw vraag niet.

Mevrouw **Agema** (fractie-Agema): U zei zojuist dat u weet waar de loverboyproblematiek zit. Kunt dat nader aangeven?

De heer **Korver** (PvdA): Een kernonderdeel van de problematiek is dat zij niet door de huidige organisaties op te pakken is. Dat heeft u ook op het symposium kunnen horen. Er moet een keten tot stand gebracht worden. Als het middenbestuur iets kan, dan is dat juist de regie voeren over die keten. Laten wij dat dan ook doen. Over dit soort bestuurlijke problematiek heb ik het. Aan die andere zaken zijn al genoeg woorden gewijd.

Mevrouw **Agema** (fractie-Agema): De kern van de problematiek zit volgens u bij de instellingen.

De heer **Korver** (PvdA): Dat heb ik niet gezegd. Met alle respect, maar hier ga ik niet verder op in.

Het stimuleren van gerichte behandelmethoden voor de slachtoffers van loverboys vinden wij echt van belang en dat geldt ook voor de uitbreiding van de specifieke opvang. Nogmaals, er dient een ketenbenadering tot stand gebracht te worden. De staten moet hun verantwoordelijkheid op dat punt nemen. Tot slot zeg ik nog een keer: doe meer met ongeveer.

De heer **Bezemer** (ChristenUnie-SGP): U hebt gezegd dat u niet meer voor de maakbaarheid van de samenleving bent.

De heer **Korver** (PvdA): Wij zijn er wel voor, maar wij hebben gemerkt dat het niet werkt.

De heer **Bezemer** (ChristenUnie-SGP): Eindelijk breekt het licht door ook bij de socialisten. Ik heb mijn steun voor dit

initiatiefvoorstel uitgesproken. De gedeputeerde heeft prachtige voorstellen ontwikkeld en er wordt al veel gedaan, maar er kan nog veel meer gedaan worden. Het is goed om het eens op een andere manier te proberen. Vervolgens wijst u erop dat het om een moderne problematiek gaat, die men eerder niet kende. Ik heb aangegeven dat seksualiteit en alle problemen eromheen van alle tijden is. Ik wil wel toegeven dat dit in die zin een modern probleem is, dat de jeugd veel meer gelegenheid heeft om dit soort dingen te doen. Er is meer vrije tijd en de seksuele moraal is hemelsbreed gedaald. Dat is echter al heel lang aan de gang. Daarom ben ik er sterk voor om dit grondig aan te pakken, met alle energie die wij hebben.

De heer **Korver** (PvdA): Ik blij met uw steun. U mag het wel zo vertalen. De problematiek is in die zin nieuw dat zij veel uitgebreider en veelomvattender is. Als het zo wordt geformuleerd, zijn wij het eens. De problematiek van het misbruik maken van meisjes en seksualiteit is van alle tijden. De genoemde problematiek is echter nieuw en vraagt om een andere aanpak.

Mevrouw **Kruisinga** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. De discussie is, zoals in de commissie ook al het geval was, vele kanten opgegaan. Er zijn behartigenswaardige dingen gezegd. Deze problematiek betreft de jeugd, en dus is het ook mijn probleem. Het is ook een probleem van de staten en van de maatschappij. Als middenbestuur moeten wij bepalen wat onze plaats is. Waar kunnen wij van betekenis zijn, wat is onze toegevoegde waarde. Die vragen zijn niet gemakkelijk te beantwoorden.

Er is gesproken over de ketenbenadering. Daarmee wordt ook de beperking van het middenbestuur duidelijk. Er zijn veel partijen bij betrokken. De gemeenten moeten het lokaal jeugdbeleid en het algemeen maatschappelijk werk goed laten functioneren. De politie moet de prioriteit van dit probleem erkennen. Zij moet zich actief opstellen om de daders te achterhalen. Ik heb van de commissaris

van de Koningin begrepen dat hij alleszins bereid is om een actievere houding van de politie op dit terrein te bevorderen. Scholen moeten oog en oor hebben voor wat er met hun leerlingen aan de hand is. Ouders hebben te maken met opvoedingsproblemen. Het is geen geringe opgave om op dit terrein een coördinerende rol te spelen. Er moet aandacht zijn voor veel facetten om de keten sluitend te krijgen.

Ten aanzien van bureau jeugdzorg heb ik wel een verantwoordelijkheid en die zal ik ook nemen. Dit bureau moet voldoende kwaliteit hebben om de loverboyproblematiek te herkennen en te erkennen. Of dit een modern begrip is of niet, doet helemaal niet ter zake. Het is van belang dat er tijdig wordt herkend dat iets volkomen fout gaat en dat er moet worden ingegrepen. Ik kan mij voorstellen dat in die gevallen een OTS is geïndiceerd.

Protocol 13 werd in 1996 al gebruikt. Daarbij werd er echter van uitgegaan dat er sluitende afspraken zijn gemaakt tussen hulpverlening - in dit geval de raad voor de kindbescherming - en de politie. Het protocol was gericht op de bescherming van het kind door de ondertoezichtstelling. Eén van de mogelijkheden in dit kader is uithuisplaatsing in een gesloten setting. Bureau jeugdzorg kan het echter niet alleen. Er moet altijd sprake zijn van een samenspel met de politie.

Ik heb geen toezegging gedaan inzake registratie door bureau jeugdzorg. In de commissie heb ik vooral op de beperkingen ter zake gewezen. Er wordt wel geregistreerd, maar het bureau krijgt maar een deel van deze meiden te zien. Ik ben nagegaan hoe dit landelijk geregeld kan worden. Transact is bezig met het opzetten van een landelijke registratie, maar stuit daarbij vooralsnog op de nodige problemen. Op dit moment kan alleen een deel van de doelgroep geregistreerd worden. De cijfers zeggen dus niet veel.

De heer **Putters** (SP): Ik heb Transact de afgelopen week benaderd. Men verwees mij naar de STV. Dat zou de enige landelijke organisatie zijn die dit goed oppakt, samen met alle betrokken

hulporganisaties. Er werd daarbij gesuggereerd dat bureau jeugdzorg daarbij kon aanschuiven, waardoor het netwerk verder verbeterd zal worden.

Mevrouw **Kruisinga** (lid van gedeputeerde staten): Transact wordt gefinancierd door het ministerie van Justitie en biedt een informatiepunt jeugdprostitutie waar hulpverleners, beleidsmakers, politie enzovoorts een beroep op kunnen doen. Het leek mij dan ook vanzelfsprekend dat ik daar contact mee opgenomen heb. Het is mij inmiddels duidelijk dat voor een goede registratie eerst nog een aantal problemen opgelost moet worden. De betrokkenen geven aan dat dit uiterst moeizaam verloopt.

Mevrouw **Dekker** (PvdA): Wij zijn het erover eens dat er een probleem is. Bent u niet met ons van mening dat op provinciaal of gemeentelijk niveau een van de betrokken organisaties het voortouw moet nemen in het bij elkaar brengen van de informatie die op zoveel verschillende plaatsen binnenkomt? Zo ja, welke organisatie of welke overheid zou dit moeten zijn?

Mevrouw **Kruisinga** (lid van gedeputeerde staten): Het is een landelijk probleem, dus ben ik nagegaan wat er op dat niveau wordt gedaan om het gehele probleem in beeld te brengen, in cijfers en in oplossingen.

Mevrouw **Dekker** (PvdA): Is er een landelijke coördinatie denkbaar van Groningen tot Maastricht en van Middelburg tot Den Helder voor een sluitende aanpak van de loverboysproblematiek?

Mevrouw **Kruisinga** (lid van gedeputeerde staten): Ik probeer juist aan te geven dat het zeer moeilijk is om een sluitende aanpak te ontwikkelen. De vraag die ik in mijn functie heb te beantwoorden is: wat kan de provincie doen om een sluitende aanpak te bevorderen? Ik geef aan tegen welke grenzen ik aanloop. Vervolgens ben ik nagegaan of er landelijk een deel van de oplossing geboden kan worden.

Mevrouw **Dekker** (PvdA): Op het symposium heeft een aantal organisaties de provincie gevraagd om iets te doen. Er zijn op zeer veel plaatsen initiatieven, maar niemand brengt die bij elkaar. Wat is er logischer dan dat de provincie dit voor Noord-Holland naar zich toetrekt? Daarbij geldt een uitzondering voor de regio Amsterdam, want daar heeft men een eigen aanpak. De provincie kan ervoor zorgen dat er een sluitende aanpak komt, dat er een goede keten wordt ontwikkeld. Daarvoor kijken wij inderdaad naar u.

Mevrouw **Kruisinga** (lid van gedeputeerde staten): Ik geef aan waar ik mijn beperkingen zie. Dat kunnen de staten het mee eens zijn of niet, maar mijn mogelijkheden zijn niet onbegrensd. Ik ben bereid, een aantal initiatieven te nemen. Ik heb al gezegd dat wij de politie zullen aansporen actiever tegen de daders op te treden. Wij zijn nagegaan op welke wijze kennis ter zake kan worden vergaard voor preventieprojecten op scholen. Dat is uitgemond in het Primo-project. Men kan daar van denken wat men wil, maar op die manier slaan wij wel met de hand aan de ploeg. Wij zullen moet afwachten hoe een en ander uitpakt. Als blijkt dat dit project goed werkt, kan die kennis worden overgebracht op andere instellingen. De projecten die wij ondersteunen, zijn erop gericht om uit te vinden welke methoden effectief zijn. Volgend jaar kan duidelijk zijn wat de resultaten van het Primo-project zijn. Dat lijkt mij een goed moment om een nieuwe conferentie te organiseren. Ik zie nu statenleden "nee"-schudden, maar niemand heeft het antwoord. Van mij wordt nu verwacht dat ik dat wel heb.

Mevrouw **Dekker** (PvdA): Maar...

De **voorzitter**: De gedeputeerde vervolgt haar betoog. Alle fracties, met uitzondering van het CDA, hebben nog ruim spreektijd, dus hebben zij alle gelegenheid om hier nog uitgebreid in tweede termijn op in te gaan. Ik sta nu geen interrupties meer toe.

Mevrouw **Kruisinga** (lid van gedeputeerde staten): Er lopen projecten inzake preventie en voorlichting. De verwachting

is dat daarmee kennis vergaard wordt, die op anderen overgedragen kan worden. Op de conferentie die volgend jaar eventueel gehouden wordt, kan hierop nader ingegaan worden.

De provincie heeft een rol in de ondersteuning van uitvoerend werk. Primo is daar een voorbeeld van. Wij betalen dit uitvoerend werk nooit zelf. Het lijkt er nu wel op dat dit mij gevraagd wordt. Ik weet dat er goede zelforganisaties zijn, zoals het Scharlaken Koord en Pretty Woman. Als er een probleem met een kind wordt geconstateerd, zijn deze organisaties heel goed in staat om door te dringen tot hun leefwereld. Als mij wordt gevraagd, meer de kant van de uitvoering op te gaan, sta ik voor de vraag waar dit dan moet gebeuren. Ben ik wel de aangewezen bestuurder om ervoor te zorgen dat de betrokken organisaties effectief aan de slag kunnen? De gemeenten moet ook doordrongen zijn van de ernst van het probleem. Dit punt is overigens al onderwerp van bespreking geweest in een overleg met de portefeuillehouders jeugdbeleid van gemeenten. Met hen en met vertegenwoordigers van bureau jeugdzorg proberen wij na te gaan waar behoefte is aan ondersteuning. Daarbij gaat het om projecten voor weerbaarheidstraining en preventie.

De heer Raasveld heeft aangedrongen op het gebruik van hedendaagse middelen voor voorlichting. Ik kan Primo vragen om dit in het reeds gestarte project te incorporeren. Ik zal vragen om een offerte ter zake uit te brengen. Ik zal die aan de staten voorleggen en dan moeten zij besluiten of zij dat willen betalen. In dat kader kunnen zij ook aangeven welke dingen niet en welke wel gedaan moeten worden. In het kader van het uitvoeringsplan is uitvoering met de staten doorgesproken welke onderwerpen in 2005/2006 door de steunfunctie-instellingen opgepakt moeten worden. Daarbij is niet over de loverboyproblematiek gesproken. Ik kan nu tegen de instellingen zeggen dat dit toch een wens van de staten is, maar dan moeten de staten ook iets schrappen. Ik zou niet weten hoe ik de vraag van de heer Raasveld anders zou moeten

beantwoorden. Ik weet ook niet of dit een prettig antwoord is.

Als ik de heer Raasveld goed begrijp, pleit hij voor voorlichtingsactiviteiten samen met kinderen. De provincie heeft niet de taak, zich op het uitvoerend werk te richten. Als de staten dat wel willen, voorzie ik een boeiende discussie over de rol en de positie van de provincie.

De **voorzitter**: Heeft de gedeputeerde dat goed begrepen?

De heer **Raasveld** (VVD): Wij staan volledig achter de opvatting dat de uitvoering niet de eerste taak van de provincie is. Dat neemt niet weg dat de provincie wel een aanjaagfunctie kan hebben. Daartoe dienen wij alles uit de kast te halen. Mijn opmerkingen waren daarop gericht. Het is zeker niet mijn bedoeling dat de provincie van alles naar zich toetrekt. Mijn pleidooi was erop gericht om duidelijk te maken dat de provincie wel een rol heeft om ervoor te zorgen dat het probleem op het juiste niveau wordt aangepakt. Het lijkt mij goed dat er met de betrokken organisaties wordt overlegd over het uitvoeringsplan waarin de puntjes op de i worden gezet. De doelgroep moet actief benaderd worden. Men moet zijn passieve houding laten varen. De nadruk moet liggen op participatie in plaats van op een afstandelijke benadering. Een en ander kan gekoppeld worden aan het gebruik van moderne communicatiemiddelen.

Mevrouw **Kruisinga** (lid van gedeputeerde staten): De provincie heeft al ten aanzien van meerdere onderwerpen een aanjaagfunctie. Daar heb ik geen problemen mee. Dat probleem komt pas als mij wordt gevraagd om mee te helpen aan uitvoerende taken.

Van bureau jeugdzorg hebben wij begrepen dat de opvang niet het probleem hoeft te zijn. Daartoe moet er wel eerst de juiste hulpvorm worden geïndiceerd. Als men bijvoorbeeld tot een uithuisplaatsing wil overgaan, behoort dat tot de mogelijkheden. Ook plaatsing in een gesloten inrichting is mogelijk. Dat moet dan veelal in een justitiële jeugdinrichting

gebeuren, omdat andere vormen van gesloten plaatsing niet voorhanden zijn. In dit geval moet er uit verschillende kwaden worden gekozen.

Mevrouw Agema heeft gelijk dat de dader de kern van het probleem is. Het rapport van de heer Bovenkerk is daar duidelijk over. De daders moeten ook echt aangepakt worden.

Mevrouw **Akkaya** (Initiatiefneemster): Voorzitter. De problematiek rond loverboys wordt ook in Noord-Holland steeds groter. Vanuit het onderwijs bereikten ons signalen hierover, evenals vanuit andere organisaties. Loverboys zijn aantrekkelijke jongens die met veel aandacht en cadeaus jonge meisjes en soms jongens verleiden en hen vervolgens de prostitutie in leiden. De provincie is vanuit haar rol bij de jeugdzorg verantwoordelijk voor het welzijn van jongeren en dus ook voor slachtoffers van loverboys. Daarom hebben wij het initiatief genomen om dit onderwerp op de agenda van provinciale staten te zetten. Gevolg hiervan was een symposium over loverboys waarin duidelijk werd dat de provincie meer het voortouw moet nemen bij de aanpak van de loverboyproblematiek om de verschillende vormen van hulpverlening beter op elkaar af te stemmen. Om te voorkomen dat nog meer jongeren slachtoffer worden van loverboys kan de provincie er zorg voor dragen dat er provinciebreed een uniform beleid tot stand gebracht wordt. Op de informatieavond is een aantal knelpunten naar voren gekomen.

In Noord-Holland wordt slechts sporadisch het aantal slachtoffers - en de daders nog minder - van loverboys geregistreerd. In bijvoorbeeld Den Helder en het Gooi wordt dit al gedaan, maar in de meeste andere gemeenten gebeurt dit helemaal niet. Dit vinden wij niet acceptabel.

Mevrouw **Baks** (VVD): Voorzitter. Met alle respect, maar dit is gewoon het voorlezen van het initiatiefvoorstel dat wij allemaal al hebben kunnen lezen. Ik hoor liever een reactie op de vragen en opmerkingen.

De **voorzitter**: Ik sluit niet uit dat die nog komt.

Mevrouw **Akkaya** (Initiatiefneemster): De PvdA vindt dat in de hele provincie slachtoffers van loverboys geregistreerd moeten worden. Alleen dan worden aard en omvang van de problematiek duidelijk. Dan kan er ook gericht beleid worden gevoerd ter bestrijding en preventie. Daarnaast zou de commissaris van de Koningin zijn inlichtingenbevoegdheid richting politie en justitie kunnen inzetten om de informatie-uitwisseling tussen politie en jeugdzorg te verbeteren en te intensiveren.

Op het symposium is gebleken dat er op het gebied van preventie nog veel te doen is. Veel scholen zijn hiervan onvoldoende op de hoogte.

Mevrouw **Van Gaalen-Haanstra** (VVD): Ik krijg het gevoel dat ik op een ander symposium ben geweest dan u. De statencommissie heeft besloten tot een informatieavond alvorens zich een oordeel over de problematiek te kunnen aanmeten. Op die avond waren er hooguit twee vertegenwoordigers van scholen. Om daarop de conclusie te baseren dat dit op veel scholen niet bekend is, is mij een brug te ver.

Mevrouw **Akkaya** (Initiatiefneemster): Ik kom straks terug op uw vraag. Ik ga nu verder met mijn toelichting.

Goede en regelmatige voorlichting op scholen ontbreekt vaak nog. Ook ouders zijn vaak niet bekend met dit fenomeen. Scholen en ouders kunnen echter een cruciale rol spelen. Er is dringend behoefte aan goede voorlichting voor en op middelbare scholen en op ROC's, bijvoorbeeld in samenwerking met de provinciale steunfunctie-instellingen, bureau jeugdzorg en de politie. De provincie zou hierbij een faciliterende en registrerende rol kunnen spelen.

Hulpverleningsinstellingen hebben geen speciale aanpak voor deze problematiek. Op dit moment worden slachtoffers van loverboys door hulpverleningsinstellingen en door bureau jeugdzorg op dezelfde wijze behandeld als de reguliere cliënten. Uit de praktijk is gebleken dat zij een specifieke behandeling nodig hebben. In de meeste

gevallen zijn zij zwaar seksueel, lichamelijk, psychisch en sociaal getraumatiseerd. De huidige jeugdzorg is daar niet op toegerust. Binnen bureau jeugdzorg zou een gerichte behandelmethode ontwikkeld kunnen worden die afgestemd is op deze specifieke hulpvraag. Professionals en vrijwilligers die met jeugdigen werken, zoals leerkrachten, welzijnswerkers, hulpverleners, activiteitenbegeleiders, jeugdwerkers et cetera, zouden getraind moeten worden in het herkennen van potentieel slachtoffer- en dadergedrag. Het landelijk expertisecentrum loverboys in Zwolle kan instellingen hierin ondersteunen. Het heeft inmiddels veel kennis vergaard en ervaring opgedaan. De databank bevat veel informatie over slachtoffers en daders. Het Scharlaken Koord kan hierbij ook een rol spelen.

Het is van groot belang dat slachtoffers in een opvang terecht komen waarbij ze buiten het bereik van de loverboy zijn en blijven. Uitbreiding van opvanghuizen, waar slachtoffers niet alleen veilig zijn, maar ook de juiste zorg en behandeling krijgen, is daarom belangrijk.

Uiteraard zijn ook opsporing en vervolging van loverboys van groot belang. Dit is echter een taak van gemeente en rijk. Desalniettemin kan de provincie haar bevindingen op dit terrein doorgeven aan de bevoegde instanties.

Voorzitter. Om de loverboyproblematiek en de hulpverlening aan de slachtoffers provinciebreed aan te pakken, heeft de PvdA vijf actiepunten geformuleerd. Gelet op de tijd zal ik die niet herhalen. Ze zijn voldoende bekend. Voor het op gelijke wijze registreren van slachtoffers in de gehele provincie kan een zorgcoördinator binnen bureau jeugdzorg aangesteld worden. Voor de weerbaarheidstraining en voorlichting kan een provinciale preventiegids samengesteld worden, gericht op beroepskrachten en scholen. Hiermee kunnen ouders en kinderen alert gemaakt worden op het verschijnsel van gedwongen prostitutie.

Voor het signaleren van potentiële slachtoffers zouden bijvoorbeeld

professionals gedurende een jaar getraind kunnen worden.

Mevrouw **Van Gaalen-Haanstra** (VVD): Heeft u het nu over professionals of goedwillende vrijwilligers? Een professional is juist opgeleid om binnen zijn of haar vakgebied adequaat hulp te bieden. Ik wil de professionals op dit punt graag in hun waarde laten. Het begint mij een beetje te irriteren dat steeds wordt gezegd zij niet op hun taak berekend zouden zijn.

Mevrouw **Akkaya** (Initiatiefneemster): Niet elke professional kan een nieuwe problematiek onderkennen. Overigens kunnen vrijwilligers ook een zodanige deskundigheid hebben dat van een professional gesproken kan worden. Hulpverleners kunnen getraind worden om deze problematiek beter te kunnen herkennen.

Mevrouw **Van Gaalen-Haanstra** (VVD): Ik heb toch een wat hogere pet op van het opleidingsniveau van een professional. Ik kan mij niet voorstellen dat er een opleiding voor psychotherapie is waarin men zich slechts op één ziektebeeld richt. Hulpverleners worden breed opgeleid. Ik zou het veld op dit punt niet ongeschoold willen noemen. Dit neemt niet weg dat er altijd aandacht voor de signalering gevraagd kan worden.

Mevrouw **Akkaya** (Initiatiefneemster): Voor uitbreiding van specifieke opvang kan een uitstapprogramma voor de slachtoffers worden opgezet, waarbij huisvesting, inkomen, scholing en arbeid centraal staan. Het is zelfs een optie om dit in de vorm van een provinciaal project te gieten. Als wij over vijf jaar niet geconfronteerd willen worden met de ernstige gevolgen van de loverboyproblematiek, moeten wij deze nu bij de wortel aanpakken. Wij vragen PS een provinciebrede aanpak te realiseren om te voorkomen dat onze kinderen seksslaven en een bron van economisch gewin worden van loverboys en/of pooiers.

Ik ben het met de heer Bezemer eens dat het beter is een uitvoerende organisatie te subsidiëren dan een

intermediaire organisatie die nog van alles moet uitzoeken.

De heer Putters heeft terecht het belang van registratie en coördinatie benadrukt. Specifieke opvang hoeft niet altijd aparte opvang te zijn. Het is onze bedoeling dat in bestaande opvanghuizen meer plekken worden vrijgemaakt voor de slachtoffers van loverboys. De politie brengt zulke meisjes na verhoor naar een blijf-van-mijn-lijfhuis. Als daar geen plek is, moet het meisje elders opgevangen worden. Daarom pleiten wij voor het reserveren van specifieke plaatsen voor slachtoffers van loverboys binnen de bestaande opvanghuizen.

Ik weet dat de Stichting tegen vrouwenhandel een landelijke organisatie is, maar verder weet ik er te weinig van, om op de vragen van de heer Putters hierover in te gaan.

Op het symposium is gebleken dat niemand weet hoe groot de problematiek is. Daarom stellen wij voor de slachtoffers van loverboys provinciebreed op uniforme wijze te registreren. Alleen op die manier kan de omvang van de problematiek in kaart gebracht worden.

Mevrouw **Zeeman** (CDA): Is de registratie van Transact onvoldoende?

Mevrouw **Akkaya** (Initiatiefneemster): Volgens mij onderzoekt Transact in opdracht van het ministerie welke vormen van registratie mogelijk zijn.

Mevrouw Zeeman heeft op zichzelf gelijk dat wij de verantwoordelijkheden moeten laten waar zij horen. Wij leggen echter de nadruk op samenwerking en samenhang en dat gaat verder dan de afzonderlijke verantwoordelijkheden. Als de schakels van de keten niet sluiten, vallen er gaten en het is de vraag wie daarvoor verantwoordelijk is.

Mevrouw Zeeman is nogal terughoudend met haar opmerking dat de instrumenten er al zijn. Op het symposium is duidelijk gebleken dat er onvoldoende instrumenten, dus onvoldoende schakels zijn. In ieder geval ontbreekt het aan coördinatie. Het is niet bekend welke instrumenten waarvoor worden ingezet.

De heer **Schraal** (CDA): De instrumenten zijn wel voorhanden. Als provinciale volksvertegenwoordigers hebben wij onze contacten met de organisaties. Wij kunnen wijzen op de projectsubsidies voor welzijn en vernieuwing jeugdzorgbeleid. Er is wel degelijk ruimte voor een innovatieve aanpak op dit terrein.

De heer **Korver** (PvdA): Het probleem is dat deze problematiek daarbuiten valt. Je kunt deze problemen niet veralgemeniseren.

Mevrouw **Akkaya** (Initiatiefneemster): Ik kan niet goed begrijpen hoe het mogelijk is dat de heer Raasveld wel de notitie onderschrijft, maar niet de conclusies. De VVD wil een proactief beleid met gebruikmaking van de moderne media. Er dient inderdaad een aantal activiteiten op kinderen gericht te worden. Daarbij kunnen moderne communicatiemiddelen gebruikt worden.

Het is jammer dat de heer Raasveld wil volstaan met het opnieuw organiseren van een bijeenkomst in 2006. Op die manier laat hij een jaar verloren gaan.

De heer Van Boltaringen vond dat wij niet op de stoel van de gemeenten moesten gaan zitten. Zowel in de commissie als daarbuiten hebben wij een lange discussie gehad over de rol van de provincie. Niemand zal ontkennen dat de gemeenten hierin een rol hebben. Het gaat erom dat de provincie de regie en de aansturing op zich neemt. Als de provincie zorgdraagt voor een goede coördinatie, kunnen gemeenten deze problematiek veel beter aanpakken.

Alleen in Friesland worden slachtoffers van loverboys apart opgevangen.

Mevrouw Tjon-Fo acht ons voorstel overbodig omdat de gedeputeerde genoeg toezeggingen heeft gedaan. Mij is niet duidelijk dat er toezeggingen zijn gedaan.

Mevrouw **Tjon-Fo** (GroenLinks): Het is jammer dat u niet bij de commissiebehandeling aanwezig was. Er is onder andere toegezegd dat de bestaande organisaties scherper zullen

worden aangestuurd en dat er aandacht wordt besteed aan de registratie.

Mevrouw **Akkaya** (Initiatiefneemster): Heeft de gedeputeerde toezeggingen gedaan voor registratie, coördinatie en ketenregie?

Mevrouw **Tjon-Fo** (GroenLinks): De gedeputeerde heeft toegezegd dat zij aandacht aan de registratie zal besteden.

Mevrouw **Akkaya** (Initiatiefneemster): Bedoelt u dat er in het kader van het Primo-project toezeggingen zijn gedaan? U hebt mij nog steeds niet kunnen overtuigen. Als u aangeeft wat er is toegezegd, kan ik uw vraag beantwoorden.

De **voorzitter**: Deze vruchteloze discussie brengt mij ertoe de gedeputeerde te vragen wat zij heeft toegezegd.

Mevrouw **Kruisinga** (lid van gedeputeerde staten): Als ik een rol heb, dus als ik bevoegdheden heb, zal ik die gebruiken. Ik heb gezegd dat ik vind dat bureau jeugdzorg goed op dit soort problematieken moet letten. Daarbij gaat het onder andere om slachtoffers van loverboys, maar ook om bijvoorbeeld slachtoffers van huiselijk geweld. Ik mag van bureau jeugdzorg vragen dat het dit soort problemen herkent en erkent. Dat gaat verder dan de problematiek van de loverboys. Er is veel verslavingsproblematiek die vroeg herkend moet worden. Er zijn veel jongelui die niet naar school gaan. Die aandacht voor dit soort aspecten is er ook bij het lokale bestuur. Niet iedereen ziet echter evenveel mogelijkheden om er wat aan te doen.

Ik heb over de preventie gezegd dat nagegaan wordt wat er goed werkt en dat de opgedane kennis op anderen overgebracht zal worden. Daar is men al mee bezig.

Mevrouw **Tjon-Fo** (GroenLinks): Wij zijn er door de gedeputeerde van overtuigd dat het beter is niet met dit voorstel mee te gaan.

Mevrouw **Akkaya** (Initiatiefneemster): Ik neem aan dat die toezeggingen samenkomen in het Primo-project.

Mevrouw **Tjon-Fo** (GroenLinks): Wij wachten de evaluatie af.

Mevrouw **Akkaya** (Initiatiefneemster): Het Primo-project richt zich op Noord-Kennemerland. Ons voorstel richt zich op een provinciebrede aanpak.

Tot zover mijn beantwoording, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u, maar u laat mevrouw Remak in de kou staan.

Mevrouw **Remak** (fractie-Remak): U hebt gelijk voorzitter. Ik ben toch wel benieuwd naar de beantwoording van mijn vragen.

Mevrouw **Akkaya** (Initiatiefneemster): U sprak zo snel dat ik uw vragen niet heb kunnen noteren.

Mevrouw **Remak** (fractie-Remak): Ik zal mij nu beperken tot één vraag. Kunt u een toelichting geven op uw suggestie om een provinciebreed project in het leven te roepen?

Mevrouw **Akkaya** (Initiatiefneemster): Dat heb ik niet gezegd. Ik heb alleen gezegd dat het beter is om de problematiek provinciebreed aan te pakken in plaats van hapsnap zoals het nu gebeurt.

Mevrouw **Remak** (fractie-Remak): De gedeputeerde heeft gezegd dat de staten iets moeten schrappen als zij dit voorstel aanvaarden. Waar denkt u dan aan? U hebt trouwens ook niet gezegd hoeveel het zal kosten.

Mevrouw **Akkaya** (Initiatiefneemster): Als die vraag aan de orde komt, zullen wij een afweging moeten maken.

Mevrouw **Agema** (fractie-Agema): Voorzitter. In eerste instantie dacht ik dat met dit voorstel ten minste iets aan de problematiek wordt gedaan. Hoe vaker ik het lees, hoe sterker ik tot de conclusie kom dat het eigenlijk niets is. Het gaat om opvangclubjes en opvanghuizen die geld

moeten verdelen om weerbaarheidstrainingen te geven en behandelingen te bieden. Het enige waar die meiden behoefte aan hebben, is een nieuwe start. Daartoe moeten zij de gelegenheid krijgen om een diploma te halen. Veel van de dingen die vandaag zijn gezegd, horen thuis in de Tweede Kamer die over de wetgeving gaat. Wellicht moet het pooierverbod weer ingesteld worden. Wellicht moeten er zwaardere straffen komen. Wellicht moeten die uitzichtloze leerfabrieken opgeheven worden. De provincie kan misschien wel bijdragen aan het realiseren van een rustige plek waar de meiden een diploma kunnen halen. Ik heb daartoe de volgende motie opgesteld.

Motie 11-1

Door het lid Agema wordt de volgende motie ingediend:

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op maandag 4 juli 2005, gezien statenvoordracht 51;

constaterende dat er door de slachtoffers van pooiers/loverboys behoefte is aan een plek waar zij tot rust kunnen komen, waar hun pooier/loverboy hen niet kan opzoeken, waar ze van hun eventuele drugsverslaving af kunnen komen en waar ze boven alles een diploma kunnen halen;

besluiten rijksinrichting voor jongeren De Doggershoek open te stellen voor de opvang van slachtoffers van pooiers/loverboys, mits gegarandeerd kan worden dat hun leefgroep niet met veroordeelden wordt vermengd, tot 22 jaar, met als voornaamste doel dat deze jonge vrouwen (mannen) een vakdiploma kunnen halen,

en gaan over tot de orde van de dag.

De heer **Raasveld** (VVD): Voorzitter. Er is mij opheldering gevraagd over de stelling dat wij de notitie meer dan sympathiek vinden, maar toch de conclusies niet kunnen onderschrijven. Ik zal de vijf punten kort en bondig van commentaar voorzien. Registratie van slachtoffers is

mooi, maar dat zet niet echt zoden aan de dijk. Dat lijkt ons niet de eerste actie die geboden is.

De heer **Korver** (PvdA): Uw partij is voor het SMART (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden) formuleren van beleid. Er zijn geen gegevens, dus moeten wij ergens beginnen. Meten is weten en dat proberen wij te bereiken met deze registratie.

De heer **Raasveld** (VVD): SMART betreft ons eigen beleid en niet hetgeen in de boze buitenwereld gebeurt. Wij tellen ook niet alle door iepziekte aangetaste bomen. Dat overkomt ons en dat probleem moeten wij oplossen. Dat geldt ook voor dit onderwerp.

Voorlichting en weerbaarheidstraining zijn goed, maar niet op de voorgestelde manier. Het heeft geen zin om kinderen van 12 jaar foldertjes te geven.

De heer **Korver** (PvdA): Die foldertjes zijn afkomstig uit het voorstel van de gedeputeerde. Wij zijn het van harte met u eens dat het niet op die manier moet gebeuren. Mevrouw Akkaya heeft gezegd dat daarbij gebruikgemaakt moet worden van moderne communicatiemiddelen. Er zijn wel punten van overeenkomst tussen ons.

De heer **Raasveld** (VVD): Zeker, wij staan ook niet lijnrecht tegenover elkaar. Tot aan die vijf punten zijn wij het met u eens. Gelukkig zijn wij het ook eens over de manier waarop die voorlichting dan wel gegeven moet worden. De gedeputeerde heeft toegezegd daar bij het Primo-project op aan te dringen. Wij krijgen nog een voorstel over de daarvoor benodigde financiën.

Eerdere signalering van potentiële slachtoffers en ouders klinkt prachtig, maar dat is meer van hetzelfde. Het gaat niet om de signalering maar om de activiteiten die worden ontplooid.

In onze visie is het niet de goede weg om gerichte behandelmethodes te stimuleren. Er zijn behandelmethoden genoeg. In essentie is deze problematiek niet wezenlijk nieuw. De instellingen die

zich hiermee bezig houden, hoeven het wiel niet opnieuw uit te vinden.

Uitbreiding van specifieke opvang is vooralsnog niet aan de orde. De slachtoffers worden al opgevangen. Waarom moet er al iets opgetuigd worden voordat wij weten of er knelpunten zijn en, zo ja, waar zich die bevinden? Het is zeker geen onzin, maar dit voorstel staat niet in verhouding tot de notitie.

Mevrouw **Dekker** (PvdA): Als u dit lijstje bewaart tot de conferentie van volgend jaar, kunnen wij aan de hand daarvan nagaan wat er waar is gebleken van uw conclusies. Wij zijn ervan overtuigd dat deze voorstellen nodig zijn. U zegt dat het er allemaal al is. Dat hebben wij echter niet gehoord op het symposium, maar misschien zijn er inderdaad verschillende symposia geweest, zoals mevrouw Van Gaalen veronderstelde.

De heer **Raasveld** (VVD): U vergelijkt appels met peren. Het initiatiefvoorstel bevat vijf, naar mijn mening te ruim geformuleerde uitgangspunten. Ik probeer die punten te vertalen in concrete activiteiten. Als u mij wilt afrekenen op wat er in het veld is gebeurd op basis van dit algemene lijstje, komen wij in eenzelfde vage discussie terecht.

Ik ben verheugd over de prettige antwoorden van de gedeputeerde. Ik heb goed gehoord dat er bij Primo aandacht gevraagd zal worden voor het gebruik van hedendaagse, op de doelgroep gerichte communicatiemiddelen zoals interactieve vormen van internet. Wellicht kan er een soort loverboytelefoon worden ingesteld. Verder is er aandacht voor voorlichting en weerbaarheidstraining met een proactieve eigentijdse benadering.

Mevrouw **Kruisinga** (lid van gedeputeerde staten): Ik ben bewust wat terughoudend geweest. Ik heb niet gesproken over een telefonische hulplijn. De provincie subsidieert al telefonische hulpdiensten, de ogen en oren van de samenleving.

De heer **Raasveld** (VVD): Ik heb al gezegd dat er veel is, maar die instrumenten moeten ook voor dit onderwerp worden ingezet. Wij hebben

het steeds over structuren. Ik heb de gedeputeerde goed gehoord dat zij aandacht zal vragen voor dit onderwerp. Er zijn natuurlijk grenzen voor de gedeputeerde, maar ik heb ook horen zeggen dat zij graag haar invloed wil aanwenden om op die manier een toegevoegde waarde te realiseren. Daar gaat het mij om. De bestaande telefonische hulpdiensten kunnen ook bij het tegengaan van deze problematiek een rol spelen. Wij wachten het voorstel van de gedeputeerde over de eventuele meerkosten af.

Mevrouw **Kruisinga** (lid van gedeputeerde staten): Ik ben niet van plan om een telefoonlijn te entameren. Wij hebben telefonische hulpdiensten die over de hele provincie verspreid zijn. Overal hangen billboards om daar de aandacht op te vestigen. Deze diensten zijn 24 uur beschikbaar voor mensen met wat voor problemen dan ook. Er worden mij dingen gevraagd die ik niet kan regelen, gelet op mijn mogelijkheden en middelen.

De heer **Raasveld** (VVD): Ik heb niet gevraagd of de gedeputeerde de uitvoering op zich wil nemen. Ik vraag alleen om hiervoor ruimte te maken bij Primo, bij de uitvoerende organisatie waar de gedeputeerde mee werkt. Het is mooi, al die billboards, maar het gaat mij erom dat de doelgroep - kinderen van 12 jaar - bereikt wordt. Dat kan alleen via een eigentijdse aanpak, bijvoorbeeld met een loverboytelefoon.

Mevrouw **Zeeman** (CDA): Er zijn al voldoende hulpdiensten. Er is een kindertelefoon. Er is een telefonische hulpdienst. Er is een meldpunt kindermishandeling. Ik ga ervan uit dat degenen die deze telefoontjes moeten beantwoorden adequaat reageren als zij met deze problematiek worden geconfronteerd.

De heer **Raasveld** (VVD): Het is waar dat die lijnen er al zijn en dat de degenen die achter de telefoon zitten voldoende kwaliteit hebben, maar de doelgroep moet weten dat zij daar terecht kan.

Mevrouw **Zeeman** (CDA): Het is nog maar de vraag of die kinderen een telefonische hulplijn zoeken, want zij zien aanvankelijk zelf niet dat zij in de problemen terechtkomen. Het is meer de omgeving van de kinderen die via de telefoon hulp zoekt dan de kinderen zelf.

De heer **Raasveld** (VVD): Mevrouw Zeeman, I rest my case.

De **voorzitter**: Ik constateer dat dit ook het geval is bij de anderen die mogelijk in tweede termijn het woord wilden voeren.

Mevrouw **Akkaya** (Initiatiefneemster): Wij constateren dat er op dit moment onvoldoende draagvlak voor ons voorstel is. Daarom willen wij het aanhouden. Na de evaluatie van het Primo-project komen wij terug met een aangepast voorstel. De problematiek is omvangrijk en wij hebben een grote verantwoordelijkheid. Wij houden het voorstel op de agenda.

De heer **Kramer** (CDA): Mevrouw Akkaya, ik heb twee uur geluisterd naar alles wat de woordvoerders over dit onderwerp te melden hadden. U hebt uitgebreid geantwoord en dan haalt u het voorstel van de agenda. Dat vind ik een schande.

Mevrouw **Tjon-Fo** (GroenLinks): Ik sluit mij daar bij aan.

Mevrouw **Baks** (VVD): Dat gevoel had ik al toen de hele notitie werd voorgelezen.

De **voorzitter**: Het is het recht van een initiatiefnemer om een voorstel terug te nemen als er niet voldoende draagvlak is. Ik heb begrepen dat er nog een evaluatie volgt en dat er wellicht volgend jaar een nieuw symposium wordt gehouden. Men kan het daar niet mee eens zijn, maar de initiatiefnemer heeft wel dat recht.

Mevrouw **Van Gaalen-Haanstra** (VVD): Dit debat is onderhand onder de noemer exotica te rangschikken. De PvdA heeft in dit voorstel een aantal concrete voorstellen gedaan. Er wordt echter geen financiële dekking aangegeven. Ik vind het bestuurlijk niet fatsoenlijk om het voorstel nu maar even in te trekken. De juiste gang

van zaken is dat het nu in stemming wordt gebracht. Als men dit onderwerp volgend jaar weer op de agenda wil hebben, dan kan men een nieuw voorstel doen.

De heer **Korver** (PvdA): Wij trekken het voorstel niet in, maar houden het aan. Ik ben het met iedereen eens die zegt dat de behandeling veel te lang heeft geduurd. Hoe meer woorden er nu aan gewijd worden, hoe meer tijd wij kwijt zijn.

De heer **Graatsma** (SP): Het voorstel is te waardevol om het nu van tafel te laten verdwijnen. Ik steun het voorstel van mevrouw Akkaya om het initiatief aan te houden om het te kunnen verbeteren en opnieuw in te dienen.

De heer **Bruins Slot** (CDA): Ik heb een suggestie voor de leden van de commissie. Als dit stuk opnieuw in de commissie wordt behandeld, moet men proberen om het echt uit te discussiëren. Dan kan in de staten de zaak op hoofdlijnen worden afgehandeld.

De heer **Heller** (GroenLinks): Ik heb het ontwerpbesluit overgenomen. Ik heb daar GroenLinks boven gezet en mijn handtekening eronder. Als de PvdA haar voorstel intrekt, dien ik het opnieuw in om het in stemming te brengen.

Mevrouw **Zeeman** (CDA): In de commissie is tot drie keer toe over deze problematiek en het initiatiefvoorstel van de PvdA gesproken. Ondanks dat de meerderheidsadviezen de tendens hadden die vanavond naar voren is gekomen, heeft de PvdA gepersisteerd bij statenbehandeling. Dat kan ook, maar dan is het wel heel merkwaardig om, wetend wat er uit de discussie naar voren kan komen, het voorstel alsnog aan te houden. Na de voorbehandeling is dat onbegrijpelijk.

De **voorzitter**: Ik begrijp dat de heer Heller het voorstel opnieuw wil indienen.

De heer **Graatsma** (SP): Voorzitter. Hebt u op grond van het Reglement van orde mogelijkheden om deze rare show te

beëindigen en de vergadering voort te zetten?

De heer **Korver** (PvdA): Dat lijkt mij ook het beste. De heer Heller wil een voorstel indienen waar hij zelf niet achter staat. Daarin voorziet het Reglement van orde volgens mij niet.

De **voorzitter**: Als ik het wel heb, kan tijdens de beraadslaging een motie of een amendement worden ingediend, maar rauwelijks een voorstel niet. De griffier kijkt dit nog even na. Hoe aardig ook bedacht, de voorzitter kan dit niet goedvinden.

De heer **Heller** (GroenLinks): Dan verzoek ik u om boven het voorstel het woord "motie" te lezen.

De **voorzitter**: Ik ga niet mee in deze spelletjes.

De heer **Van Boltaringen** (D66): Het signaal van de heer Heller is duidelijk. Wij steunen uw voorstel, voorzitter.

De **voorzitter**: Ik verzoek de staten en met name de commissie SI goed in overweging te nemen wat de heer Bruins Slot heeft gezegd. Natuurlijk verdient dit alles geen schoonheidsprijs, integendeel. Er zijn grenzen waar zelfs ik mij aan moet houden.

Mevrouw **Baks** (VVD): Als lid van de commissie SI sluit ik mij aan bij de woorden van mevrouw Zeeman. Dit was te verwachten.

De **voorzitter**: Ik heb gezegd dat dit geen schoonheidsprijs verdient. Dat omvat al uw opmerkingen, met uitzondering van de inhoudelijke, want daar ga ik niet over.

De heer **Heller** (GroenLinks): Ik hoop dat ik op enig moment van u de reden mag vernemen waarom ik geen motie mag indienen.

De **voorzitter**: De formele reden is de verantwoordelijkheid van de voorzitter om de vergadering ordentelijk te laten verlopen. Dat ordentelijk verloop kan ik niet constateren.

De heer **Heller** (GroenLinks): Dat gold ook voor de discussie hiervoor.

De **voorzitter**: Zeker, maar u persisteerde met z'n allen in voortzetting.

Aangezien het initiatiefvoorstel is **aangehouden**, wordt het van de agenda afgevoerd.

12. Aan de orde is de voordracht van gedeputeerde staten inzake **het gebiedsprogramma Stelling van Amsterdam** (zie bijlage 39).

De heer **De Vries** (CDA): Voorzitter. Het CDA blijft groot voorstander van het behouden, restaureren en met name het toegankelijk maken van de Stelling. Wij verzoeken de gedeputeerde om goed rekening te houden met de vigerende bestemmingsplannen en intensief contact te blijven onderhouden met de 23 onderliggende gemeenten. Voorts missen wij in het stuk bij de gesprekspartners LTO-noord, vanwege de vele agrarische bedrijven in of rond de Stelling.

Ten slotte lijkt het mij een uitdaging voor alle leden van provinciale staten om in de Stellingmaand september een fietstocht langs een deel van de Stelling te ondernemen om met name onze controlerende functie ter harte te nemen.

De heer **Van Boltaringen** (D66): Voorzitter. De Stelling van Amsterdam, een duurzame verdedigingstechniek waar 131 jaar geleden middels een vestigingswet toe besloten werd. De term "duurzaam" werd hier toen niet gebruikt. Als verdedigingstechniek is de Stelling ook nooit aan bod gekomen, maar uniek is zij wel. Dat wij deze nu als landschappelijke schoonheid beschouwen met een cultuurhistorische waarde zal waarschijnlijk menig militair van die tijd in zijn graf doen omdraaien. Toch zijn wij die mening toegedaan, vanwege haar landschappelijke en cultureel-historische waarde, maar ook omdat zij onze manier van denken vertegenwoordigt in de zin van hoe je kunt bezuinigen op defensiekosten.

Vandaag gaat het niet om een bezuiniging, maar om een grote

investering, namelijk een provinciale inzet van bijna 30%. Er zullen nog veel overwinningen behaald moeten worden en daarom is voldoende munitie beslist noodzakelijk. Tijdens de laatste algemene beschouwingen heeft D66 aangegeven dat zij bij de verdeling van de investeringsimpuls kiest voor de Stelling van Amsterdam. Het gaat om een fors percentage van het bedrag dat beschikbaar is voor de cultuuruitgaven. Onze ambitie in dezen strookt in het bijzonder met die van het college en niet in de laatste plaats met die van de gedeputeerde.

De ambitie voor de lange termijn om invulling te geven aan het streekplan 2020 zal het behoud van de ruimtelijke samenhang garanderen. De keuze om 150 ha op te nemen als stedelijk programma is gedurfd, maar zal de levendigheid en de belevingswaarde kunnen vergroten.

Aan het vergroten van de economische betekenis wordt in het programma zeer beperkt aandacht gegeven. Is de economische betekenis ondersteunend of is het erfgoed onderdeel van de economische opwaardering van de provincie? Door het veelomvattende beleid is het programma goed verankerd binnen de provincie en het biedt goede perspectieven voor het programmabureau. D66 vertrouwt daarop.

In de commissie hebben wij reeds aangegeven, akkoord te gaan met de vaststelling van het programma met de toevoeging dat wij tijdig geïnformeerd willen worden over de essentiële onderdelen ervan. Maar ook over de voortgang willen wij graag in de commissie regelmatig worden geïnformeerd.

Mevrouw **Tjon-Fo** (GroenLinks):
Voorzitter. Voor GroenLinks is het van belang om duidelijkheid te hebben over de ontwikkeling van de Stelling van Amsterdam. Ik spreek mijn complimenten voor dit plan uit. Het geeft duidelijkheid. De gedeputeerde heeft ons een uitgebreid en ambitieus plan gepresenteerd. GroenLinks heeft in de commissie SI diverse vragen gesteld die op dat moment niet allemaal beantwoord konden worden, omdat een aantal zaken, zoals de

Geniedijk en de internationale bezoekerscentra, nog in beraad zijn.

GroenLinks vraagt voor vier zaken aandacht, te weten de cultuurcompensatie, het voorstel inzake het bezoekerscentrum, de gedeelde verantwoordelijkheid van de gedeputeerde met de portefeuillehouders RO en WVV en het behoud van groen en de cultuurhistorische waarde van de omgeving.

Wat de cultuurcompensatie betreft: de Geniedijk is mooi, loopt door en moet zoveel mogelijk behouden worden. Daarom pleiten wij voor het behoud van deze dijk, omdat het de enige dijk is die geheel doorloopt. Wij zijn blij met het plan inzake de ongelijkwaardige kruising en zijn benieuwd naar de uitvoeringsplannen. Het is van belang dat in relatie tot de gebieden die door ingrijpen verloren gaan, afspraken over de financiering van de cultuurcompensatie worden gemaakt.

Als voorbeeld geef ik de N201. Op 24 juni jongstleden heeft de GroenLinks-fractie in het kader van deskundigheidsbevordering een werkbezoek afgelegd, onder andere aan de Geniedijk. Wij zijn ook door ambtenaren van de provincie goed op de hoogte gesteld van de ontwikkelingen in dat gebied. Het viel ons op dat er ten aanzien van de verbreding van de N201 een afspraak ligt om vanwege het aangetaste stukje door de verbreding van de A4 cultuurcompensatie toe te passen. Ik heb al gevraagd naar de precieze afspraken en wat er in principe wordt gecompenseerd. Ook de financiering is ons niet geheel duidelijk.

Ik kom op het voorstel inzake het internationale bezoekerscentrum. Wij zijn door de gedeputeerde op de hoogte gesteld van het tijdpad voor de keuze van het bezoekerscentrum. Wij vragen de gedeputeerde om Fort Aalsmeer bij Schiphol in de afwegingen te betrekken. De internationale bezoekerscentra moeten goed bereikbaar zijn. Het is zonde om een bezoekerscentrum te realiseren op een plek die moeilijk bereikbaar is met het openbaar vervoer.

De gedeputeerde heeft aangegeven dat er ten aanzien van de Stelling van Amsterdam meerdere

raakvlakken zijn. Wij zijn benieuwd naar de gedeelde verantwoordelijkheid met de portefeuillehouders RO en WVV. Zijn er afspraken gemaakt die de commissie daarover opheldering kan geven?

Ik kom op het behoud van groen en de cultuurhistorische waarde van de omgeving. Verrijking van de natuur en waterwerken rond de Stelling van Amsterdam spreekt voor zich. Wij willen graag duidelijkheid over wat er wel of niet bij hoort.

GroenLinks stemt in met de voordracht. Ik wacht de antwoorden op mijn vragen af.

Mevrouw **Blokker** (PvdA): Voorzitter. De PvdA ondersteunt het gebiedsprogramma van de Stelling van Amsterdam waarin nadrukkelijk cultuur en natuur een geheel vormen. Tevens vormt zij een economische factor van belang, denkend aan recreatie en toerisme, maar zij biedt ook werkgelegenheid. In dat opzicht weten wij dat de stichting Herstelling een zeer goede zaak dient door mensen op weg te helpen bij hun reïntegratie in de samenleving. Wij vestigen tevens de aandacht op het tot stand brengen van een restauratie-opleidingsproject vergelijkbaar met dat bij de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Met dit project worden mensen daadwerkelijk aan een diploma geholpen. Bestaat die mogelijkheid?

Mevrouw **Kruisinga** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. Uiteraard wordt rekening gehouden met de vigerende bestemmingsplannen. Bovendien is het leveren van maatwerk uitgangspunt. Wij gaan met gemeenten en bijbehorende partijen aan de slag. Nadat de keuzes zijn gemaakt, moeten vervolgens de juiste partijen erbij betrokken worden. Als voor de uitvoering LTO van belang is, krijgt LTO daarin een plaats. Voor de ontwikkeling en verdere uitwerking van de opdracht inzake de Nieuwe Hollandse Waterlinie is LTO al benaderd.

De heer Van Boltaringen benadrukt de economische betekenis van de Stelling van Amsterdam. Daarvan is in velerlei opzichten sprake, onder andere vanwege haar toeristisch-recreatieve waarde. Of het

in internationaal perspectief een economische trekker is, is nog de vraag. Wij zullen zelf een keuze voor het gewenste ambitieniveau moeten maken. De economische functie van de Stelling is nodig, omdat er bijvoorbeeld voor de forten exploitanten nodig zijn. Als na de restauratie niemand iets met het pand kan doen, dan zal de restauratie over twintig, dertig jaar weer teniet zijn gedaan. Wij zoeken altijd naar behoud door ontwikkeling.

Mevrouw Tjon-Fo noemt specifiek de Geniedijk. Deze dijk heeft te maken doorsnijdingen, bijvoorbeeld vanwege de keuze van de staten voor de N201. Om de doorsnijdingen zoveel mogelijk te beperken, is er het masterplan. Er is sprake van aantasting en die zal gecompenseerd moeten worden. Er wordt naar oplossingen gezocht binnen het project. Ook voor de ongelijkwaardige kruising wordt compensatie gezocht.

Mevrouw Tjon-Fo heeft gevraagd naar de overlap met andere portefeuilles. Ik ben dan wel trekker van dit project in het streekplan Noord-Holland-zuid, maar het staat buiten kijf dat goed overleg nodig is, als het andere portefeuilles raakt. Meer dan in het verleden wordt er ambtelijk integraal aan dit soort plannen gewerkt. Dat geldt niet alleen voor de portefeuille Ruimtelijke Ordening, maar ook die van Economie, Recreatie en Toerisme, Landschap en Water.

Voor de natuur en waterwerken rond de Stelling geldt dat wij zoeken naar maatwerk. Er is niet één uitgangspunt voor de gehele Stelling. Per gebied wordt gezocht naar oplossingen die aantrekkelijk zijn en die op draagvlak kunnen rekenen.

Mevrouw Blokker noemde de restauratieopleiding. Een leertraject is mogelijk. Wij zullen dat niet zelf initiëren. Dit speelt ook in de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Het is goed denkbaar dat andere partijen dit zullen entameren.

Er vindt een haalbaarheidsstudie plaats naar het bezoekerscentrum. Wij gaan na wat het gewenste niveau is, nationaal of internationaal, maar ook wordt nagegaan of meerdere bezoekerscentra gewenst zijn, die wellicht een andere rol kunnen spelen. Ook dat komt terug in het uitvoeringsplan.

De heer **De Vries** (CDA): De gedeputeerde zoekt nog 18 mln, een fors bedrag. Wellicht kan bij Schiphol of bij de KLM worden gelobbyd. De Stelling wordt overvlogen en misschien heeft men daar wat voor over.

Mevrouw **Kruisinga** (lid van gedeputeerde staten): Het is goed om na te gaan of er sponsors zijn. Mijn buurman vertelt mij zojuist dat hij goede ervaringen heeft met Schiphol en het meebetalen aan groen; nee dus.

Het voorstel wordt vervolgens met algemene stemmen **aangenomen**.

Mevrouw **Geldhof** (D66): Voorzitter. Ik heb een punt van de orde. Het is inmiddels 22.00 uur geweest. Zetten wij deze vergadering volgende week voort?

De **voorzitter**: Ik leg deze vraag aan de staten voor. Als wij doorgaan, wordt het zo'n 23.00 uur. Wij kunnen ook volgende week om 13.00 uur deze vergadering afronden. Gezien de respons op het symposium over de evaluatie van het dualisme kan dat gemakkelijk, want tot nu toe hebben zich maar 27 van de 83 statenleden gemeld. De vraag is, gaan wij door of niet?

Mevrouw **Geldhof** (D66): Ik heb verplichtingen. Ik moet uiterlijk 22.10 uur weg.

De heer **Bond** (CDA): Het lijkt mij goed om de vergadering nu te schorsen en haar volgende week af te ronden. Dan is er ook een goede opkomst bij de conferentie over de evaluatie van het dualisme.

De heer **Rijkema** (VVD): Ik ben daar geen voorstander. Wij zijn bijna klaar.

De **voorzitter**: Wij zijn tot 22.45 uur, 23.00 uur bezig.

De heer **Rijkema** (VVD): Degenen die nog een agendapunt moeten behandelen, kunnen dat kort en krachtig doen.

De **voorzitter**: Dat helpt niet.

De heer **Rijkema** (VVD): Gezien het tijdstip moet dat mogelijk zijn.

De heer **Graatsma** (SP): Mijn fractie steunt het voorstel van mevrouw Geldhof.

De heer **Heller** (GroenLinks): Wat mijn fractie betreft, kunnen wij doorgaan, als dat niet al te lang meer duurt. Wel hebben wij de afspraak dat het 22.00 uur einde verhaal is. Ik heb er moeite mee als de meerderheid daarvan wil afwijken, terwijl een minderheid daar misschien concrete problemen mee heeft.

De **voorzitter**: Is de heer Visser het met de tot nu bestaande minderheid eens dat wij volgende week om 13.00 uur verdergaan?

De heer **Visser** (PvdA): Dus voor de conferentie?

De **voorzitter**: Ja.

De heer **Visser** (PvdA): Mijn fractie is ervoor om volgende week verder te gaan.

De **voorzitter**: Voordracht 43, onder agendapunt 8, kan als hamerstuk worden afgehandeld. De opgeworpen vraag van de heer Van der Heijde is, naar ik heb begrepen, bevredigend beantwoord. Voor het democratische proces is het goed dat het antwoord in de volgende commissievergadering wordt meegedeeld, zodat iedereen daar kennis van kan nemen.

Het voorstel onder 43 wordt vervolgens zonder hoofdelijke stemming **aangenomen**.

De **voorzitter**: Ik schors deze vergadering tot 13.00 uur volgende week. Ik zei zojuist dat er maar 27 leden positief hebben gereageerd op het symposium over de evaluatie van de dualisering. Ik neem aan dat dit aantal deze week wordt vergroot. Ik wens u een prettige avond en een aangename week. Wij zien elkaar volgende week maandag om 13.00 uur.

Schorsing 22.05 uur.

Voorzitter: Weeda

De **voorzitter**: Ik verzoek de leden, hun mobiele telefoons uit te zetten. De toehoorders verzoek ik om stil te zijn. Onderlinge discussies moeten buiten deze zaal worden gevoerd.

Ik maak van de gelegenheid gebruik om een brief van de heer Kraak aan provinciale staten van Noord-Holland voor te lezen. "Van harte bedankt voor de bloemen welke ik van u vanwege mijn verblijf in het ziekenhuis mocht ontvangen. Mijn operatie vier weken geleden is goed verlopen. Volgens de deskundigen is een en ander geslaagd en draag ik geen gevolgen meer bij mij. Na mijn thuiskomst drie weken geleden heb ik langzaam maar zeker de draad weer opgepakt en dat lukt prima. De laatste twee weken van juli ga ik even bijkomen op Ibiza. In de maand augustus pak ik stuk voor stuk mijn bezigheden weer op en eind augustus ben ik weer geheel inzetbaar. Hartelijke groeten en tot spoedig".

13. Aan de orde is de voordracht van gedeputeerde staten inzake **de deelprojecten UNA-project Programma sociale en culturele infrastructuur 2005** (zie bijlage 40).

Mevrouw **Zeeman** (CDA): Voorzitter. Wij sluiten ons aan bij het standpunt van de commissie SI, maar ik wil graag van de gelegenheid gebruikmaken, zeker nu er nieuwe spreektijd is toebedeeld vandaag, om nog enkele punten de revue te laten passeren.

De restauratie van een aantal monumenten kon niet met de gebruikelijke financiering vanuit het PRUP worden afgemaakt. Wij zijn er gelukkig mee dat daarin nu wordt voorzien door een donatie van de provincie. Dat mag niet gebruikelijk zijn, maar als projecten mogelijk onduidelijk of oneerlijk zijn beoordeeld, is het goed om dat als provincie zelf recht te trekken.

Ten aanzien van het Singer Museum is een bijzondere prestatie geleverd. In de vorige statenperiode hebben wij een bezoek aan dit museum gebracht. Het heeft een uitgebreide, fraaie

collectie. Men heeft zelf veel inzet getoond en een plan neergelegd inclusief de financiering. Mijn fractie is buitengewoon in voor cofinanciering. Dit is een goed voorbeeld waarbij men zelf aan de weg heeft getimmerd en gelden heeft verzameld. Daarom heeft een bijdrage aan dit project onze hartelijke instemming.

De combinatie Volksuniversiteit en openbare bibliotheek Naarden-Bussum is in het kader van de bibliotheekvernieuwing een goed initiatief om zaken bij elkaar te brengen. Is het mogelijk om de kennis die hiermee is opgedaan ook elders in onze provincie van nut te laten zijn? Zijn er al zaken bekend die op deze wijze georganiseerd (kunnen) worden? Met name over de overdracht van kennis en ervaring willen wij graag wat meer weten.

Er wordt nog 100.000 euro gevraagd voor het verhogen van het voorbereidingskrediet UNA, het Programma sociale en culturele infrastructuur. Er worden twee concrete zaken genoemd waar de voorbereidingskredieten voor noodzakelijk zijn, die ieder 90.000 euro kosten. Er staat nog een oud bedrag en daar wordt nu 100.000 euro bijgelegd, waarmee de twee keer 90.000 euro meteen is opgesoupeerd. Er is nog wel geld in de UNA-pot. Wordt de 90.000 euro ten volle in rekening gebracht bij de provincie of moet zij, als er weer een voorbereidingskrediet nodig is voor andere projecten, opnieuw zo'n bedrag beschikbaar stellen? Ik denk bijvoorbeeld aan het Inzichtcentrum. Voor de financiering daarvan is ook nog een weg te gaan.

De heer **Van Boltaringen** (D66): Voorzitter. Elk jaar heeft D66 met Valentijnsdag een actie voor vrijwilligers, want wij dragen hen een warm hart toe. Zij hebben een belangrijke plaats in onze samenleving. Zij zijn daarin een motor.

Het Singer Museum is een uitstekend museum. Het maakt goede reclame. Het heeft een plan neergelegd op basis waarvan het kans ziet om de collectie uit te breiden en om daarmee zijn aanbod en het aantal bezoekers te vergroten. Mijn fractie vindt het bijzonder aardig dat het museum met veel

vrijwilligers werkt. Het is een voorbeeld voor andere musea in de provincie. Wij stemmen dan ook van harte in met de subsidie aan dit museum.

Vijf monumenten zouden indertijd door de Beemstermolens als het ware uit het PRUP zijn gewiekt. De in de brief van 19 april voorgestelde verschuiving naar de UNA-middelen, waarover wij eerst scepsis hadden, bleek bij nader inzien een goede move te zijn. Ook daar stemmen wij van harte mee in.

Wij hopen dat met het voorbereidingskrediet van 100.000 euro bijvoorbeeld het Pampus-project vlotgetrokken kan worden en dat initiatieven ontwikkeld kunnen worden voor de besteding van de overige UNA-gelden.

Op de website van de diverse instellingen die wij zullen subsidiëren, worden sponsors genoemd. Bij het Singer Museum is dat een aantal banken. Nergens wordt echter de provincie genoemd. Ik vind dat jammer. Ik vraag het college om daar meer aandacht aan te besteden, bijvoorbeeld in de naamgeving van sommige zalen.

Mevrouw **Van Gaalen-Haanstra** (VVD): Voorzitter. Ik val even in voor de heer Raasveld.

Wij steunen van harte het besluit inzake de openbare bibliotheek Naarden/Bussum in het kader van de herstructurering van bibliotheken. De bibliotheken moeten streven naar samenwerking met de Volksuniversiteit. Door het aangaan van allianties ontstaat er wellicht een nog grotere basis voor het doen toenemen van de aantallen bezoekers, een ontwikkeling die wij zeker toejuichen.

Tijdens het werkbezoek aan het Singer Museum in de vorige statenperiode hebben wij gezien hoe waardevol en uniek het is. Het moet zeker behouden worden. Door het verstrekken van een bedrag worden de klimatologische omstandigheden verbeterd en kan de collectie behouden worden.

De bijdrage aan de vijf rijksmonumenten beschouwt mijn fractie als een inhaalslag. Dit had al afgewerkt moeten worden. Door een andere

ordening en keuze destijds zijn zij onder de zaaglijn terechtgekomen. Er waren vergaande indicaties dat het goed zou komen, maar tot grote teleurstelling van de desbetreffende organisaties bleek dat niet het geval te zijn. Het college verdient alle waardering voor deze inhaalslag. Het vereffent daarmee een rekening uit het verleden. Ook daar zijn wij zeer content mee.

Wij wachten de antwoorden af op de vragen van mevrouw Zeeman, die meer gericht waren op de toekomst.

Mevrouw **Kruisinga** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. Ik dank de staten voor hun steun. Ook ik ben blij dat een oude rekening ten aanzien van het PRUP wordt vereffend. De elf Schermermolens hebben voorrang gekregen en leggen beslag op het geld voor de restauratie voor rijksmonumenten, waarvoor de provincie een programma opstelt. Het betreft verenigingen en stichtingen waar veel vrijwilligers werken. Het kost betrokkenen zelf veel bloed, zweet en tranen om een en ander voor elkaar te krijgen. Het stemt mij bijzonder tevreden dat wij een bijdrage kunnen leveren en dat de staten akkoord zijn gegaan met reallocatie van budgetten, zodat wij de dingen die wij graag willen voor elkaar krijgen.

De bibliotheekvernieuwing en de alliantie van de Volksuniversiteit en de bibliotheek Naarden/Bussum zijn goede voorbeelden om over te dragen op andere instellingen. Overigens is het maken van combinaties bij de bibliotheekvernieuwing onderwerp van bespreking. Kunstuitleen is een mogelijkheid, maar er zijn ook andere sociale functies die daarvoor in aanmerking komen. Het is een vorm van ondernemerschap.

Naast het Singer Museum werken er ook bij andere musea veel vrijwilligers, die deze dragen en schragen, zoals bij het museum in Langedijk. Het Singer Museum heeft twee jaar braaf op zijn beurt gewacht. Ook daarvoor verdient het credit.

Gevraagd is of de provincie als sponsor op de website van het Singer Museum wordt geplaatst. Wij hebben nog nooit een bijdrage geleverd, maar door de toekenning van een bedrag zal men de provincie als subsidiegever moeten

vermelden. Men gaat hier in het algemeen verschillend mee om.

Het voorbereidingskrediet is nu nodig, omdat wij aan het Pampus-project zullen moeten trekken. De bijdrage van de provincie is bekend. Uit de investering landelijk gebied zal op termijn vermoedelijk ook geld beschikbaar komen, maar Pampus zal zelf voor cofinanciering moeten zorgen. De provincie steunt die inspanning. Hetzelfde geldt voor Langedijk. Als er meer geld nodig is op termijn, dan kunnen GS altijd nog besluiten om een algemeen voorbereidingskrediet aan te wenden. Dan moet de beslissing over een voorbereidingskrediet worden genomen. Voor nu is de voorgestelde bijdrage nodig. Ik weet nu niet of er anderszins nog iets nodig is. Mevrouw Zeeman noemde het Inzichtcentrum, maar daarvoor is nog een weg te gaan.

Mevrouw **Zeeman** (CDA): Voorzitter. Ik dank de gedeputeerde voor haar beantwoording. Wij kunnen volledig instemmen met het voorstel.

De heer **Van Boltaringen** (D66): Het is wellicht aardig om in het besluit over het beschikbaar stellen van dergelijke bedragen al op te nemen op welke wijze de provincie bekend wordt gemaakt als sponsor, zoals in de naamgeving van een zaal of een bordje aan de muur van een gerestaureerde molen of een gerestaureerd huis. Dat geeft een beter beeld van waar ons geld heengaat.

Mevrouw **Kruisinga** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. De heer Van Boltaringen heeft gelijk. Wij willen aan het publiek kenbaar maken wanneer wij geld hebben gegeven. Van sommige subsidieaanvragen maakt dat onderdeel uit en wordt aangegeven op welke wijze men de provincie wil honoreren voor het beschikbaar stellen van geld. Dit zou een vast onderdeel moeten zijn van de aanvragen. Aangezien er nog veel komen bij de investeringsimpuls, zullen wij dat daarbij doorvoeren.

De heer **Holthuisen** (VVD): Ik merk aanvullend op dat de gedeputeerde dit wel

altijd aangeeft, maar dat aan die voorwaarde door de subsidieontvanger niet altijd gevolg wordt gegeven. Vervolgens wordt daar ook niet naar gekeken. Ik ben daar achter gekomen toen wij de Stelling van Amsterdam bezochten en bij een sluisje stonden waar wij een hoop geld in hebben gepompt. Ik heb daar toen wat van gezegd en nu staat er een bord.

De **voorzitter**: Ik kan mij zelfs herinneren dat de heer Rijkema van de VVD eerder heeft voorgesteld om dit duidelijk af te spreken. Volgens mij is iedereen daarmee akkoord gegaan. Dit is bijna stand beleid. Ook statenleden moeten er alert op zijn dat dit wordt uitgevoerd.

Het voorstel wordt vervolgens zonder hoofdelijke stemming **aangenomen**.

15. Aan de orde is de voordracht van gedeputeerde staten inzake **wijziging deelverordening sociaal beleid Noord-Holland 2005** (zie bijlage 44).

Mevrouw **Boelhouwer** (SP): Voorzitter. Bij het vorige agendapunt werd trouwhartig en tevreden gememoreerd dat oude rekeningen vereffend zouden worden. Dit agendapunt betreft ook een oude regeling. In de commissie werd dit punt gepresenteerd als een juridisch-administratieve uitwerking van een eerder genomen besluit. Dat is ten dele waar, maar het besluit in 2000 is ook genomen om meer greep te hebben op nieuwe ontwikkelingen. Ik heb daar toen volmondig ja tegen gezegd, want dat was een goed idee. Als SP'er, VVD'er of PvdA'er kon je gaande de periode projecten aanwijzen die je dat jaar nog wilde subsidiëren. Een jaar later zei de heer Neef dat de 80/20%-regeling betekende dat steunfunctie-instellingen 20% minder geld krijgen, met als gevolg bezuinigingen en enorme reorganisaties, terwijl ons enige doel was om een bepaalde mate van keuzevrijheid te bereiken.

De SP heeft over deze gang van zaken vragen gesteld, waaronder de vraag of wij iets hebben gemist, maar deze

vraag is niet beantwoord. In het stuk dat in 2000 is behandeld, staat dat het begrotingshoofdstuk 8, Welzijn, met ingang van 2002 overzichtelijker wordt ingericht. Wij splitsen dan de gelden die nu in de begroting zijn gereserveerd voor budgetsubsidies voor de steunfunctie-instellingen in gelden die bestemd zijn voor de door deze instellingen uit te voeren wettelijke steunfunctietaak en sociale projecten.

Ik dacht dat wij iets meer zeggenschap over de sociale projecten zouden krijgen, maar die mochten naar mijn gevoel best door de steunfunctie-instellingen worden ingericht. Ik ben erg verheugd met deze deelverordening en de mogelijkheid om daar nog op in te gaan, want wij willen hiermee een oude rekening vereffenen. De steunfunctie-instellingen hebben bij de commissiebehandeling gevraagd of wij aan artikel 2 willen toevoegen dat de overige instellingen, niet zijnde de steunfunctie-instellingen, samenwerking zoeken met de steunfunctie-instellingen, zodat zij weer in beeld komen voor deze 20%. Ik heb een amendement hiertoe opgesteld. Ik vind dat alle partijen dat moeten steunen, want zij houden van het vereffenen van oude rekeningen. Een deel van de commissie heeft indertijd alleen vanwege de keuzevrijheid voor deze ontwikkeling gestemd. Mevrouw Van Gaalen kijkt mij nu wat moeilijk aan, maar ik vind dat wij dit verkeerde gevolg van die beslissing nu terug moeten draaien. Ik vraag de partijen, mijn amendement te steunen.

Amendement 15-1

Door de leden Boelhouwer, A.A. de Vries, Jankie, Putters, Graatsma en Bruystens wordt het volgende amendement voorgesteld:

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 4 juli 2005;

gehoord de discussie over de deelverordening sociaal beleid, voordracht 44;

overwegende:

- dat de voorgestelde aanpassing een uitvloeisel is van het destijds genomen besluit, te weten de zogeheten verdeling 80/20;
- dat in de uitwerking het 80/20-besluit een bezuiniging is gebleken te zijn;
- dat bezuiniging niet het doel was van het 80/20-besluit;
- dat de steunfunctie-instellingen goed werk deden en doen;
- dat het 80/20-besluit niet de bedoeling had de steunfunctie-instellingen voor 20% buiten spel te zetten;

besluiten, aan artikel 2 van de deelverordening toe te voegen: De subsidieontvangers dienen samenwerking te zoeken met de provinciale steunfunctie-instellingen voor de uitvoering van het project. Van deze samenwerking kan worden afgezien indien hiervoor goed beargumenteerde redenen worden aangevoerd.

Mevrouw **Kruisinga** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. Bij artikel 1, onder B, wordt aan artikel 2 toegevoegd: gemeenten. In het verleden waren er bij projecten ook gemeenten betrokken, maar door de instelling van de afdeling subsidie is daar preciezer naar gekeken. Om die reden werd een aanvraag van een gemeente, dat vroeger wel mogelijk was, ook binnen de 20%, niet gehonoreerd. Gemeenten zijn belangrijk omdat veel projecten ineens ophouden. Als je met gemeenten aan de slag gaat via projecten, hebben zij ook verantwoordelijkheid voor de mogelijkheid van continuering daarvan. Om die reden is het belangrijk dat gemeenten eventueel projecten aanvragen. Zij maken daarbij onder andere gebruik van de steunfunctie-instellingen. De 20% geldt echter niet exclusief voor die instellingen.

Mevrouw **Boelhouwer** (SP): Voorzitter. Mevrouw Kruisinga gaat niet op mijn punt in. Ik snap de juridische uitwerking van de eerdere deelverordening en dat gemeenten daar nog aan toegevoegd moeten worden. Ik bestrijd echter dat de beslissing in 2000 tot doel had om de steunfunctie-instellingen voor die 20% buiten spel te zetten. Ik vind het best dat

gemeenten worden toegevoegd aan het artikel, maar ik stel voor om ook toe te voegen dat samenwerking gezocht moet worden met de steunfunctie-instellingen. Ik proefde in de commissiebehandeling soms dat men niet zo tevreden is over de wijze waarop de steunfunctie-instellingen omgaan met het projectenbeleid. Dat moet men dan transparant en SMART maken, want het is "smerig-smart" om op deze wijze de steunfunctie-instellingen buiten de deur te zetten, terwijl dat niet klip en klaar wordt gezegd.

De heer **Schraal** (CDA): Voorzitter. Het woordgebruik van mevrouw Boelhouwer vind ik, met alle respect, heel scherp. De bedoeling van de 20%-systematiek was toch ook om andere maatschappelijke organisaties die zijn gespecialiseerd in bepaalde aspecten van het sociaal beleidskader, de kans te geven om met goede projecten in te haken op de actualiteit? Vindt mevrouw Boelhouwer het dan niet erg beklemmend dat van bovenaf wordt opgelegd dat moet worden samengewerkt met de steunfunctie-instellingen?

Mevrouw **Boelhouwer** (SP): U was niet bij de oorspronkelijke besluitvorming. Ik begrijp dan ook dat u hiermee zit. Wij wilden in 2000 keuzevrijheid, bijvoorbeeld de keuze om het loverboy-project door de steunfunctie-instellingen aan te laten pakken.

De heer **Visser** (PvdA): Kunt u dat het L-woord noemen?

Mevrouw **Boelhouwer** (SP): Ik wilde het even vastknopen aan de actualiteit, vandaar dat ik het L-woord noem. Wij wilden in 2000 keuzevrijheid. Die hebben wij nu ook, maar wij wilden niet per se dat de steunfunctie-instellingen daardoor bezuinigingen kregen opgelegd, want dat is dan van bovenaf. Er is niet duidelijk gezegd dat op de steunfunctie-instellingen wordt bezuinigd.

Mevrouw **Van Gaalen-Haanstra** (VVD): Wat wij in 2000 hebben besloten, komt volstrekt tegemoet aan wat u en wij allemaal wilden. Wij wilden maximale

vrijheid geven, zowel aan (samenwerkende) steunfunctieorganisaties als aan andere organisaties, daarbij niets uitsluitend, om gebruik te maken van de 20% voor het indienen van relevante projecten. De steunfunctieorganisaties zijn niet achtergesteld. Zij waren volledig participant. Het kan zijn dat de 20% alleen wordt ingevuld door projecten van steunfunctieorganisaties. Ik begrijp uw punt dan ook niet. De beoogde maximale vrijheid is hiermee op de rails gezet. In 2004 hebben wij bij motie uitgesproken dat de staten zich het recht willen voorbehouden om een tweetal projecten per jaar aan te dragen om daarmee richting te geven aan maatschappelijke ontwikkelingen. Ik begrijp uw punt niet met het amendement.

Mevrouw **Boelhouwer** (SP): Ik bestrijd wat u zegt over maximale keuzevrijheid. In het stuk uit 2000 stond alleen dat er enige scheiding komt en niet dat er bezuinigd wordt op de steunfunctie-instellingen. Ik had het eerder gevonden als dat erbij was gezegd. Een bezuiniging van 20% op de steunfunctie-instellingen is nogal wat. Dat is er toen niet bijgezegd. Ik heb in goed vertrouwen mijn hand voor het voorstel opgestoken. Wij beoogden keuzevrijheid voor de staten en dat alle instellingen konden inschrijven. Wij wilden iets meer zicht hebben op de projecten. Wij hebben niet netjes gehandeld. Wij zijn daar allen schuldig aan. Met een lichte wijziging van het voorstel kunnen de steunfunctie-instellingen weer in beeld worden gebracht.

Mevrouw **Dijksteel** (PvdA): Er is op basis van artikel 2 geen beperking voor de steunfuncties. Andere organisaties kunnen intekenen, maar de steunfunctie-instellingen worden niet uitgesloten. Er is meer ruimte. Mijn fractie gaat ervan uit dat de steunfunctie-instellingen gemotiveerd zijn om beter te zijn dan andere organisaties, zodat die juist willen samenwerken. Het is dus geen beperking.

Mevrouw **Boelhouwer** (SP): Ik vind het wel degelijk een beperking, want de steunfuncties worden niet genoemd, zodat

zij buiten beeld kunnen raken. Dat u verwacht dat zij het beter doen, is een aardige opmerking. Ik vind dat ook. Je moet deze instellingen dat vertrouwen geven en weer binnen beeld trekken, omdat sprake is van een onbedoeld neveneffect van ons eerste besluit gericht op keuzevrijheid en iets meer projectinbreng voor de statenleden.

Mevrouw **Dijksteel** (PvdA): Als je ergens goed in bent, vind je toch gemakkelijk partners? Iedereen wil dan met je samenwerken. Mijn fractie gaat uit van de motivatie en van de kwaliteit van hun projecten. Op basis daarvan zullen zij een speler zijn in het veld.

Mevrouw **Boelhouwer** (SP): Dan hebt u dus wel een bezuiniging op het oog. U vond dat zij meer op scherp gezet moesten worden.

Mevrouw **Dijksteel** (PvdA): Wij spreken niet over een bezuiniging. Wij hebben de kaders aangegeven waarbinnen organisaties kunnen opereren en voorstellen kunnen doen voor projecten, voor activiteiten ten behoeve van de burgers. Daar gaat het om.

Mevrouw **Kruisinga** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. Bij de discussie in de staten over de 80-20% zat ik op de voorste rij. Wij wilden keuzevrijheid ten aanzien van onderwerpen en thema's. Bovendien is er met de steunfunctie-instellingen een coulanceregeling voor een bepaalde periode afgesproken. Het was duidelijk dat het niet exclusief om de steunfunctie-instellingen hoefde te gaan. Het ging om maatschappelijke organisaties en de match met thema's die de staten belangrijk vonden. De steunfunctie-instellingen wisten dat. Zij hebben een jaar kunnen werken op basis van een coulanceregeling. Zij wisten dat het consequenties zou hebben als zij niet in staat waren om als projectorganisatie te werken.

De **voorzitter**: Aan het eind van deze vergadering zal over het amendement en het voorstel worden gestemd.

Ik heb begrepen dat de heer Breunissen nog een amendement in wil dienen op het voorstel inzake de streekplanuitwerking Noord-Holland-zuid.

De heer **Breunissen** (GroenLinks): Voorzitter. Wij hebben in de eerste en in de tweede termijn van de streekplanuitwerking bedrijventerrein Amstelveen-zuid sterk benadrukt dat wij willen garanderen dat het bedrijventerrein niet wordt aangelegd voordat er een goede ontsluiting geregeld is in casu dat de omlegging van de N201 is verbeterd. De ontsluiting van het bedrijventerrein moet verzekerd zijn. Ik heb om die reden een amendement geformuleerd waarin wordt voorgesteld om aan de streekplanuitwerking enkele zinnen toe te voegen. Op pagina 13 staat dat de omlegging moet worden veiliggesteld.

Amendement 17-2

Door de leden Breunissen, Driessen-Jansen, Nagel, Geldhof en Weima wordt het volgende amendement voorgesteld:

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 4 juli 2005;

beraadslagende over de streekplanuitwerking Bedrijventerrein Amstelveen-zuid;

overwegende dat een goede ontsluiting (door middel van de omgelegde N201) een absolute randvoorwaarde is voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein Amstelveen-zuid;

besluiten aan de tekst toe te voegen op pagina 13 (tweede kolom, zesde regel), na de woorden "...infrastructuur is veiliggesteld." de volgende tekst "Planologische veiligstelling houdt in dat in het door GS goed te keuren bestemmingsplan wordt vastgelegd dat pas tot daadwerkelijke realisatie van het bedrijventerrein kan worden overgegaan als de omlegging van de N201 ter plaatse in uitvoering is genomen".

De **voorzitter**: Ik geef de overige indieners nog de gelegenheid om toe te lichten

waarom zij hun handtekening onder het amendement hebben gezet.

De heer **Weima** (PvdA): Ik heb een termijn of drie geleden in dit debat ook een amendement ingediend. Ik trek dat in ten gunste van het amendement van de heer Breunissen, dat ik mede heb ondertekend. In mijn amendement werd nadrukkelijk een koppeling gelegd tussen het planologisch instrumentarium en de financiële onderhandelingen. Mijn fractie heeft zich door andere fracties en door de gedeputeerde laten overtuigen dat het weliswaar heel belangrijk is dat Amstelveen bijdraagt aan de N201, maar dat de precieze koppeling zoals opgenomen in mijn amendement, niet kan worden gelegd. Ook wij vinden de formulering in het amendement van de heer Breunissen beter.

De **voorzitter**: Aangezien amendement 17-1 is **ingetrokken**, maakt het geen onderwerp van beraadslaging meer uit.

De heer **Moens** (lid van gedeputeerde staten): Voorzitter. Het college is blij met het nieuwe amendement en met het intrekken van het eerder door de PvdA ingediende amendement. Er wordt nu geen koppeling gelegd met het geld. Het doel is om de juiste dingen in de juiste volgorde te doen. Wij kunnen goed met het amendement leven.

De **voorzitter**: Na de schorsing zal over het amendement en het voorstel worden gestemd.

De vergadering wordt van 12.30 uur tot 12.35 uur geschorst.

Besluitvorming inzake wijziging deelverordening sociaal beleid Noord-Holland 2005.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid voor het afleggen van een stemverklaring over amendement 15-1.

De heer **Binnema** (GroenLinks): Het is een goede gewoonte om amendementen te ondertekenen. De heer Bruystens heeft

het amendement daadwerkelijk getekend, maar de SP-fractie is dat vergeten.

De heer **Graatsma** (SP): Als je op iedere mier zout wilt leggen, vind ik het prachtig.

De **voorzitter**: De heer Binnema heeft gelijk, maar het is wel heel scherp op de snede.

In stemming komt amendement 15-1.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de SP voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is **verworpen**.

Ik geef gelegenheid voor het afleggen van stemverklaringen over de voordracht.

Mevrouw **Agema** (fractie-Agema): Ik wil geacht worden, ertegen te hebben gestemd, ongeacht strekking of inhoud. Het beoordelen van de toekenning van subsidies hoort bij de staten thuis en mag niet worden gedelegeerd aan GS of de ambtenarij.

De heer **Graatsma** (SP): Wij vinden ons amendement een noodzakelijke aanvulling op de verordening. Omdat het is verworpen, stemmen wij tegen de verordening.

In stemming komt het voorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de SP en de fractie-Agema tegen het voorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is **aangenomen**.

Besluitvorming streekplanuitwerking Noord-Holland-zuid; bedrijventerrein Amstelveen.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid voor het afleggen van een stemverklaring over amendement 17-2.

De heer **Graatsma** (SP): Wij constateren met de nodige spot dat de coalitiewals er weer overheen is gegaan en dat de PvdA zich heeft laten paaien. Hier worden de

kolen en in Amstelveen worden de geiten gespaard. Wij vinden het amendement bijna nutteloos en zullen er niet mee instemmen.

In stemming komt amendement 17-2.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de SP en de fractie-Prins tegen dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is **aangenomen**.

Het voorstel wordt vervolgens, met inachtneming van het gestelde in amendement 17-2, zonder hoofdelijke stemming **aangenomen**.

De fractie van de SP wordt aantekening verleend dat zij geacht wenst te worden, tegen het voorstel te hebben gestemd.

Besluitvorming uitkomsten pilot Ronde Hoep.

In stemming komt amendement 18-1.

De **voorzitter**: Ik constateer dat dit amendement met algemene stemmen is **aangenomen**.

In stemming komt het voorstel, met inachtneming van het gestelde in amendement 18-1.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de SP tegen het gewijzigde voorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is **aangenomen**.

Sluiting 12.40 uur.

Bijlage I.

Agendapunt 5: lijst ingekomen stukken PS 4 juli 2005¹

Commissie ELE: ingekomen stukken van GS

Onderwerp	Datum registratie	Afz.	Aan	Behandeling door Presidium
Vierde noordvleugelconferentie versterking van de internationale concurrentiepositie	11-05-2005	GS	PS	ELE, ROV en WVV, ter informatie 6-6, 27-5 en 9-6
Uitwerking amendement 14 -1 actualisatie UNA projectenprogramma water als economische drager	06-06-2005	GS	PS	ELE, ter advisering 5-9. PS 4-7
Toezening ontwerp partiele herziening van het streekplan nhz voor de parkeernorm zuidas (amsterdam) met verzoek tot vaststelling over te gaan	31-05-2005	GS	PS	ELE, ter bespreking 9-6
Gezamenlijk activiteitenplan met pommeren	27-05-2005	GS	PS	ELE, ter informatie 5-9
Verslaglegging uitvoering grondbeleid 2004	06-06-2005	GS	PS	ELE, ter informatie 5-9
Administratieve lastenverlichting stappenplan pnh ez rapport	20-05-2005	GS	PS	ELE, ter informatie 6-6
Verslag en conclusies van gehonoreerde subsidieprojecten biologische en duurzame landbouw 2004 tevens actiepunten voor 2005	26-05-2005	J.J. Schipper	ELE	ELE, ter informatie 5-9
Toezening voortgangsrapportage landelijk milieuoverleg bloembollen 2003 2004	09-06-2005	J.J. Schipper	ELE	ELE, ter informatie 5-9
Rapport IJmond veelzijdig 2005 2007	23-05-2005	J.J. Schipper	ELE	ELE, ter informatie 6-6
Beantwoording vragen Ier Bloemendalerpolder regie hollands bloementuin en achtergrondinfo diepspitten	24-05-2005	J.J. Schipper	ELE	ELE, ter informatie 6-6
Versterking provinciaal grondbeleid	20-05-2005	P.J.M. Poelmann	ELE	ELE, ter bespreking 23-5

Commissie ELE: Ingekomen stukken van derden

Onderwerp	Datum	Afz.	Aan	Behandeling door
-----------	-------	------	-----	------------------

¹ Ter advisering: A-agenda
Ter bespreking: B-agenda
Ter informatie: C-agenda

	registratie			Presidium
3 juni 2005 landelijke strandveiligheidsdag	04-05-2005	ANWB	PS	ELE en NLWM, ter informatie 23-5 en 25-5
Uitnodiging bezoek aan glastuinbouwlocatie de poort van de Wieringermeer	06-06-2005	Gem. Wieringen	ELE	ELE, ter informatie 5-9
Ondersteuning doelstellingen van het ontwikkelingsbedrijf NHN en de toebedachte kerntaken	23-05-2005	Kvk noordwest-holland	ELE	ELE, ter informatie 6-6

Commissie FBO: ingekomen stukken van GS

Onderwerp	Datum registratie	Afz.	Aan	Behandeling door Presidium
Memo inzake opcenten verhoging motorrijtuigenbelasting	23-05-2005	GS	PS	FBO, ter advisering 24-5.. PS 30-5
Stand van zaken outsourcing	13-05-2005	GS	PS	FBO, ter bespreking 24-5
Nadere toelichting op bevoegdhedenverdeling binnen vennootschappen	03-06-2005	GS	PS	FBO, ter bespreking 7-6
Wijziging directiesamenstelling pwn	09-05-2005	GS	PS	FBO, ter informatie 24-5
Geheimhoudingen huidige collegeperiode	13-05-2005	GS	PS	FBO, ter informatie 24-5
Opzet conferentie krachtig bestuur van gemeenten	27-05-2005	GS	PS	FBO, ter informatie 6-9
Hoor en adviescommissie rechtspositiebesluiten bestuur	07-06-2005	GS	PS	FBO, ter informatie 6-9
Vergoedingen voor commissarissen bij nv pwn en nv afvalzorg	24-05-2005	GS	PS	FBO, ter informatie 7-6

Commissie FBO: ingekomen stukken van derden

Onderwerp	Datum registratie	Afz.	Aan	Behandeling door Presidium
Evaluatie van de provinciale dualisering	17-05-2005	Min. BZK	Statengriffier	FBO en presidium, ter informatie 7-6 en 21-6
IPO jaarverslag 2004	25-05-2005	IPO	PS	FBO, ter bespreking 7-6
Bezwaar tegen voornemen reorganisatieonstlag a n polle	13-05-2005	A.N. Polle	Statengriffier	FBO, ter informatie 24-5
Toezending burgerjaarverslag 2004	26-05-2005	cdK prov. Friesland	PS	FBO, ter informatie 6-9
Toezending jaarverslag cdk	26-05-2005	CdK prov. Friesland	PS	FBO, ter informatie 6-9
Het niet samenvoegen van de provincie tot vijf stuks	07-06-2005	P.G. Dekker	PS	FBO, ter informatie 6-9
Afschrift brief aan tweede	03-05-2005	Min. BZK	PS	FBO, ter informatie 7-6

kamer met definitieve plan van aanpak voor evaluatie provinciale dualisering				
Jaarverslag 2004	17-05-2005	Bank Nederlands Gemeente n	Statengriffier	FBO, ter informatie 7-6
Kopie bezwaarschrift tegen het bouwbesluit afgegeven nummer b 11001 050408	23-05-2005	Peijen / Bastiaanse n	PS	FBO, ter informatie 9-6

Commissie NLWM: ingekomen stukken van GS

Onderwerp	Datum registratie	Afz.	Aan	Behandeling door Presidium
Nota strandzoning streekplan noord holand zuid kustplaatsen	18-05-2005	GS	PS	NLWM en ROV, ter informatie 8-6 en 9-6
Gebiedsplan noordhollands duinreservaat 2005 2008	13-05-2005	GS	PS	NLWM, ter advisering 25-5
Vaststelling landschapsverordening noord holland 2005	18-05-2005	GS	PS	NLWM, ter advisering 8-6. PS 4-7
Mountainbiken in het noordhollandse duinreservaat	12-05-2005	GS	PS	NLWM, ter bespreking 25-5
Convenant iepziektebestrijding en aangepast plan aanpak	13-05-2005	GS	PS	NLWM, ter informatie 25-5
Integrale beoordeling provinciaal waterplan strategische milieubeoordeling	13-05-2005	GS	PS	NLWM, ter informatie 25-5
Intensivering muskusrattenbestrijding	20-05-2005	GS	PS	NLWM, ter informatie 25-5
Intensivering muskusrattenbestrijding	20-05-2005	GS	PS	NLWM, ter informatie 8-6
Evaluatie vernieuwingsimpuls openluchtrecreatie	20-05-2005	GS	PS	NLWM, ter informatie 8-6
Toezending notitie luchtkwaliteit feiten gevolgen en vervolgacties provincie NH	23-05-2005	GS	PS	NLWM, ter informatie 8-6. WVV, ter bespreking 9-6

Commissie NLWM: ingekomen stukken van derden

Onderwerp	Datum registratie	Afz.	Aan	Behandeling door Presidium
Verspreiding brief over rapport bouwen voor waterland 2020	07-06-2005	M. Bouman / I. Houtman	NLWM / ROV	NLWM en ROV, ter informatie 7-9 en 14-7
Uitnodiging loosdrechtse plassen	18-05-2005	Gem. Wijdemere n	PS	NLWM en ROV, ter informatie 8-6 en 9-6
Project recreatie en overwegen sanering door prorail	17-05-2005	Project Recreatie & Overwegen	PS	NLWM en WVV, ter informatie 8-6 en 9-6

Resultaten quickscan luchtkwaliteit bij gemeenten	03-06-2005	Milieufederatie NH	PS	NLWM, ter bespreking 7-9
Bestuurscongres gemeente en water	17-05-2005	Stg. Rioned	PS	NLWM, ter informatie 25-5
Aanbieding jaarverslag 2004 en werkprogramma 2005 van de raad voor het landelijk gebied	02-06-2005	Raad landelijk gebied	PS	NLWM, ter informatie 7-9
Aanbieden nota aanbevelingen provinciaal dierenwelzijnsbeleid	02-06-2005	Dierenbescherming	PS	NLWM, ter informatie 7-9
Jaarrekening 2004 begrotingswijziging 2005 en begroting 2006	03-06-2005	Landschap Waterland	PS	NLWM, ter informatie 7-9
Bericht inzake verdieping loosdrechtsen plassen wijdemeren	06-06-2005	Gem. Wijdemeren	PS	NLWM, ter informatie 7-9
Aankoop landgoed Jagtlust terug kopen terrein landgoed Meer en Berg	09-05-2005	A.H.W. Schrijver	PS	NLWM, ter informatie 8-6
Voor aankondiging congres kansen voor comfort	23-05-2005	Ploos van Amstel milieucolomb bv	Staten-griffier	NLWM, ter informatie 8-6
Aanbieding brochure schoon water in het stroomgebied van de schelde	23-05-2005	Projectbureau kaderrichtlijnen water schelde	PS	NLWM, ter informatie 8-6
Jaarverslag 2004 raad voor de wadden	25-05-2005	Raad voor de wadden	PS	NLWM, ter informatie 8-6
Uitnodiging werkbezoek hart van de heuvelrug op 01-07-05	26-05-2005	Regio Randstad	PS	NLWM, ter informatie 8-6

Commissie ROV: ingekomen stukken van GS

Onderwerp	Datum registratie	Afz.	Aan	Behandeling door Presidium
Permanente bewoning van recreatiewoningen	27-05-2005	GS	PS	ROV, ter informatie 14-7
Statenvoordracht en rapportage pilot de ronde hoep	08-06-2005	GS	PS	ROV, ter informatie 16-6. PS 4-7
Waterlands wonen toetsingsadvies commissie voor de mer	18-05-2005	GS	PS	ROV, ter informatie 9-6
Vaststelling beleidsnota een goede plek voor ieder bedrijf locatiebeleid	19-05-2005	GS	PS	ROV, ter informatie 9-6
Leren voor duurzame ontwikkeling provinciaal ambitiestatement noord	06-04-2005	GS	PS	NLWM, ter informatie 27-4

Commissie ROV: ingekomen stukken van derden

Onderwerp	Datum	Afz.	Aan	Behandeling door
-----------	-------	------	-----	------------------

	registratie			Presidium
Afschrift brief van schiphol group aan de heer Cerfontaine over schuldig crimineel gedrag	07-06-2005	J. Poot	PS	ROV, ter informatie 14-7
Afschrift tweede brief aan de heer Cerfontaine	08-06-2005	J. Poot	PS	ROV, ter informatie 14-7

Commissie SI: ingekomen stukken van GS

Onderwerp	Datum registratie	Afz.	Aan	Behandeling door Presidium
Wijziging deelverordening sociaal beleid	20-05-2005	GS	PS	SI, ter advisering 8-6
Gebiedsprogramma stelling amsterdam	13-05-2005	GS	PS	SI, ter advisering 8-6. PS 4-7
Statenvoordracht deelverordening cultuurparticipatie 2005 actieplan cultuurbereik 2005 2008	20-05-2005	GS	PS	SI, ter advisering 8-6. PS 4-7
Una deelprojecten sociale en culturele infrastructuur singer museum laren volksuniversiteit naarden bussum	25-05-2005	GS	PS	SI, ter advisering 8-6. PS 4-7
Ondersteuningsaanbod via incidentele subsidieverlening sociaal beleid	27-05-2005	GS	PS	SI, ter informatie 7-9
Voortgang bureau jeugdzorg naar aanleiding dood Savana	07-06-2005	R. Kruisinga	SI	SI, ter informatie 7-9
Informatie investeringsaanvragen 2005 jeugdhulpverlening 2005	20-05-2005	GS	PS	SI, ter informatie 8-6
Maatregelen rapport inspectie jeugdzorg inzake savanna	24-05-2005	GS	PS	SI, ter informatie 8-6
Positief saldo te besteden aan de renovatie stadsschouwburg haarlem	25-05-2005	GS	PS	SI, ter informatie 8-6
Wijziging criteria provinciaal restauratie uitvoerings programma 2006 2011	30-05-2005	GS	PS	SI, ter informatie 8-6
Voordracht ontwerpbesluit provinciaal advies voor het plan scholen 2006 2008	15-04-2005	GS	PS	SI, ter Advisering 27-4. PS 9-5

Commissie SI: ingekomen stukken van derden

Onderwerp	Datum registratie	Afz.	Aan	Behandeling door Presidium
Medewerking gevraagd opleiding project jongeren in optima forma	03-05-2005	Vos Scheeps- makerij en Timmer- werken	PS	SI, ter informatie 25-5

Oprichting nieuwe stichting makan	04-05-2005	Stg. Islamitische gemeente	PS	SI, ter informatie 25-5
Aanvraag subsidie project halfway house	09-05-2005	Moedige Moeders	SI	SI, ter informatie 25-5
Aanvraag subsidie extra investeringsimpuls noodzakelijke verbouwingen van bestaande accommodaties.	10-05-2005	Stg. Parlan	SI	SI, ter informatie 25-5
Aanvraag subsidie extra investeringsimpuls 2005 2010 project respijtzorg en logeren in het verzorgingshuis	18-05-2005	Belangenbehartiging Mantelzorg Gooi en Vechtstreek	SI	SI, ter informatie 8-6
Extra investering zorg welzijn en cultuur	20-05-2005	Stg. Provadja	SI	SI, ter informatie 8-6
Toezening voorstel tbv voortzetting van de werkzaamheden van mutiple choice	23-05-2005	Profor	PS	SI, ter informatie 8-6
Strandveiligheidsdag 3 juni 2005	24-05-2005	ANWB	PS	SI, ter informatie 8-6

Commissie WVV: ingekomen stukken van GS

Onderwerp	Datum registratie	Afz.	Aan	Behandeling door Presidium
Extra investeringsimpuls zorg infrastructuur versterking economie	26-05-2005	GS	PS	WVV, SI en NLWM, ter advisering, 8-9. 7-9- en 7-9. PS 26-9
Wijziging beheersregeling amstel scheepvaart en vaarwegenregelgeving	20-05-2005	GS	PS	WVV, ter advisering 9-6. PS 4-7
Programma beheer en onderhoud zuidtangent openbaar vervoer	13-05-2005	GS	PS	WVV, ter bespreking 26-5
Luchtkwaliteiten project n201+ kansen en risico's	20-05-2005	GS	PS	WVV, ter bespreking 9-6
Aanbesteding ferryverbinding velsen amsterdam	13-05-2005	GS	PS	WVV, ter informatie 26-5
Niet doorgaan met project energie uit asfalt n201	13-05-2005	GS	PS	WVV, ter informatie 26-5
Vaststelling programma kleine infrastructuur en gedragsbeïnvloeding	13-05-2005	GS	PS	WVV, ter informatie 26-5
Besteding vier miljoen euro openbaar vervoer	23-05-2005	GS	PS	WVV, ter informatie 9-6
Uitwerking motie 9-27 stimuleren woon werkverkeer per fiets	30-05-2005	GS	PS	WVV, ter informatie 9-6
Actualisering pmi 2005 2009 infrastructuur provinciale wegen	29-04-2005	GS	PS	WVV, ter advisering 26-5. PS 30-5

Commissie WVV: ingekomen stukken van derden

Onderwerp	Datum registratie	Afz.	Aan	Behandeling door Presidium
Stelling name geniedijk oost verbreding A4	09-05-2005	Stg. Meer-Historie, stg. Militair Efgoed Groot Amsterdam, stg. M. van Coehoorn, C. Wies	PS	WVV en SI, ter informatie 8-6 en 9-6
Klacht over autoverkeer zanderijweg in Bakkum	03-05-2005	A. van der Leeden-Janssen	PS	WVV, ter informatie 26-5
Omleiding N9 bij Schoorldam	19-05-2005	Gem. Bergen	PS	WVV, ter informatie 9-6
Afschrift van brief aan ministerie van v&w met het verzoek het gewijzigd ontwerp tracebesluit n9 in overweging te nemen en nagaan haalbaarheid alternatief om als snelste verbinding tussen alkmaar en den helder de s245 via schagen te ontwikkelen	24-05-2005	Wijkvereniging Aagtdorp	WVV	WVV, ter informatie 9-6
Afschrift van notities inz mogelijke oplossing mbt verkeersproblematiek rond de n207 en de situatie als gevolg hiervan in de kern leimuider	19-04-2005	Gem. Jacobswoude	PS	WVV, ter informatie 26-5

Rekeningencommissie: ingekomen stukken van GS

Onderwerp	Datum registratie	Afz.	Aan	Behandeling door presidium
Reactie college op jaarverslag 2004 eenheid concern controlling	30-05-2005	GS	PS	Rekeningencommissie, ter informatie 22-6
Verantwoording voorschotten ex leden gs de boer verburg	30-05-2005	GS	PS	Rekeningencommissie, ter informatie 22-6

Overige ingekomen stukken

Onderwerp	Datum registratie	Afz.	Aan	Behandeling door presidium
Controle van de jaarrekeningen van de politieke fracties	26-05-2005	Pricewaterhousecoopers	Statengrifier	Presidium, ter bespreking 21-6

Titel:PS-notulen d.d. 04 en 11-07-2005
Datum:04-07-2005